לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ג', ח' בטבת תשמ"ז, 6 בינואר 1987 / שנה מ"ד מס' 13236 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

מת אליעזר סלוצקין — יומיים לאחר חגיגת יום הולדתו ה־100

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

אליעזר סלוצקין, איש עין חרוד, נפטר אתמול בגיל 100. בשבת האחרונה חגגו בקיבוצו את יום הולדתו ה־100.

על האיש, שהיה חברם של גדולי הציונות ותנועת העבודה — כצנלסון, טבנקין ורבים אחרים — כתבו בעלון המשק: „סלוצקין לא היה אלא יהיה חומר למיתוסים. לא במקרה לא נאמר שמו בפרוטוקולים של הרגעים שעשו היסטוריה".

הלווייתו תתקיים מחר בשעה 3 אחה"צ, בעין־חרוד איחוד.

משבר ומבוי־סתום במו"מ על עיסקת־חבילה

[illegible]

שר־האוצר אמר בצאתו מן הישיבה, שהוא מקווה שבשבוע־של־דבר יגיעו הצדדים להסכם ושהוא מוכן להמשיך בשיחות תוך שבועיים. נסים סירב לפרט מה תעשה הממשלה במקרה והמשבר בשיחות עם ההסתדרות יימשך. הוא הסתפק בהצהרה שהממשלה תפעל על־פי החלטותיה.

שר־החוץ פרס אמר, שאכן יש חילוקי־דעות רחבות בין הממשלה לבין ההסתדרות, אך כוח חית הדבר גם בעת ביצוע התוכנית הכלכלית הקודמת. ביולי 1985, הוא דחה את האפשרות שהממשלה תפעל באופן חד־צדדי לנישום הרפורמות ואמר, שהדבר רק יביא

(המשך בעמוד 16)

משכורת יפת הוגדלה מלאכותית לקראת פרישתו, ע"י צוות מיוחד

50 אחוז מהבונוסים שקיבל הוכנסו למשכורתו לשם הגדלת בסיס פיצויי פרישה ופנסייה ■ מקורות מסרו שלזכות יפת נרשמו „הוצאות נוראיות" ■ ראשי הבנק יוזמנו לוועדת הכספים של הכנסת

מאת צבי טימור וחיים מרגלית

סמוך לפרישתו של ארנסט יפת מבנק־לאומי לישראל, שונו תנאי העסקתו וכ־50 אחוז מהבונוסים שקיבל בעבר נכללו במשכורתו, במגמה שישמשו בסיס להגדלת התשלומים של פיצויי פרישה ופנסייה.

על כך נודע לכתבינו ממקורות בכירים בבנק לאומי. מקורות אלה הוסיפו, כי בעבר הורכבה משכורתו של יפת, שהיה מנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון, משכר „נמוך" ובונוסים גדולים.

עוד נודע, שלפני שנה וחצי

קצין משטרה חשוד בזיוף דו"ח־עימות והפללת־שווא

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

קצין משטרה במשטרת מרחב־גליל חשוד בזיוף קטע מתוך דו"ח־עימות שנעשה בין שני חשודים בסחר בסמים. אחד החשודים שהופלל על־פי החשד, ע"י קצין המשטרה, נעצר, נשפט וזוכה מכל אשמה.

(המשך בעמוד 16)

הדתיים מתאחדים להחזרת מיהו־יהודי לשולחן הכנסת

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

רה"מ יצחק שמיר ימלא בת־קופה הקרובה גם את תפקיד שר הפנים. הוא לא מתכוון להנפיק בימים הקרובים, את תעודת הזהות לשושנה מילר.

היום לפני הצהריים יחדל הרב פרץ לשמש שר בישראל, אך בכירים בש"ס מנסים לשכנע את רבני התנועה להישאר בקואליציה ושהרב פרץ יהיה שר בלי תיק. הסיעות הדתיות חידשו אתמול את היוזמה לחקיקת חוק „מיהו יהודי".

אתמול שוב נפגשו שמיר ופרץ במטרה לסגור עניינים אחרונים. שר הפנים דחה נסיונות חדשים להניעו מההתפטרות. סוכם כי שמיר יהיה שר הפנים, וישמור את התיק לרב פרץ אם זה יסכים לשוב לאחר הנפקת תעודת הזהות למילר.

מקורבי שמיר אמרו אתמול, כי הרב פרץ וש"ס ניתבו את עצמם לדרך ללא מוצא. עם זאת הליכוד יפעל לשובו לממשלה. שכן בלעדיו מתערער המאזן העדין לרעת המחנה הלאומי. המקורבים ציינו, כי הבג"צ לא נקב בתאריך להנפקת תעודת הזהות למילר, ורה"מ שמיר איננו מתכוון לעשות זאת השבוע.

ישיבת מועצת החכמים של ש"ס, שהיתה אמורה להיערך מחר, נדחתה שוב, כנראה לסוף השבוע, או לתחילת השבוע הבא. עם זאת נפגשו אתמול מזכ"ל ש"ס יאיר לוי, מזכיר הסיעה בכנסת צבי יעקובזון, בנו של הראשל"צ לשעבר דוד יוסף, ועוזרו הבכיר של שר הפנים לשעבר אלי סויסה, עם הרב עובדיה יוסף. הארבעה ביקשו מהרב הראשי לשעבר, כי יקרא לרב פרץ להישאר

(המשך בעמוד 16)

אינטרסים תמורת אינטרסים

השליח האמריקני דב זקהיים, שהגיע לארץ להציע תחליפים ל„לביא", אינו מייצג את הצדק האלוהי, אלא רק אינטרסים מובהקים של תעשיית המטוסים האמריקנית או של חלקה. עם זאת בשלב מתקדם זה של ייצורו אין הפנטגון והממשל בארה"ב יכולים להתעלם מהעובדה, כי ייצור ה„לביא" ומימונו בכספי המרת, אושרו במשך שנים ע"י הממשל ובתי המחוקקים בארה"ב, והם אחראים להשקעה זו לא פחות מממשלת ישראל.

זכותו של זקהיים להתערב בייצור ה„לביא" נובעת אך ורק מהעובדה, שייצור של המטוס חייב להיות ממומן במלואו על־ידי ארה"ב. מאחר ולישראל אין תקציבים פנויים בהיקף כזה. אך יש לדעת, כי ישראל אינה חייבת תודה מיוחדת לארה"ב על השתתפותה בהוצאותיה הבטחוניות, כי במערך הבינלאומי הנוכחי השתתפות זו תואמת במלואה את האינטרסים של ארה"ב עצמה, והיא ניתנת לא מנימוקים פילנטרופיים, אלא בהתחשב באינטרסים אלה.

לכן חייבות הצעות של זקהיים להשקל על בסיס האינטרס הישראלי הבלעדי. במסגרת שיקול זה חייב הממשל בארה"ב להיות מודע לצורך בהבטחת תעסוקה אלטרנטיבית לרבבות עובדים טכנולוגיים בישראל. הוא חייב גם לפצות את התעשייה האווירית על הפסדים והווים עתידיים. רק על בסיס תנאים מוקדמים אלה, יש לשקול את היתרונות שבהפסקת ייצור ה„לביא". לאור העובדה שהמשך הייצור יגביל את גמישות מערכת הבטחון בשימוש בכספי סיוע למטרות אלטרנטיביות ויטיל עליה התחייבויות לטווח של 15 שנה. יש לשקול גם את מחיר ייצור המטוס האלטרנטיבי ביחס ל„לביא" והבטחת מימון רב־שנתי לפרוייקט האמריקני התחליפי.

מנהלי המדיניות המזרח התיכונית של ממשלת ארה"ב ופקידי הפנטגון חייבים להבין, כי ישראל אינה מדינת יו"ר; פרוייקט מסוג ה„לביא" יוצר מחוייבויות תעסוקתיות וחברתיות ומשום כך לא ניתן להתחיל ולסיים אותו על־פי הנחיות של פקיד אמריקני. אם ממשלת ארה"ב לוחצת למנוע את ייצור ה„לביא", עליה לשאת במלוא ההוצאות הכרוכות בזה, ולהציג בפני ישראל חלופה משתלמת המתחשבת גם בצרכי אזרחיה.

זקהיים הציג את חלופות ה„לביא": הקבינט המדיני יחליט

וויינברגר לרבין: מבקש להתייחס בכובד־ראש להצעות

זקהיים מגיע לפגישה עם רבין (צילום: ישראל סאן)

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שר־הביטחון, יצחק רבין, נפגש אתמול אחר־הצהריים בלישכתו עם עוזר תת שר־ההגנה האמריקני, ד"ר דב זקהיים. זקהיים הציג באופן רישמי בפני רבין את החלופות שהכין לפרויקט מטוס ה„לביא". הפגישה נמשכה כשעה וחצי והתנהלה באווירה נינוחה.

שגריר ארצות הברית בישראל, תומס פיקרינג, שהשתתף בפגישה, העביר מכתב לידי שר־הביטחון ממזכיר ההגנה של ארה"ב, כספאר וויינברגר: „אני מבקש ממך להתייחס בכובד ראש להצעות החלופה שמביא איתו זקהיים" — כתב וויינברגר לרבין.

במהלך הפגישה הציג רבין על גבי שקפים את כל הצעות החלופה (כפי שפורסמו בימים האחרונים בכלי התקשורת). אחד מחברי המשלחת האמריקנית הרחיב את הדיבור על כספי הסיוע האמריקני, הוא הסביר, כי הסיכויים להגדלת הסיוע בשנה הקרובה קלושים למדי — ובכך חודד את הצורך הישראלי לאמץ את אחת החלופות המוצעות.

לא תשובה מיידית

בתום הפגישה אמר שר־הביטחון, כי תשובת משרד־הביטחון לארה"ב לא תנתן מיידית וכי על המשרד לבחון וללמוד ביסודיות את החלופות שהציג זקהיים ורק אחר כך להגיב. בכל מקרה, נחוש

(המשך בעמוד 16)

עובדי רפא"ל: אנחנו ייצרנו הטילים שהפילו מטוס המיג הסורי

מתריעים על הפיטורים והפגיעה במפעל המסכנים לדבריהם את בטחון המדינה ● 70 מ־450 העובדים שפוטרו השנה ירדו מהארץ

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

המטוס הסורי מדגם „מיג 25" שהופל לפני שנה וחצי מעל איזור ביירות נפגע מטילי „ספרו 3" מתוצרת רפא"ל.

גילוי זה השמיעו אתמול יושבי ראש הוועדים של רפא"ל באוזני הכתבים הצבאיים במהלך מסיבת עתונאים בת"א. לדברי ראשי הוועדים קיבלו אישור מיוחד מרשויות הביטחון לפרסם זאת. כדי להמחיש את חומרת המצב הטמונה בפיטורים הצפויים ובפגיעה ברפא"ל.

ראשי חמשת הוועדים קיימו מסיבת עיתונאים ללא תיאום עם הנהלת רפא"ל או עם משרד־הביטחון. „ההנהלה סירבה לאשר לנו הקרנת סרט וידיאו על רפא"ל. יש נתק בינינו לבין ההנהלה. הם אולי חוששים שמשרד הביטחון ינזוף בהם על שיתוף פעולה עם הוועדים", אמרו ראשי הוועד.

ראייה לטווח קצר

זלמן סגל, יו"ר ועד המהנדסים: ציין, כי בשנתיים האחרונות קוצץ תקציב המחקר והפיתוח (מו"פ) ביותר מ־50 אחוז. הוא האשים את ראשי מערכת הביטחון בכך שהם רואים את השקל של היום ולא את הביטחון של העתיד. „ביטלנו השנה עשרות פרוייקטים של פיתוח אמצעים עבור צה"ל. פיטרנו 450 עובדים. 70 מהם ירדו כבר מהארץ ומצאו עבודה בארה"ב. במשרד־הביטחון מסתכלים מטר אחד קדימה ולא 10 מטרים. אולי הגיע הזמן להקים מועצה לביטחון לאומי שתקבע עדיפויות", אמר זלמן סגל.

ראשי הוועדים אמרו, כי הם שוקלים הקמת קרן למען רפא"ל שתגייס כסף למחקר ופיתוח מיהדות העולם.

10 פעמים פרס ישראל

„משנת 1975 קבלנו 10 פעמים את פרס ביטחון ישראל. ברפא"ל מרוכזים מיטב המוחות של המדינה. אנו זקוקים ל־30 מיליון דולר נוספים בשנה הקרובה כדי להבטיח את ביטחון המדינה". אמרו הדוברים.

הם הוסיפו, כי פעולות ההנהלה ומערכת הבטחון לתוספת תקציב לא נושאות פרי. „אומרים על הלביא שהוא פרוייקט לאומי — אז שיתוקצב גם מתקציב לאומי ולא מתקציב הביטחון", טענו.

בתשובה לשאלה סירבו ראשי הוועדים לפרט באילו צעדים ינקטו אם דרישותיהם לא תתקבלנה. „הכל פתוח", אמרו.

בתגובה להאשמות אנשי רפא"ל אומרים במשרד־הביטחון, כי דברי שר־הבטחון בענין זה בכנסת אומרים הכל. רבין אמר אז בתשובו להצעות לסדר היום בעניין רפא"ל, כי נאלץ בשנתיים האחרונות לחשוף מערכות נשק שפותחו בישראל כדי שישווקו לעולם ויוסיפו כסף לרפא"ל. רבין אמר עוד, כי הקיצוץ בתקציב הבטחון מחייב אותו לפטר עובדים בתעשיות הבטחוניות.

ג'ינדי נפגש עם עובדיו ולא הוזמן למשטרה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

הקבלן יגאל ג'ינדי ביקר אתמול במשרדיו בראשון־לציון בלוויית בתו הבכורה. שאר בני־המשפחה יגיעו לארץ בימים הקרובים.

ג'ינדי קיים אתמול פגישות שונות במלון „הילטון" בירושלים, ואחר־כך יצא לראשון־לציון, שם ביקר במשרד המשותף לו ולאחיו. הוא נפגש עם צוות העובדים, אחרי תקופה ארוכה, שבה נהג לשוחח איתם בטלפון.

שובו של ג'ינדי לארץ היה ידוע למשטרה, והיא לא ראתה צורך לעצרו. עם בואו לשדה־התעופה בלוד. מהמשטרה נמסר, כי לא נחתם כל הסכם מוקדם עימו, עם אחיו משה או עם עורך־דינם, ח"כ פרופסור דוד ליבאי.

הקבלנים ג'ינדי יצאו את הארץ במפתיע, לאחר שנחקרו במשטרה בקשר לפרשת הקרקעות ביהודה ושומרון ומעצר אחיהם אברהם, שהתאבד. שני האחים שהו בברזיל ונמנעו מלהשתתף בהלווייתו, מחשש שייעצרו. הם הביעו נכונות לשתף פעולה עם המשטרה, אם יידרשו לכך, וכבר בכך הם מבקשים לשקם את עסקיהם בישראל. בתשובה לשאלה, הבהיר אמש גורם מוסמך במשטרה, שאם יהיה צורך בכך, יוזמנו האחים לחקירה.

עם שובו לארץ, הביע יגאל ג'ינדי נכונות להפקיד את דרכונו במשטרה. בואם של האחים מחו"ל תוכנן זה שבועות אחדים.

סקר: חצי הציבור סבור שזכויות העולים מוגזמות

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

כמחצית הציבור בארץ (49.7%) סבורה, שהזכויות המוענקות כיום לעולים מוגזמות. לפיכך, יש (לדעת 54.1% מן הסבורים כך) להפנות חלק מתקציבי העלייה למתן סיוע למשוחררי צה"ל. 28.6% רוצים, שהתקציבים יועברו למשפחות ברוכות־ילדים ו־11.4% לעידוד עליית פנים — נתונים אלה עולים מסקר דעת־קהל בנושא עלייה וציונות, שערך אורי גורדון, ראש עליית הנוער, בדצמבר 1986. הסקר מקיף 1,200 איש מכל רחבי הארץ.

גורדון ציין, כי ככל שמצבם הכלכלי של הנשאלים טוב יותר, גוברת פתיחותם לעלייה. לדוגמה: בירושלים סבורים רק 11.1% שזכויות המוענקות לעולים מוגזמות, בעוד שבאופקים סבורים כך 75%. מצב דברים זה מתבטא גם ביחס לשאלה: „האם היית מוכן למילווה לאומי מרצון, אם וכאשר יפתחו השערים מברית־המו"ע?" רק 32% מן הנשאלים בחיפה השיבו בשלילה, לעומת 81.8% ששללו אפשרות כזאת בנתיבות.

מן הסקר עולה, כי ההתנגדות לעולים ניכרת במיוחד בשכונות־מצוקה ובפרברי הערים הגדולות. הערות שהושמעו כלפי עורכי הסקר היו: „הישראלים לא מגיעים לכלום. העולים רק מגיעים וכבר עוטפים אותם בכסף..." „כשהגענו לארץ, לא ידענו לבקש. העולים של היום רוצים רק לקבל..." „העולים המוצלחים עושים פה כסף ומסתלקים, בעוד שהעולים הקשישים והחלשים נותרים מאחור כמעמסה נוספת על החברה הישראלית..."

כן נמצא, כי 62.4% מן הנשאלים סבורים, כי בישראל אוהבים את העליה, אך לא את העולה. הסיבה העיקרית לכך, לדעת 33.1% הן ההטבות המופלגות שבהן זוכה העולה. 10.4% סבורים, כי מקור העויינות לעולה הוא בכך, שהוא תופס מקום עבודה של ישראלי ותיק. 10.2% מתרצים את התנגדותם בכך, שהעולה תופס דיור של ישראלי ותיק.

רבים מן הנשאלים אמרו, כי „מי שבאמת וכתמים רוצה לעלות — ברוך הבא. אבל שיבוא בכוחות עצמו, כמו שבאו עולי תימן".

תשובה נפוצה נוספת היתה, כי „החברה הישראלית מסוגרת ולכן נוצרת עויינות כלפי עולים. כל אדם הוא זר וחשוד בעיני ותיקים." היו שטענו, כי „הקנאה מכרסמת בלב הישראלים, שכל חייהם לא יגיעו למה שהעולים מקבלים ביום בואם".

גורדון ציין, כי 59% מן הציבור בארץ סבורים, כי המנהיגות הפוליטית מדברת על עלייה המונית, אך בפועל אינה מאמינה בה. 86.3% סבורים, כי לא תהיה עלייה המונית בתקופה הנראית לעין של יהודים מארצות המערב. הסיבות לכך היו: המצב הכלכלי הערוך בחו"ל: 34.8%; הבירוקרטיה המקומית: 25.4%, הפחד מהמלחמה: 21.7%; היורדים הנותנים תחושת צידוק לאי־עלייה 10.9%.

גורדון הטעים, כי הנתון המעודד ביותר בסקר הוא התשובה לשאלה „האם אתה ציוני?" 79.3% השיבו בחיוב. 8.5% השיבו בשלילה. 9.8% טענו, כי המושג אבד הכלח. לשאלה, „במה אתה מתחייב כהיותך ציוני?" השיבו 49.6%: לאזרחות טובה ולנאמנות למדינה; 20.6%: לסייע לעולה החדש בתהליך הקליטה שלו, ו־15%: למגורים בישובי־ספר או להתיישבות בשטחים.

ארבעה במקום הראשון בתחרות השחמט בחולון

מאת אבי אמיר, כתב „על המשמר"

ארבעה שחמטאים סיימו יחדיו במקומות 1־4 בתחרות הבין־לאומית לשחמט, שהסתיימה אמש בחולון. הארבעה הם יעקב מוריי ויהודה גרינפלד הישראלים ושני הצעירים מגרמניה המערבית ג'רלד הארטיק ודיג היקל. כל אחד מהם צבר 7 נקודות ב־9 משחקים.

הארבעה הקדימו את אליהו שוירלר מישראל, מיגואל אילסקאס מספרד, שמואל רשבסקי, בן 75, וליאוניד שאמקוביץ מארצות־הברית — 6.5 כל אחד, ולדימיר ליברזון ושלושת הצעירים עמי גל, רונן לב ויצחק בן־מנחם — 6 כל אחד. בן־מנחם הפתיע בסיבוב האחרון, בנצחו את אלוף ישראל, נתן בירנבוים, שדורג במקום ה־13 בלבד, עם 5.5 נקודות.

יעקב מוריי דורג ראשון לפי איכות הנקודות. יתרה מזו, בעקבות הישגו בתחרות והישגים קודמים, תוענק למוריי דרגת רב־אמן בין־לאומי, והוא יהיה הישראלי החמישי בעל תואר רם זה.

טקס הסיום נערך אמש במעמד שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, יושב־ראש הוועד האולימפי, יצחק אופק, ראש עיריית חולון, פנחס אילון, ונכבדים נוספים. 78 שחמטאים מ־10 מדינות השתתפו בתחרות הראשית, שנערכה במסגרת יובלה של חולון.

שחל הבטיח להגן על זכויות בעלי תחנות־הדלק

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, אמר לנציגי בעלי תחנות־הדלק והסוכנים שנפגשו אתו אתמול, כי הרפורמה במשק הדלק לא תנוצל לפגיעה לרעה באף סקטור של משק הדלק. הוא הבטיח להם להגן על זכויותיהם.

השר הוסיף, כי ימנע הפלייה לרעה של בעלי תחנות־הדלק על־ידי חברות־הדלק, וידאג שהספקת דלק שוטפת תגיע אליהם. כן אמר, כי יפנה ליועץ המשפטי לממשלה כדי לבדוק את טענות בעלי תחנות־הדלק בדבר הגבלות המוטלות עליהם על־ידי חברות־הדלק.

השר הבטיח לסייע לבעלי התחנות־הדלק, שירצו להקים משאבות־דלק אוטומאטיות לשירות עצמי בתחום התחנה.

שחל מסר לבעלי התחנות, כי לא צפויה עליית מחירי הדלק לצרכנים בתקופה הקרובה. שכן משרד האנרגיה דאג לרכישת כמויות דלק גדולות, כאשר מחיריו היו נמוכים מאוד, כך שיש עדיין מלאי במחיר זול.

קצר גרם לדליקה בגבעתיים — ליקויי בטיחות הגדילו ממדי האסון

מאת רונית מורגנשטרן, כתבת „על המשמר", וסוכנות עתי"ם

חוקרי הדליקות קבעו אתמול, כי הדליקה בבניין המגורים שקיפחה את חייהם של יצחק ארואסטי ושלושת ילדיו ושבה נפגעו עוד 13 איש, נגרמה בשל קצר חשמלי בארון החשמל בקומה ג' בחדר המדרגות.

ליקויי הבטיחות שהיו בבניין בן 11 הקומות תרמו לממדי האסון. החוקרים קבעו, כי העובדה שלא היו בבניין פתחי מילוט ואיוורור איפשרה לעשן להתאבך לכל עבר ומנעה הימלטות הדיירים.

הבניין הוקם לפני כ־15 שנה ועמד בתקן של הבנייה דאז, אולם הכבאים טוענים, כי אמצעי הבטיחות בו היו לקויים ומיושנים.

עוד לפני כשנה בדקו אנשי הכיבוי מספר בנייני מגורים רבי קומות בגבעתיים ושיגרו לוועדים מכתבים, בהם דווחו להם על ליקויי הבטיחות. גם הבניין שבו פרצה הדליקה, ברחוב הרצוג 23, היה כלול בדו"ח הביקורת של הכבאים.

עתה התברר, כי לא כל הליקויים תוקנו בבניין.

מונתה ועדת בדיקה

שר הפנים הרב יצחק פרץ, מינה אתמול ועדה לבירור נסיבות השריפה שפרצה בגבעתיים ואשר במהלכה ניספו ארבעה אנשים. על הוועדה הוטל לברר את הסיבות לפריצת הדליקה, סדרי מניעת הדליקות, כיבוי אש ודרכי המילוט בבניין המגורים, פעולות שירותי הכבאות בזמן הדליקה וסדר שיתוף הפעולה בין שירותי מד"א, משטרה וכיבוי־אש.

רוב דיירי הבניין ברחוב הרצוג 23 בגבעתיים חזרו לדירותיהם. כמה משפחות שדירותיהם ניזוקו בצורה חמורה יותר עברו להתגורר בינתיים אצל קרוביהם. עיריית גבעתיים סיפקה גנרטור והתקינה נורות חשמל ותאורת חירום בחדר המדרגות השרוף. העירייה שלחה לבנין צוותי פעולה המסייעים בעבודות נגרות, חשמל ונקיון לדיירי הבנין.

בבית ספר על שם יגאל אלון בו בקרו הילדים איתי ועידית ארואסטי שניספו בדליקה, שררה אמש אווירה קשה. צוות פסיכולוגים הגיע לבית־הספר המקומם בסמוך לבניין הפגוע לרשות ההורים והילדים שיזדקקו לעזרה. בבית החולים על שם שיבא בתל השומר מאושפזים עדיין 7 מנפגעי השרפה. אחת מהם היא דפנה ארואסטי אם המשפחה שנספתה, שמצבה ממשיך להיות קשה. 2 הנפגעים במצב בינוני ו־השאר במצב קל.

לווייתם של ארבעת בני משפחת ארואסטי שניספו בדליקה תתקיים היום בשעה 11 בבוקר בבית העלמין בקרית־שאול.

האחיות דחו העיצומים עקב נכונות האוצר לבדוק מימוש ההסכם עימן

מאת: יוסף שמי ויהודה צור, כתבי „על המשמר"

חטיבת האחיות ואחים נענתה לפנייתה של שרת־הבריאות ודחתה את התוכנית לעבור באורח חד־צדדי לשבוע עבודה של 36 שעות בארבע משמרות.

סיבה נוספת לדחיית העיצומים היא פנייתו של שר־האוצר, משה ניסים, לסגן הממונה על התקציבים, לבדוק בדרך חיובית את מימוש הסכמי העבודה עם האחיות, כולל התנאים הפיזיים.

אתמול נפגשו האחיות עם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, ודנו במימוש ההסכם בכל הנוגע לנושאים שבסמכותה של ההסתדרות.

שר־האוצר נפגש אתמול עם שרת הבריאות, שושנה ארבלי־אלמוזלינו, והשניים החליטו להקים צוות משותף לשני המשרדים שיבדוק את נושא הסעות האחיות ונושא מעונות היום. הצוות אמור להגיש את מסקנותיו תוך כמה ימים.

ניסים הודיע, שהוא נענה לפניית שרת־הבריאות בנושא התקנים לבתי־החולים הממשלתיים.

בתום הישיבה אמר ניסים, כי ההסכם עם האחיות מומש מבחינת האוצר. מקורות במשרד אמרו, שמי שהיה צריך מלכתחילה לטפל בכל נושא מימוש הסכם עם האחיות היה משרד הבריאות.

משחררים חולים בנהריה

בית־החולים הממשלתי בנהריה חל אתמול לשחרר כל מאושפז אשר מצבו מאפשר זאת ועובר לתפקד במצב של מתכונת חירום.

מנהל בית־החולים, ד"ר אליעזר חזני, מסר לכתבנו, שמטבע הדברים אי־אפשר לשחרר את כל החולים בעת ובעונה אחת ומדובר בתהליך שיכול להימשך כמה ימים. כשהכוונה היא לצמצם עד למינימום את תיפקודן של המחלקות השונות. בבית החולים מאושפזים בדרך כלל כ־200 איש, אולם עד כה שליש כבר שולחו לבתיהם.

הטבות מפליגות לבכירים ב„אגד" והפקרות בפיזור כספי התאגיד

טוען ח"כ רן כהן המסתמך על דו"ח מבקר המדינה על הקואופרטיב ■ כהן דורש כינוס דחוף של הוועדה לביקורת המדינה לדיון ב„ממצאים השערורייתיים"

מאת יוסף שמי ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

אתמול הותר לפרסום דו"ח מבקר המדינה על תפקודה של חברת אגד ב־1981־1984. בין הממצאים מידע על הוצאות מימון של הקואופרטיב. ב־1982 היו הוצאות אלו כ־77 אחוז מכלל ההכנסות. בשנת הכספים 1983, עלו הוצאות מימון ללמעלה מ־126 אחוז.

בשנת הכספים 1984 קפצו ל־215 אחוז מסך ההכנסות. הוצאות מימון אלה היו הסיבה העיקרית להפסדי האגודה ב־1982 ובלעדיות לשנתיים הבאות.

בהסכם מ־1984 התחייבה האגודה להתייעל. על־ידי פיטורי עובדים ופרישה מוקדמת של חברים. בהסדר זה נטלו חלק 587 חברים והדבר עלה 58 מיליון דולר.

מוזרים למדי הם סדרי הנסיעות לחו"ל של נציגי אגד. לא פעם אין התחשבנות אחרי הנסיעה אין חשבונות הוצאות כמו כרטיסי טיסה. אין כלל דיווחים מן הנסיעה.

בהסכמים שחתמה חברת אגד עם הממשלה יש גם סעיפים המבטיחים התייעלות זאת כדי למנוע מצב שהיה עד 1971 של „קוסט פלוס". ההסכמים מ־1971 ו־1984 לא שינו את המצב כך קובע מבקר המדינה.

אגד: ביקורת חד־צדדית

אתמול נפגשו חברי מזכירות אגד. עם כתבים ועמדו על ממצאי הביקורות של מבקר המדינה. לדידם הביקורת היא חד צדדית, אין בה מילה טובה על מפעל שהוא מהטובים מסוגו בעולם.

רן כהן (רץ) תובע כינוס דחוף של הועדה לביקורת המדינה של הכנסת לדיון במה שהוא מכנה הממצאים השערורייתיים על שכר הבכירים באגד ועל ההפקרות בפיזור כספי הקואופרטיב.

רן כהן טוען כי תשלום משכורות בהיקפים של 15 אלף עד עשרים אלף ש"ח לחודש, רכב צמוד, הטבות מפליגות בשווי של עשרות אלפי שקלים, ועוד נסיעות לחו"ל ללא מטרה מוגדרת וללא פיקוח מצביעים על הפקרות חמורה שבה נוהגת הנהלת אגד.

מבקר המדינה מציין, כי קשה לאמוד את התוצאות העסקיות הראליות של האגודה ואת מצב עסקיה בשל ליקויי הרישומים החשבונאים.

לפי דו"ח מבקר המדינה משלמת האגודה לחברת חברים — ניצא'א דמי שכירות בעד השימוש בתחנות ובבית אגד, מעל ומעבר לסביר.

להיטיב עם החבר

שינוי במחיר המניה אינו סוף פסוק במדיניות של „להיטיב עם החבר". בסוף 1984 רכשה אגד מניות וכן תדיראן, ואת הכסף קבלו הרוכשים כהלוואה בתנאים נוחים למדי.

שליט לוב קרא תיגר על צרפת בצ'אד
בוחן את אמינות „מטרייתה" בתקיפות מאסיביות מן האוויר

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — ממשלת צרפת שוקלת איך לגמול על התקפת המיגים של קדאפי על ערים צ'אדיות הנמצאות בתחום ההגנה הצרפתי.

שליט לוב שוב חשף את צרפת „כנמר של נייר" ו„להמונד" כינה את ההתקפה הלובית כ„סטירת לחי חמורה שהנחית קדאפי על צרפת".

מטוסי מיג 23 שלו שוב קראו תגר על צרפת, בהפציצם ללא הפרעה בתחום שעליו אמרו הצרפתים שבו כל מטוס לובי יושמד אם יעיז להתקרב אליו. עתה מטילים ספק אם בכלל איתר המכ"ם הצרפתי את המיגי הלוביים. בפריז מסרו, כי הצבא חוקר איך עלה בידי המטוסים הלוביים להפציץ יעדים אלה.

ההתקפה האווירית התנהלה ביום ראשון על אררדה ואום שלובה, משם יוצאים כוחות צ'אדים לסייע למורדים נגד קדאפי בצפון.

כוחות הנשיא האברה השתלטו יחד עם המורדים, יריביהם-לשעבר בהנהגת גוקוני, על שני נווי-מדבר בטיבסטי החולשים על ציר תנועה דרכו מעבירים הלובים הספקה לכוחותיהם בדרום.

קדאפי עצמו שיגר שדר בהול לפריס ולמוסקבה. הוא הודיע לצרפתים, כי „יהיה זה טפשי להקריב את הקשרים עם לוב".

מעריכים, כי קדאפי הורה על התקפה בתחום המטריה הצרפתית כמסר שאמצעי ההרתעה הצרפתית אינם מרתיעים אותו.

עד כה פחדו באליזה ובמטיניון מעימות ישיר עם קדאפי בשטח, מחשש שמא יפגעו הקשרים עם העולם הערבי. הנשיא מיטראן ושיראק הביעו תמימות-דעים נגד הצטרפות צרפתית ישירה לגרוש לוב מצפון צ'אד.

היחסים בין צרפת לקדאפי מסובכים. הצרפתים, כדרכם, מנסים לפייסו במחוות. הנשיא מיטראן עצמו יצא לפגוש אותו בכרתים לפני שנה וחצי. עתה יהיה קשה להם למנוע עימות ישיר. קדאפי כבר פתח בתעמולה. הוא הזמין עיתונאים צרפתיים לאוהל שלו במחנה באבן עזויה בטריפולי. בראיון לכתבת העיתון „ליברסיון", הוא כפר במעורבות כוחות לוביים בצ'אד. הוא טען, כי כוח כן מאה לוחמים לוביים יצא רק לשם חילוץ עשרים אסירים לוביים בטיבסטי, לאחר שכוחות גוקוני חטפו אורחים לוביים.

כלי התקשורת הצרפתים תובעים להלום בקדאפי. „להמונד" כתב, כי פעולת התגמול חייבת להיות מאסיבית, על מנת לשקם את אמינות הצבא הצרפתי.

במשפט ברעם והאייזנברגים מחכים להחלטת החוקר וולש

מאת כתב „על המשמר" בניו-יורק

הפרקליט האמריקני המיוחד, לורנס וולש, מי שנתמנה ע"י הממשל האמריקני לחקור את כל הכרוך בעיסקות הנשק עם איראן והעברת הכספים לידי הקונטראס נתבקש אתמול ע"י בית-המשפט הפדראלי בניו-יורק להודיע בתוך שבוע ימים על החלטתו באשר לתביעה נגד קבוצת אנשי העסקים הבין-לאומית הכולל את תת-אלוף אברהם ברעם וישראל וגורי אייזנברג, המואשמת בניו-יורק בקשירת למכירת נשק אמריקני לאיראן.

השופט ליאונרד סאנד הוסיף ודרש, כי במידה והתובע המיוחד בוושינגטון לא יקבל החלטה בתוך שבוע ימים, הוא יבקש ממנו להודיע על המועד שבו הוא סבור שניתן יהיה לפתוח במשפט בניו-יורק. כן הודיע השופט סאנד בהחלטתו, כי הוא מצפה שהתובע המיוחד מוושינגטון יודיע על עמדתו בכל הקשור לשינוי תנאי שיחרורם בערבות של הנאשמים ובקשת פרקליטיהם לאפשר להם לצאת מתחומה של ארה"ב.

אתמול התנהל בבית-המשפט הפדראלי שבמנהאטן דיון מקיף בדרישתו של נייל הורוביץ, פרקליטם של ישראל וגורי אייזנברג, שביקשה מבית המשפט לבטל את כתב האישום נגד השניים. וזאת בהסתמך על הטענה שהחוק האמריקני האוסר על מכירת נשק לאיראן לא חל עליהם. שכן, חוק זה אוסר על מכירות נשק מארה"ב לאיראן אבל לא תופס כאשר מדובר על מכירת נשק אמריקני ממדינה שלישית לאיראן.

הפרקליט טען בפני השופט, כי לפי חוקי הקונגרס האמריקני, חייבת ישראל לקבל את אישורה של ארה"ב כדי למכור נשק למדינה שלישית, אבל במידה והיא מפרה את התחייבותה, רשאית ארה"ב להטיל עליה כעונש סנקציות כלכליות בלבד ואינה רשאית לתבוע אותה לדין. במקרה של האייזנברגים, טען הפרקליט, מדובר בנשק שהיה בבעלות מדינת ישראל ולכן אין לארה"ב סמכות לתבוע אותם לדין.

בבית המשפט בניו-יורק נשמעו אתמול הערכות, כי השופט נוטה לקבל את גירסת הפרקליט וכתבנו מציין, כי השופט עצמו אף העלה את ההשערה כי ייתכן שבשלב הבא של העיסקה, ובמידה והנאשמים לא היו נעצרים, הייתה ישראל פונה ומבקשת אישור רשמי מארה"ב להוציאה אל הפועל.

השופט הודיע, כי יפרסם את החלטתו בנושא זה בימים הקרובים.

לקראת סופו של הדיון אתמול ביקשה אחת מהפרקליטות המייצגות את ברעם מהשופט, שיסייע לברעם להשיג רשיון עבודה בארה"ב. הפרקליטה טענה, כי הנאשמים זקוקים לעבודה לפרנס את משפחותיהם ולממן את הגנתם והשופט השיב, כי הוא אומנם לא יכול להמליץ על לקוחה לג'וב, אבל הוא יכול להמליץ בפני הרשויות המוסמכות ולאשר. שלבית-המשפט אין התנגדות שהנאשמים יקבלו אישורי עבודה.

גם ישראל וגורי אייזנברג מסרו, כי בכוונתם לבקש אישור עבודה בארה"ב.

בלא מידה של אוטונומיה לא יצטרף איבי נתן ל„קול ישראל"

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

הצטרפותו של „קול השלום" ל„קול ישראל" נראית היום פחות ודאית מכפי שנראתה בשבוע שעבר.

במהלך השבוע התברר לאייבי נתן, כי הצטרפותו ל„קול ישראל" תעקר את „קול השלום" מאופיו המיוחד ותהפוך אותו לרשת שידור נוספת, כדומה לרשת ב' או ג' של „קול ישראל". תוכניות „קול השלום" יתוכננו, יבוצעו, וישוקחו ע"י הנהלת „קול ישראל". ומבצעי ההתרמה וההתנדבות שלו יתקיימו רק אם יזכו לאישורו של הוועד המנהל של רשות השידור.

כך, למשל, לא יוכל אייבי לארגן מבצע הורדות נגד האפרטהייד אם לא יקבל את אישורם של הגורמים הממלכתיים המתאימים, ולא ברור אם השידורים באנגלית יוכלו להמשיך ולהתבצע בשפה זו.

לא לחצאין

בשיחה עם „על המשמר" הבהיר אתמול היועץ המשפטי של רשות השידור, נתן כהן, כי אייבי נתן זכה אומנם, לאהדת הציבור בגלל מבצעיו המיוחדים, אבל, אם ברצונו לחסות תחת כנפי רשות השידור לא ניתן לעשות זאת לחצאין. „רשות השידור איננה יכולה להפוך לרשות פדרטיבית לתחנות רדיו בעלות גוון פוליטי-אידיאולוגי, והצטרפותו של אייבי נתן עלולה ליצור תקדים שהוא, מבחינתה, בלתי נסבל. הרשת תוכל להמשיך ולהיקרא „קול השלום", אבל, לא נוכל לאפשר לו להמשיך ולהטיף לרעיונות פוליטיים או מבצעי התנדבות ללא פיקוח הוועד המנהל והנהלת רשות השידור. ואם אייבי נתן לא יקבל זאת לא נוכל לקבלו תחת חסותנו" — אמר כהן.

מתנה סתם כך

„הם רוצים שאני אכנה את התרומה, אשקיע את הכסף ולא אוכל ליישם את הרעיון שמאחורי „קול השלום" ולעזור לאנשים בארץ ובחו"ל" — הגיב אתמול אייבי נתן על דבריו של כהן, והוסיף: „אינני יכול לתת ל„קול ישראל" מתנה סתם כך. אם לא תינתן לי מידה של אוטונומיה, הקול השלום' לא יהיה עוד „קול השלום", או אני חושש שלא אוכל להצטרף ל„קול ישראל"".

איבי נתן ציין, כי שידורי „קול השלום" חודשו לאחר שהמשדרים תוקנו והספינה עוגנת בנמל ת"א.

„על המשמר"
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 6—225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבזור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בצער רב אנו מודיעים על מותו של חברנו היקר
יחזקאל בן-זאב ז"ל
ממייסדי קיבוצנו
המשפחה
וקיבוץ שמיר

נתגלתה גופת גבר ליד ירושלים

גופת גבר נתגלתה בחורשה ליד מושב אבן ספיר בפרוזדור ירושלים. אחת הסברות היא, כי זוהי גופתו של השוטר מימון הרוש שנעדר כבר כמה חודשים.

את הגופה גילה סטודנט לרפואה סמוך לשעה 18:30, הזעיק את המשטרה. לאחר בדיקה ראשונית של חוקרי משטרת ירושלים הועברה הגופה למכון הפתולוגי באבו-כביר לזיהויה המלא.

ככל הנראה, מדובר בגופתו של השוטר סמ"ר מימון הרוש, יומנאי במשטרת העיר העתיקה, שנעדר מביתו כבר כמה חודשים. הרוש לא הגיע לעבודתו ומאז נעלמו עקבותיו.

(עתים)

חיפושים אחר בחורה מחודרה

המשטרה פתחה בחיפושים אחרי בחורה בת 24, ליאורה קרוק, מחודרה, שנעלמה מביתה מה-18 בדצמבר.

פרטי תאורה הופצו ביחידות המשטרה והציבור נתבקש לדווח אודותיה לתחנת המשטרה הקרובה.

הצעירה לבשה מכנסיים ירוקים וחולצת פסים לבנה. גובהה 1.54 מטר, מבנה גופה שמן, שיערה בהיר, שפתיה דקות ועיניה חומות.

(עתים)

צלצול מהיר

ד"ר יצחק נבנצאל, מבקר המדינה לשעבר:

המשרה ראויה למועמד הטוב ביותר

שלושה ימים לסיום כהונתו של מבקר המדינה ועדיין אין למערך או לליכוד מועמד מוסכם. האם לא כדאי היה לקבוע קריטריונים לבחירת המועמד כדי למנוע בחירת „האם" של הרגע האחרון?

— אני חושש, שקריטריונים כאלו יהוו כבר את עצם הבחירה. לכן עדיף שלא להגדיר בצורה כזו ובאופן מכני את כישורי המועמד. יש גם סעיף בחוק הקובע שמבקר המדינה צריך להיבחר 30 יום לאחר שתתפנה המשרה. ולו רצה החוק יכול היה לומר שמבקר המדינה צריך להודיע על פרישתו 30 יום לפני הפרישה כדי שניתן יהיה לבחור במבקר אחר. על כל פנים, לא זו הבעייה. ולוואי שישימו לב אל המבקר במשך 11 החודשים הנותרים...

כלומר, אין שמים מספיק לב לביקורת המבקר?

לא. קשה לתאר איך הייתה המדינה נראית אם חס ושלום לא היה מבקר מדינה. אפשר דווקא לומר, כי כמדינה ישראל היא אחת מבעלות הביקורת הערניות והאפקטיביות ביותר גם אם יש עדיין הרבה מה לשפר. רק שאין לצפות שהמדינה כולה תתוקן ע"י מנקי אחר. למרות שהחוק נותן לו מרחב פעולה גדול, והמשרה ראויה למועמד הטוב ביותר שיכולים להציע.

האם כדאי, אם כן להוסיף לחוק סמכויות להטלת סנקציות על מי שאינם מתקנים את העיוותים שכבר בוקרו?

— אני לא חושב. על-מנת שניתן יהיה להטיל סנקציות צריכים הליך שיפוטי. ואילו הביקורת אינה פורמלית, ואין מקום שאדם אחד יהיה החוקר, המאשים, השופט והכל-קובע. דיקטטורה כזאת לא תחזיק מעמד, לבד מכך שאיננה דמוקרטית.

מהי, איפוא, דעתך על שלושת המועמדים שהוזכרו בימים האחרונים — יעקב ניצן, מנחם סבידור, וחיים קוברסקי?

— אני מכיר את שלושתם ואני יכול לומר עליהם רק דברים טובים.

אתי רונאל

צה"ל יבחון מחדש את נושא הטירונות

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל עומד לבחון מחדש את כל נושא הטירונות. ועדה מיוחדת שהוקמה בעניין תגיש בקרוב שורת מסקנות והמלצות.

מ"מ ראש מחלקת ההדרכה במטה הכללי, הגיש אתמול לרמטכ"ל מסמך מסכם ראשון של עבודת מטה בעניין זה. בעבודה זו השתתפו גורמים ממפקדת חילות השדה, מחילות הרפואה והחינוך, מאגף כוח-אדם וממחלקות מדעי ההתנהגות.

הוועדה המליצה להפעיל פורום קבוע של מפקדי כל בסיסי הטירונים, לליבון בעיות ייחודיות, לבחון מודל גיוס מיוחד שיבטיח מחלקות הומוגניות בטירונות, לספק לחייל הטירון את כל המידע על העומד להתרחש ולהודיע לו את האופציות העומדות בפניו במסלול.

כן ממליץ מ"מ ראש מה"ד להקפיד על הכשרות סגל מדריכי הטירונים ולהימנע מגיוס אנשי מילואים לצורכי הדרכת טירונות. נבחנו תנאי השירות של הטירונים.

בראש הוועדה הנוספת שהוקמה עומד קצין בכיר ממטח"ש, והיא תתמקד בנושאים אלה.

צפויים שיבושים בבתי-ספר

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

מחר בין השעות 10–11 צפויים שיבושים קלים במוסדות החינוך.

בין השעות 10–11 יקיימו פעילי הסתדרות המורים בבתי-הספר אסיפות הסברה נגד התוכנית הכלכלית/תוכנית הממשלה לקיצוצים בתקציבי החינוך.

הסתדרות המורים הכריזה רשמית על סכסוך עבודה בשל תוכנית הממשלה לקיצוצים בחינוך.

בלום מתחרה בשריר: בשלוש שנים נסע 20 פעם לחו"ל

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

האפוטרופוס הכללי, עמרם בלום, נסע בשלושת השנים האחרונות 20 פעם לחו"ל – אישר אתמול שר-המשפטים, אברהם שריר, בהשיבו לשאילתה של יאיר צבן ממפ"ם.

צבן התלונן על ריבוי הנסיעות לחו"ל של האפוטרופוס על חשבון כספי הציבור. צבן הדגיש, כי בלום משמש כמנהל נכסים למפעלים לא מעטים. חלקם מעסיק מאות עובדים. הנסיעות לחו"ל התקיימו בתקופה קשה כלכלית למדינה.

שריר ציין, כי ב-1984 נסע בלום לחו"ל שש פעמים, ב-1985 תשע פעמים. וב-1986 חמש פעמים. הוא לא אמר כמה שבועות נמשכה כל נסיעה. לכמה מהביקורים בחו"ל התלוו לאפוטרופוס גם בנותיו. על חשבון, לפי סיבת שריר.

על מות בעלי ואבינו
חיים גרינשטיין ז"ל
דואבים נדיה, גליה, אבי ומשפחותיהם
יובא למנוחות בבית העלמין בחולון היום בשעה 11.30, ויוצאים מבית המנוח מרח' פועלי הרכבת 20 גבעתיים, בשעה 10.30.

בכנסת
יצחק שור ומוטי בסוק

דאגה מכירסום בשלטון החוק

הכנסת מביעה את דאגתה מביטויים שונים של כירסום בשלטון החוק, וקוראת לשר המשפטים, ליועץ המשפטי לממשלה ולמשטרה לדאוג לאכיפה טובה של החוק — נאמר בהחלטה שקיבלה אתמול הכנסת, בתמיכת הליכוד, המערך, מפ"ם, ר"צ ושינוי.

ההחלטה התקבלה בתום דיון בשלוש הצעות לסדר היום של ח"כים מהליכוד והמערך. אוריאל לין (ליכוד-ליבראלים), שהעלה את ההצעה הראשונה „שלטון החוק וליקויי יסוד בתחום אכיפת החוק", טען כי עוד לפני פרשת נקש והשב"כ, חש בהתערערות שלטון החוק בארץ.

לין תקף בין השאר את נושא החנינות. לדעתו, מעניק הנשיא יותר מדי חנינות ומתוך „שיקולים מוטעים ביותר". בין השנים 1985–1981 נעתר נשיא המדינה ל-1742 בקשות חנינה.

דוד ליבאי (מערך) הזהיר כי בשל מחסור של שישה מיליון שקל צפויה מערכות המשפט לשיתוק. חסרים שופטים ועובדי מינהל, חסר מיכון, אזל התקציב למינוי סניגורים ומתורגמנים, אין מספיק אולמות ולשכות לשופטים.

שבח וייס (מערך), קרא לכנסת לפעול להשלמת תהליך חקיקת החוקה.

ויקטור שם-טוב (מפ"ם), ראשון הדוברים, נשא את נאומו הראשון בכנסת מאז עבר ניתוח לב פתוח. הסכנה למעמדה של ישראל כמדינת חוק, היא התחזקותם של הגורמים והכוחות באוכלוסיה, המערערים על השלטון הדמוקרטי — אמר. של אמונה דתית משיחית המשולבת בקיצוניות לאומנית. לדבריו, ב„גוש-אמונים", יש גורמים שקוראים לנוער לא לציית לחוקי המדינה, ואם מביאים בחשבון שבין קבוצות אלו יש אנשים הנושאים נשק, חוקי או בלתי-חוקי ממחישים את הסכנה הקיימת לשלטון החוק במדינת ישראל.

משכן הכנסת מתרחב

הכנסת עומדת להרחיב את ביתה בשלושת מבנים חדשים שיתחברו לבניין הנוכחי. הבניה תתחיל בעוד חצי שנה, והיום יובאו התוכניות לאישורם של יו"ר הכנסת וועדת הכנסת.

הכנסת סובלת, לדעתם של ח"כים ועובדים בבית, ממצוקת דיור. יזם את ההרחבה היו"ר הקודם, מנחם סבידור. היום יונחו תוכניות ההרחבה של ארנסט ערמון לראשונה על שולחן הכנסת. לפי התוכניות, יורחב הבית לכיוון מזרח, דרום ומערב. באוגוסט יוחל בבניין המבנה הראשון, הדרומי. לפי התוכניות של ערמון האדריכל הראשי של מע"צ, יעמיד המבנה החדש, חדרים ל-48 ח"כים. לכל שני ח"כים יהיה נוסף בן תשב מזכירה. בבניין החדש גם יהיה אולם משוכלל, שיוכל לקלוט עד 300 איש. יהיה בו ציוד לתרגום סימולטני ומיטב המכשור האלקטרוני. העלות של האגף הדרומי כארבעה מיליון ש"ח.

45 דקות שוחח ועננו עם הוריו ואחיו

הוריו של מרדכי ועננו ואחיו ביקרו את מרדכי ועננו בכלאו. היתה זו פגישתם הראשונה של ההורים עם בנם.

אל שלמה ועננו ורעייתו מול נילווה גם האח, אשר ועננו, שחזר בימים אלה מחו"ל. הפגישה היתה נרגשת ביותר, אחרי פרידה של חודשים ארוכים.

במשך כ-45 דקות ניהלו הארבעה שיחות נרגשות, וככל הנראה, לא עלתה בשיחות הסיבה למעצרו של מרדכי והעמדתו לדין. השיחות התנהלו על נושאים משפחתיים בלבד.

בני המשפחה סירבו להשיב על שאלות עיתונאים.

(עתים)

ה„בונדס" גייס ב-86 603 מיליון דולר

מכירות איגרות-חוב של הבונדס לשנת 1986 הסתכמו בכ-603 מיליון דולר — גידול של 98 מיליון דולר לעומת 1985 וקרוב ל-200 מיליון דולר לעומת 1984.

כך מסר אתמול נשיא הבונדס העולמי, יהודה הלוי, לשר האוצר, משה נסים.

סיור צה"ל נרגם ביו"ש

כלי-רכב ישראליים הותקפו אתמול באבנים במקומות שונים ביהודה ושומרון ונרגם באבנים סיור של צה"ל. לא היו נפגעים.

בשעה 09.00 בבוקר הושלכו אבנים על רכב ישראלי באיזור בית-לחם. שמשת הרכב נופצה והנהג רדף אחר מיידי האבנים, אך לא הצליח להשיגם. גם כוח צה"ל שהגיע למקום לא איתר איש ממיידי האבנים.

זמן מה אחר-כך, באיזור רמאללה, הושלכו אבנים לעבר כלי-רכב של שירות בתי-הסוהר. גם כאן נופצה שמשת הרכב אך לא היו נפגעים. כוחות צה"ל הוזעקו למקום ופתחו בסריקות.

סמוך לשעה 11.00 הושלכו אבנים לעבר אוטובוס צבאי במחנה הפליטים בלטה. לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

במחנה נערכו סריקות בעקבות האירוע, ובמהלך הסריקות יידו תלמידים מבית-הספר המקומי אבנים לעבר סיור רגלי של צה"ל.

(עתים)

המלחמה הליבראלית — להכרעת בית-הדין

מאת דורית גפן, כתבנו לענייני מפלגות

בית-הדין של המפלגה הליבראלית ידון מחר בשתי עתירות שהוגשו לו לגבי כינוסים נפרדים של מועצת המפלגה.

לבית-הדין הוגשה עתירה על-ידי אנשי מודעי המבקשים לבטל את כינוס המועצה ביום חמישי בטענה כי להנהלה לא היתה סמכות להחליט על כך. התביעה השניה היא של השרים שריר, פת ונסים הטוענים כי ההודעה על כינוס המועצה ביום ראשון על-ידי אנשי מודעי וסדר היום שפורסם — אינם חוקיים.

אוקונור בפתח ביתו של פרס. (צילום: רחמים ישראלי)

לא להיתפס לעצבנות — הציע פרס ואמר לאוקונור: נתווכח כידידים

ישראל הביעה מורת-רוח בפני קרדינל ניו-יורק על כוונת הוואתיקן לבנות מנזר באתר מחנה הריכוז אושוויץ ● אוקונור: יש לפתור הבעיה הפלשתינית

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית וירון זליג, כתבנו בחיפה

„באדם, ברוך בואך. כנציג הוואתיקן, נתווכח כידידים", — כך סיים אתמול מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, את פגישתו עם הקרדינל של ניו-יורק, ג'ון אוקונור. פרס אירח את הקרדינל בביתו לסעודת-בוקר. בה השתתפו גם מונסיניור נולן, שנלווה אל הקרדינל, והיועץ המדיני של שר החוץ ד"ר נמרוד נוביק.

במהלך הפגישה העלה פרס את כוונת הוואתיקן לבנות מנזר באתר מחנה הריכוז אושוויץ. פרס הביע את מורת-רוחה של ישראל מכוונה זו.

פרס סקר לפני הקרדינל אוקונור את תהליך השלום ובירך על החלטת הממשל האמריקני לשלוח לאיזור את עוזר מזכיר המדינה האמריקני, ריצ'ארד מרפי. פרס אמר — כנראה על רקע פירסומים שהטילו ספק בסיכויי הצלחת שליחותו של מרפי — כי עיתוי בואו לאיזור מוצלח. הוא הוסיף, כי מרפי אדם מנוסה, ונהנה מאמון הצדדים וכי חשוב לקיים גם מהלכים יותר בלוויים ולהכניס את דינאמיות לתהליך השלום. קיפאון מהווה קרקע פוריה לקיצוניים. אמר פרס.

הקרדינל אוקונור, שבא לישראל מירדן ונפגש שם עם המלך חוסיין, אמר כי לא הוסמך על-ידי חוסיין להעביר מסר לישראל, אך הוא יכול לדווח שהמלך חוסיין מייחס חשיבות רבה להתקדמות בתהליך השלום ורואה את השנתיים הקרובות כחשובות לעיצוב וייצוב.

● **פסק-זמן**

שר החוץ אמר, כי כל הנוגעים בדבר נטלו פסק-זמן שיסתיים כנראה בסביבות החודש הבא ואז יחודשו המאמצים להשיג מסגרת, האמורה לקדם מו"מ ישיר בין ישראל ומשלחת ירדנית-פלשתינית. בהקשר זה חזר פרס על תנאי ישראל לוועידה בינלאומית.

לקראת צאתו של הקרדינל אוקונור, לאחר מכן, לעזה, כיו"ר ארגון הסעד הקאתולי למזרח הקרוב, אמר לו פרס: „אתה נוסע היום לעזה. תפגוש שם פליטים. פליטים זה לא רק סטטוס. זו דרך חיים. שאנו צריכים להשתדל לשבירתה. עלינו לסייע לפליטים לצאת מהמצב בו הם נמצאים".

הקרדינל אוקונור השמיע בעיקר דברי נימוסין והביע את שמחתו על שנתאפשר לו לבסוף לפגוש את פרס „מתוך אמונתי במחוייבותך לתהליך השלום". עוד אמר אוקונור, כי כמי שמעריך את הרוח היהודית, אין לו ספק לגבי תפקיד ישראל כתורמת מרכזית לשלום במזרח-התיכון.

בשיחה עלו גם עמדות הוותיקן בקשר לישראל ולירושלים.

הפגישה בין הקרדינל אוקונור ושמעון פרס, שארכה כשעה וחצי, התאפשר לאחר שלשלום בערב ביקר האורח את הנשיא הרצוג ב„משכן נשיאי ישראל" ובכך שיווה לביקורו גוון רשמי.

● **„לא זקוקים לאישור"**

בסיור בטירת הכרמל אמר אתמול שמעון פרס כי „ישראל אינה זקוקה לאישור של מישהו שירושלים היא בירת ישראל. זו עובדה קיימת ונתרצת ומוטב שאורח חשוב כמו הקרדינל אוקונור ילמד זאת מיד ראשונה". הוא הוסיף, כי לקרדינל דעות משלו, ואין זה סוד שבוותיקן, על-פי רוב באיטיות, יש יותר מדעה אחת. שר החוץ הציע „לא להיתפס לעצבנות הגורסת כי כל אורח המגיע לירושלים חייב לחתום על פתק כלשהו בנושא". לדבריו, על אף שהקרדינל אוקונור שייך למסגרת הנותנת לו הוראות ואשר איננה מכירה בירושלים כבירת ישראל, הרי שמנאומיו של אוקונור עולים דברי ידידות לישראל ורגשות חיוביים כלפי המדינה. ועל כן לא היה כל מקום לגרום לכך שהקרדינל יעזוב את ישראל עם רגשי פקפוק.

● **לפתור את הבעיה הפלשתינית**

במסיבת עיתונאים שנערכה בנמל התעופה בן-גוריון לסיכום מסעו בירדן ובישראל, אמר אוקונור כי, אחרי ביקורו במחנות הפליטים בעזה התרשם „כמו שכל בן-אדם היה מתרשם".

„זו תמונה עצובה מאוד. זה מסעיר אותך, אף כי המצב במחנות פחות גרוע מדברים שראיתי במקומות אחרים. אך האיש לחוש מתחת לפני השטח וקיימת סכנה של התפוצצות. אנחנו מדברים כאן בבני-אדם, ויש לעשות הכל כדי להקל על המצב". אמר. לדבריו, ישראל היא אחת המדינות, שחייבת לנקוט צעדים נמרצים כדי לפתור את הבעיה, אם כי היא נוגעת לכל המזרח התיכון ולא רק לישראל.

גידול של 480 מיליון ד' בחובות החוץ ברביע השלישי של 1986

בשל קרן וריבית על חובות-חוץ שילמה ישראל בחודשים האחרונים של '86 1.2 מיליארד דולר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

חובות החוץ של ישראל גדלו בכ-480 מיליון דולר ברביע השלישי של 1986 והסתכמו בסוף ספטמבר ב-24.4 מיליארד דולר — על כך הודיע אתמול בנק ישראל.

מנתונים שפורסמו על-ידי הבנק עולה, שכ-220 מיליון דולר מעליה זו נבעו משיערוך החובות הנקובים במטבעות האירופיים ושיקפו את ירידת ערך הדולר.

הנתונים גם הראו כי עיקר פקדונות הפת"ח עלו ברביע השלישי בכ-215 מיליון דולר. היתה זו אחת העליות הגדולות בחשבונות אלו מאז 1983, אף כי חלק מהעליה נבע משיערוך ולא מהפקדות חדשות.

הבנק גילה, כי בשלושת החודשים האחרונים של 1986 שילמה ישראל בגין קרן וריבית על חובות-חוץ, סך של 1.2 מיליארד דולר. הבנק הוסיף, כי במהלך השנה הנוכחית הסתכמו התשלומים לחוץ לארץ כ-4.2 מיליארד דולר, כולל תשלומי ריבית. סכום זה אינו מביא בחשבון את האפשרות שתשלומי ריבית לממשלת ארה"ב יקוצצו בכ-300 מיליון דולר.

נתונים אחרים אשר פורסמו על-ידי המפקח על מטבע-חוץ מעלים, כי ברביע השלישי של 1986 נמשך הגידול בתגמולים במטבע-חוץ נטו של הסקטור הפרטי מחו"ל, והם הסתכמו בכ-350 מיליון דולר. עם זאת, בהשוואה לרביע הקודם חלה הרעה בחשבון השוטף על בסיס מזומן שנבעה בעיקר מהרעה בחשבון הסחורות. ההרעה נובעת רובה ככולה מירידה בתקבולי היצוא, למרות עליית היצוא הפיזי בפועל, כפי שנמדד בנתוני סחר-חוץ.

על-פי הנתונים, התקבולים מתיירות נכנסת הגיעו ברביע השלישי של השנה ל-243 מיליון דולר, לעומת 204 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול הוסבר בהקטנה משמעותית של המרות מטבע-חוץ על-ידי תיירים בשוק השחור, דבר אשר אפיין את הרביע השלישי של 1985. בנק ישראל ציין, כי ביולי-ספטמבר הסתכמה הוצאת מטבע-חוץ על-ידי תיירים ישראלים ב-117 מיליון דולר. זה גידול משמעותי לעומת ההוצאה בשנת 1985 ובמחצית הראשונה של 1986.

מוטה גור: יש הצדקה לאומית וכלכלית לקיום „סולל־בונה"

רווליץ: משקיעים מאמץ אדיר בשיקום ● המנכ"ל שילה: השפל בבניה מחייב פיטורי 1500 עובדים; בקרוב — אמנה משותפת עם העובדים

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

ח"כ מרדכי גור, שהתמנה אתמול ליו"ר מועצת המנהלים של „סולל־בונה", במקום היו"ר שהתפטר, משה זנבר, אמר אתמול בישיבת הוועדה המנהלת כי למד את המצב בקונצרן ולדעתו יש הצדקה לאומית וכלכלית לקיום הקונצרן.

יו"ר חברת העובדים, דני רווליץ, אמר בישיבה כי חברת העובדים ועובדי סולל־בונה משקיעים מאמץ אדיר בשיקום הקונצרן. הוא חזר והזכיר, כי סולל־בונה לא קיבלה

מוטה גור

אגורה אחת כמענק מן הממשלה ולמרות זאת נערכת התנפלות כללית על החברה ומאשימים אותה כי היא נתמכת על־ידי הממשלה. הוא האשים ח"כים מהליכוד היודעים את העובדות אך מנצלים את חוסר הידע של הציבור כדי לפגוע בחברה.

מנכ"ל סולל־בונה, אהוד שילה, מסר דו"ח על תוכנית ההבראה והשיקום של החברה. לדבריו, השפל בבניה מחייב את הקונצרן לפטר 1500 עובדים נוספים, ולשם כך ביקשה החברה הלוואה נוספת בסך 25 מיליון דולר. לדבריו, סולל־בונה מצליחה למכור נכסים ולהקטין את חובה לבנקים. הוא ציין כי בקרוב ניתן יהיה להגיע לאמנה משותפת של כל עובדי סולל־בונה, שתקבע „נורמות חיים מתאימות למצב בו נתונה החברה."

כתבנו לענייני עבודה מוסר, כי ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, יעקב שמאי, תקף אתמול בחריפות את מינוי גור באומרו כי זה מינוי פוליטי מובהק שרק יכול להזיק ל„סולל־בונה". שמאי תובע להעמיד את התפקיד למכרז ציבורי כדי לבחור באדם בעל הכישורים הכלכליים והניהוליים הטובים ביותר, שיכול, לדבריו, „להעלות את הקונצרן על דרך המלך".

101 חיילי צד"ל נהרגו ו־200 נפצעו מאז הקמת רצועת הבטחון

דאגה בצה"ל למוראל צד"ל עם מות 10 מלוחמיו תוך 3 ימים

סברה: ארבעת חיילי צד"ל שנהרגו אתמול בעלות נגמ"שם על מטען הובלו אל המלכודת כאשר רדפו אחר 3 דמויות חשודות

מאת אבי בניהו ויהודה צור, כתבי „על המשמר"

ארבעה חיילי צד"ל — כולם שיעים — נהרגו אתמול בשעות הבוקר ברצועת הבטחון, כאשר הנגמ"ש בו נסעו עלה על מטען חומר־נפץ במשקל 200 ק"ג. שלושה חיילים נפצעו.

בשעות הבוקר גילה סיור צד"ל שלושה אנשים חשודים באיזור מערקה, כארבעה ק"מ מגבול ישראל וארבעה ק"מ מדרום לרצועת הבטחון. הסיור, שנע בגיזרה המרכזית, החל לרדוף אחר הדמויות הנמלטות. אנשי הסיור המשיכו במירדף על גבול רצועת הבטחון, ובאיזור של רכס עלו על המטען, אשר הונח בשני מוקדים סמוכים זה לזה.

בדרום־לבנון הדגישו, כי אין מדובר במטען שהופעל מרחוק אלא במטען שהוכן לפני־כן כדי שרכב או סיור של צד"ל יעלה עליו. אין להוציא מכלל אפשרות שהנמלטים משכו בכוונה את הרודפים למקום זה.

מקורות צבאיים בצפון אמרו אמש, כי עם כל הצער שבאובדן חיילי צד"ל, כדאי שאנשי „חיזבאללה" יידעו, שמפעולותיהם נהרגים גם שיעים, ולא רק נוצרים. תוך שלושה ימים איבד צד"ל 10 מלוחמיו ומקורות צבאיים הביעו חשש מנסיגה מוראלית בצבאו של אנטואן לחאד.

כוחות לבנוניים באיזור ג'וניה הכחישו אתמול כי הם מסייעים למחבלים לחדור מקפריסין ללבנון, אולם ממקורות זרים נודע כי ארגון „אמל" לכד בימים האחרונים מחבל שהודה כי הגיע בספינה מלארנקה לאוניה.

מאז הקמת רצועת הבטחון במאי 85 נהרגו 101 חיילי צד"ל ו־200 נפצעו. בחודשים האחרונים הגבירו אנשי „חיזבאללה" את התקפותיהם על אנשי צד"ל הן על מוצבים והן על סיורים. גורמים בדרום־לבנון הדגישו את החומרה בה רואה צה"ל את ההתקפות האחרונות על אנשי צד"ל.

גורמים בדרום־לבנון סבורים שיהיה צורך להגביר את תגובת צד"ל על התקפות המחבלים ונגד צבא דרום־לבנון, להערכת אותם גורמים, מנסה „חיזבאללה" לגרור את צה"ל שוב לרצועת הבטחון באורח מאסיבי.

גנדי ירכז פעילות הגששים בשירות צה"ל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

הרמטכ"ל, רא"ל משה לוי, מינה אתמול את אלוף (מיל.) רחבעם זאבי (גנדי) לרכז נושא הגששים בשירות צה"ל.

לגנדי קשרים מסועפים בעדה הדרוזית ובקרב הבדואים שבניהם משרתים בצה"ל כגששים. עבודתו תתמקד בהכנת תוכניות עבודה למקצוע הגששות, תוכניות־אימונים והכשרת לוחמים ומדריכים. עם השנים נוצרו בצה"ל יחידות גששים שלהן תרומה מכרעת לפעילות הבטחון השוטף. בשנים האחרונות נתקל צה"ל בבעיה כאשר הדור הראשון של גששים ותיקים פרש מהשירות ונכנס דור חדש.

מפקדים בכירים בצה"ל מספרים, כי הגששים „מודל 86" אינם רוצים לעבוד על גמלים ומבקשים ג'יפים וטנדרים, כמו יתר הקצינים והלוחמים.

מינויו של האלוף (מיל.) לריכוז נושא צבאי נחשב, בדרך כלל, לחריג, אולם גנדי פועל ליד הרמטכ"ל זה זמן בנושא המיעוטים.

אברהם המאירי כבר לא יו"ר תיאטרון חיפה

מועצת המנהלים של התיאטרון העירוני בחיפה, אברהם המאירי, התפטר מתפקידו, בעקבות הרשעתו בהטיית משחק כדורגל שנערך בשנת 1977 בין קבוצת הפועל חיפה וקבוצת מכבי פתח־תקווה.

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, הודיע למועצת המנהלים של התיאטרון העירוני כי נאות לקבל על עצמו „לפי שעה", את תפקיד יו"ר מועצת המנהלים של התיאטרון.

בישיבת מועצת המנהלים של התיאטרון העירוני שנערכה אתמול הודיע המאירי, כי בנסיבות שנוצרו הגיע לכלל מסקנה כי טובת התיאטרון העירוני מצריכה הפסקת פעילותו כיו"ר בשעה זו.

(עתים)

„נקטנו צעדים נגד טרור" הבהירה ישראל לקפריסין

פרס: על קפריסין למנוע שמגבולה ייצאו מחבלים ונשק

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ישראל הבהירה לקפריסין, כי אינה אוסרת או מתירה שיט בים־התיכון, ורק נקטה צעדי־מנע נגד פעולות טרור בעקבות הידיעות, כי שתי אוניות מעבירות מחבלים לג'וניה.

הבהרות ישראל לקפריסין נשלחו שלשום באמצעות שגריר ישראל בניקוסיה, עמוס שטיבל, שהעבירן לידיעת משרד החוץ. ההבהרות נשלחו לקפריסין בעקבות פנייתה לישראל בעניין זה לפני שלושה ימים, לאחר מעצר האוניות על־ידי חיל־הים והחזרתן לנמל לרנאקה.

שר החוץ, שמעון פרס, אמר אתמול בביקור בטירת הכרמל כי הוא מקווה שקפריסין לא תיפגע מבדיקת אוניות המעבורת שנעשתה באחרונה על־ידי חיל־הים הישראלי, והדבר הטוב ביותר שהיא יכולה לעשות הוא למנוע שמגבולותיה ייצאו מחבלים ונשק לארגוני החבלה בלבנון.

נבון: אגרת־חינוך — כן; ביטול תיכון חינם — לא!

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

„חינוך תיכון חינם לא יבוטל בשום פנים ואופן, משום שהדבר יביא לנשירה של אלפים רבים של תלמידים. בשם שהנהגתו בשעתו הביאה 12 אלף תלמידים נוספים מעבר לצפוי — אמר אתמול שר החינוך, יצחק נבון, שהיה אורח עיריית אשקלון.

נבון הביע הסכמה מסוייגת לתשלום מסויים של ההורים (אגרת חינוך) על־פי גובה הכנסתם. הוא ראה בכך רע במיעוטו, כש־44 אחוז מכלל ההורים יהיו פטורים מתשלום כלשהו, בטענה שבלי אגרת חינוך יצטרך הקיצוץ בתקציב להיות גדול יותר. שר החינוך סיפר כי אין זה נכון שמשרדו מתנגד לקיצוץ בתקציב וכי בעבר סוכם על קיצוץ של 20 מיליון ש"ח, אך האוצר רוצה עתה לקצץ 30 מיליון ש"ח נוספים.

פיגור של 12

לדברי נבון, החינוך הטכנולוגי, ובעיקר הציוד בבתי־הספר הטכניים, מפגר בכ־10 — 12 שנים לעומת הציוד במפעלי התעשיה ולכן מתכוננים עתה פרויקט למדע ולטכנולוגיה בהשקעה של 60 מיליון דולר. „למרות שאין לדעת מנין יבואו מקורות המימון לפרויקט, זה צורך חיוני בטחוני וכלכלי לחינוך איכויות אנושיות וטכנולוגיות כדי להתמודד עם התעשיות המתוחכמות בעולם, אמר נבון.

אנשים ואירועים

בית־ספר חדשני לילדים בעלי נטיות אמנותיות ויצירתיות נפתח באשקלון. לומדים בו 115 תלמידים בכיתות א'־ו', שנבחרו מבין 240 מועמדים (צילום: ישראל סאן)

המושבניקים פירקו את הצריף והחבלן — את הרימונים

מאת כתבנו בעמק

שישה רימוני־יד ישנים מתוצרת פולין ותורכיה נתגלו אתמול תחת גג רעפים במבנה ישן שנבנה לפני 70 שנה במושב כפר־חיטים ליד טבריה.

הרימונים הישנים היו שימושיים בראשית המאה, אך נתגלו במצב מצויין, אף כי נפציהם לא היו מוכרים. למקום הוזמן חבלן ממשטרת טבריה שנטל עימו את הרימונים. אלה נתגלו כאשר קבוצת חברים במושב עסקה בפירוק המבנה הישן. מתברר כי מדובר, ככל הנראה, בשרידיו של סליק נשק ישן שהיה בצריף.

עיר המקהלות

מאת ניצה ריבון

מקהלה קאמרית המונה 32 זמרות וזמרים בניצוחה של נינה איסרוב, הוקמה בכפר־סבא.

ייחודה של המקהלה הקאמרית בהיותה בנויה על זמרים כמעט מקצוענים, קוראי סולפג', שישירו בעיקר רפרטואר קלאסי. המקהלה מצטרפת לשתי מקהלות עירוניות הפועלות בכפר־סבא — מקהלת השרון המונה 100 זמרים, בניצוח ידיב אלוני, ומקהלת המרכז על שם גלר ובה 30 זמרים, בניצוח מרטין מוסקוביץ. בשלבי הקמה נמצאת מקהלת ילדים שתנצח עליה דינה אבני.

בערב הפתיחה שיתקיים היום, תערוך המקהלה הקאמרית חזרה לדוגמא בהופעת קטעים ווקאליים. בכך כובשת לה אט אט כפר־סבא את המעמד של בירת התרבות בשרון.

הניתוח בגרון — סוף הקריירה של אלטון ג'ון?

סידני. — זמר הפופ הבריטי אלטון ג'ון (40) שאושפז בבית־החולים סנט־וינסנט לצורך ניתוח בגרונו, אמר לפני כניסתו לניתוח כי הוא לא יכול לומר עדיין אם הגיע הקץ לקריירה האמנותית שלו.

„אני מודאג קצת ואין אני יודע אם אני נזקק לניתוח, אני עובר עכשיו ביאופסיה (ניתוח קל לבדיקת רקמות, בעיקר כדי לבדוק אם קיים חשש לסרטן)". הזמר נראה עייף ומתוח, וכבר הודיע כי לא ישיר לפחות שנה.

ג'ון, מזמרי הפופ הנודעים בעולם, התמוטט על הבמה בחודש שעבר בעת קונצרט בסידני בסוף מסע בעולם בו ביצע 200 הופעות. כאשר הגיע מפרת לסידני אמר לכתבים: „מי יודע אם עוד אשיר? אולם היו לי ארבע וחצי שנים של שירה בלתי־פוסקת. תכננתי שנת חופשה בין כה וכה". (ע"ד)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
מנהל מוסיקלי: זובין מהטה
מאה להולדת רובינשטיין
בחסותו של כב' נשיא המדינה
דניאל בארנבוים
רסיטל אחה"צ
בתכנית מיצירות:
שופן
פנטסיה, אופ' 49; נוקטורנו; סונטה מס' 2; בלדה מס' 1; ברסז, אופ' 57; שני ולסים; פולונז, אופ' 53
תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
יום שישי, 30 בינואר 1987
כרטיסים בקופת התזמורת (היכל התרבות) בכל יום בשעות 10–1; 5–7 בימי שישי, 10–1 בלבד, ובמשרד „קסטל", אבן גבירול 53 — טלפון: (03)444725.
הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש מס' 112

זהות ללא לאום

החזנית שושנה מילר בקבלת־שבת בהרצליה ● תעודת הזהות של המדינה (צילום: אסף שילה)

„היום"

„קואליציה" לעניין אחד

מאת מוטי בסוק

מדי קדנציה של כנסת מניחה שולמית אלוני, יו"ר התנועה לזכויות האזרח (ר"צ), הצעת חוק להוצאת סעיף הלאום מתעודת הזהות ולהפרדת הדת מהמדינה. בכל פעם מסילות הסיעות הגדולות והמחנה הדתי־לאומי את הצעת אלוני מעל סדר היום הלאומי של מדינת ישראל. הסיעות החרדיות תומכות ביוזמת אלוני, אם כי, מטעמים מובנים, אין הן מצביעות יחד עם ר"צ וסיעות השמאל.

האיום בהתפטרות הרב פרץ ובפרישה מהקואליציה של ש"ס פרץ בקיעים, לא רחבים אמנם, בעמדות המסורתיות של הליכוד, המערך ואפילו המפד"ל. לפתע נשמעים קולות, כולל של שרים וחברי־כנסת מכובדים, בזכות השמטת סעיף הלאום מתעודת הזהות. השר יוסקה שפירא והרב דרוקמן, היום במפד"ל ובעבר במורשה הקיצונית, התבטאו השבוע אף הם ברוח זו. מנגד, יש להרגיש, מתחולל בפוליטיקה הישראלית תהליך חיובי אחר. שרים בליכוד ובעיקר במערך וחברי־כנסת מן השורה הראשונה בשתי המפלגות מתבטאים בימים האחרונים בעד הליכה משותפת ותאום עמדות, למען הרחקתה של המפלגה החרדית־קיצונית ש"ס מן הממשלה.

מי שיעשה היום ספירה של חברי הכנסת התומכים והמתנגדים להוצאת סעיף הלאום מתעודת הזהות יגלה, כי הרוב העצום עומד עדיין לצידם של המתנגדים. המערך מתייצב בראש האומרים לא, גם כיוון שהוא מתנגד להפרדת הדת מהמדינה, גם משום שהוא מחוייב פוליטית ומוסרית לרפורמים ולקונסרבטיבים. וחייבים לזכור, הבחירות להסתדרות הציונית בשער. לרפורמים ולקונסרבטיבים יש הרבה מה לומר בנושא זה, בעיקר בארה"ב, הגדולה בגלויות. והמערך הרי רוצה להשתלט מחדש על הכסא של דולצ'ין.

גם בליכוד, „המחנה הלאומי", מתנגדים מאז ומתמיד לכל נסיון להפרדת הדת מהמדינה במדינת היהודים. בנושא זה יש לא מעט חברי־כנסת שמוכנים ללכת עד הסוף. מאידך, יש מספר שרים וחברי־כנסת (חיים קורפו ודן מרידור, למשל), בעיקר בחירות, המוכנים להשמיט את סעיף הלאום, בתנאי שהוא יישאר במרשם התושבים, וזאת כדי לשמור על ש"ס בחיק המחנה הלאומי.

התחייה, וכמוה המפד"ל, סיעות הרואות את העם היהודי כמקרה מיוחד במשפחת העמים, אינן מוכנות בשום מקרה להשמטת סעיף הלאום מתעודת הזהות של מדינת ישראל. במפד"ל אף קראו לסדר בנושא זה את השר שפירא והרב דרוקמן.

נותרה הקואליציה המשונה של כל סיעות השמאל והמחנה הדתי הקיצוני, הדוגלת אידיאולוגית בהפרדת הדת מהמדינה. כל צד מטעמיו הוא. ליצחק שמיר וחבריו יש דרך אחרת לנסות לרצות את הרב פרץ וש"ס — העלאתו מחדש, בפעם־המי־יודע־כמה, של „מיהו יהודי", או בצורה המעט מרוככת של „חוק בתי הדין הרבניים".

כאן מצבו של הרב פרץ טוב יותר. שכן רוב חברי הליכוד וכל הדתיים תומכים בגישת היהדות האורתודוקסית. אלא שהמשמעת הסיעתית במערך עם קולות השמאל ועם כמה ליברלים ימנעו גם פה כל נסיון להוציא את הגרים הקונסרבטיבים והרפורמים אל מחוץ לקהל ישראל.

ירושה עותומנית

מאת רונית מורגנשטרן

במדינת ישראל, שהיא מדינה ריבונית זה כ־40 שנה, מזוהים אזרחי המדינה בתעודות זהות. בתעודות אלה לא מצוינת בשום מקום האזרחות הישראלית. ציון העדה הדתית אליה שייך האזרח הישראלי — יהודי, דרוזי וכו' — נעשה בסעיף „הלאום". אין לסעיף זה שום קשר לשייכותו האזרחית של נושא תעודת הזהות למדינת ישראל, למשל.

בשעה שבכל מדינה דמוקרטית אחרת ניתן להזדהות באמצעות כרטיס האשראי או רשיון הנהיגה, אצלנו רק תעודת הזהות נחשבת. אך בתעודה זו, שצריכה להיות סמל של ריבונות, לא מצוינת האזרחות, אלא השייכות האתנית.

כמו דברים רבים אחרים, גם את רישום הלאום במרשם האוכלוסין ובתעודות הזהות ירשנו מהשלטון העותומני, ואחר־כך המנדטורי־הבריטי. זה, האחרון, נזקק לרישום האתני־דתי, כדי להוכיח שהערבים המוסלמים מהווים רוב בארץ — מספרת חברת הכנסת שולמית אלוני. שר הפנים הראשון במדינת ישראל, גרינבוים, השאיר את המירשם האתני־דתי לצרכים סטטיסטיים ומאז הוא איתנו.

שולמית אלוני: בכל המדינות הדמוקרטיות, ואפילו הטוטליטריות בימינו, לא מציינים לאום או שייכות דתית. רק במדינות הערביות המוסלמיות הדתיות מציינים שייכות דתית. נכון שבברית־המועצות מציינים לאום, אבל שם מתכוונים באמת ללאום (כלומר, „יהודי") ולא לדת, לכן רושמים בתעודה ליהודים „עברי".

איך נולד רישום הלאום במשמעותו הדתית־אתנית בתעודת הזהות הישראלית?

— רישום לאום במרשם האוכלוסין ובתעודת הזהות אינו תואם לא את ההגדרה המילונית של המונח ולא את ההגדרה העולמית שלו. הסעיף הזה בא לציין עדה דתית — סטאטוס שנקבע בתקופה העותומנית, ושורשיו עוד לפניה. במאה השביעית, כשהערבים כבשו את חלק העולם הזה ורצו לבער את ה„כופרים", הם לא ראו ביהודים ובנוצרים כופרים ואיפשרו להם אוטונומיה בתחום הדתי, אך סיגרו אותם במסגרת דתית־אתנית מסויימת. רעיון זה אומץ על־ידי החוק העותומני במה שנקרא „מילאת", ציון שייכות לעדה דתית כלשהי.

למה הכוונה במונח „לאום" בימינו?

— בתקופתנו, לאום הוא להיות חלק מעם ריבוני שחי בטריטוריה מסויימת. ישנו העם היהודי בעולם, כמובן, people, שיש לו היסטוריה משלו, לשון, תרבות ומסורת מיוחדות, המשותפים לבני העם היהודי, וישנו הלאום במובן Nationality — ריבונות במערכת טריטוריאלית. בתעודת הזהות, המהווה סמל של הריבונות, צריך שתהיה רשומה האזרחות ולא השייכות האתנית. אצלנו שומרים על המצב שהיה בימי התורכים, ולא רק בתעודות זהות. גם בתעודת הלידה וגם במרשם הפטירה לא רושמים אזרחות, אלא לאום במובן האתני־דתי.

מה דעתך על ההצעה של ש"ס להשמטת סעיף הלאום בתעודת הזהות?

[illegible]

כלומר, [illegible]

[illegible]

השאלה החשובה היא, אם אנחנו מדינה דמוקרטית או תיאוקרטית. [illegible]

מחיקה לפירוק מוקשים

שאלת „מיהו יהודי" — הוויכוח הקואליציוני הנצחי — עשויה להיפתר חלקית, אם תתקבל הצעתם של חכמי ש"ס לבטל את סעיף הלאום בתעודת הזהות ● כשהם אומרים לבטל, למה הם מתכוונים?

מאת גיורא מנור

לפני שנים רבות למדי, כשהייתי זאטוט בן שמונה או תשע, תלמיד בית־הספר היהודי בפראג, ניהלתי ויכוח „אידאולוגי" עם המחנך שלי. עמדתי על כך שבתעודת סיום שנת הלימודים שלי יירשם: „ללא דת" בסעיף הדת, ו„יהודי" בסעיף הלאום.

בית־הספר, שעמד לא הרחק מבית־הכנסת העתיק בו התפלל המהר"ל, יוצר הגולם, היה בהחלט לא דתי, ובצ'כוסלובקיה של אותם ימים מותר היה באופן חופשי לגמרי לציין בתעודות רשמיות, שאין לך כל אמונה דתית ואינך משתייך לכל כנסיה או עדה דתית. הייתי צעיר, תמים וציוני נלהב ולא התקבל על דעתי, רישום שאני יהודי על־פי דתי, כי הייתי אתאיסט מושבע, ולא בן הלאום הצ'כי, כי חשתי את עצמי יהודי, גם ללא האמונה באלוהי צבאות.

בדיחה שנפוצה אז אמרה, שכל אזרחי הרפובליקה של מסאריק הם או צ'כים או סלובאקים, ורק היהודים הם „צ'כוסלובאקים". זה היה נכון כמובן גם לגבי יוגוסלאביה, שתושביה הגויים היו סרבים או מקדונים או כל קבוצה אתנית אחרת. ורק היהודים היו בבחינת „יוגוסלאבים". אנומליה יהודית נורמלית.

בכל הסבר הזה נזכרתי כעת, בעקבות הצעתו של הרב פרץ למחוק את סעיף הלאום מתעודת הזהות הישראלית.

למעשה, סיפרו אז עוד בדיחה, שיש לה משמעות אקטואלית אצלנו: יהודי שהתנצר והיה לקאתולי בא אל כומר פרוטסטאנטי וביקש לעבור לכנסייתו. כל כך למה? כדי שיוכל, אם ישאלו אותו מה היתה דתו הקודמת, לומר בלב שקט ובלי לשקר: „קאתולית".

אין חדש תחת השמש. אחרי ארבעים שנה של עצמאות מדינת היהודים עדיין אנו נלחמים על הזכות להיות יהודים על־פי הלאום ולא על־פי הדת. מלחמת העצמאות טרם הסתיימה בנצחון הציונות. והוויכוח מתנהל ברמות שונות. במישור הקואליציוני (והעתידני) — כי כל אלה המנסים לשכנע את הפרץ של ש"ס הרי חושבים על הרגע שאחרי הבחירות הבאות לכנסת. כן אולי יזרקו לידיהם המצביעות של אנשי הדת, העושים מאמונתם פרקמטיה; במישור האידיאולוגי, של הפרדת הדת מהמדינה — וזה הלוא הפתרון האמיתי היחיד לבעיה; ובתחום הבלבול שנוצר בין לאומיות לבין אזרחות.

בכל התעודות הבינלאומיות, בדרכונים ובאותם טפסים מוזרים, שאתה מתבקש למלא שעה שאתה עומד לנחות בנמל־תעופה בחו"ל, יירשם בסעיף הלאומיות „ישראלי", ללא הבדל שייכות דתית, רק בתעודת הזהות הישראלית קיימת לאומיות שונה ונבדלת ליהודים, מוסלמים, לנוצרים ולעובדי אלילים, בעלי אזרחות זהה.

ברור, שאנשי המפלגות הדתיות המציעים כיום לבטל את רישום הלאום בתעודת הזהות אינם מתכוונים למה שהחילונים מבקשים. זהו בסך הכל עוד תרגיל. ובכל זאת, יש בכך התקדמות כלשהי, אפילו אם במחשב של משרד הפנים יימשך העיקוב אחרי הגיור, כהלכה או שלא כהלכה. בכל מקרה, לא תתבטל האפלייה המכאיבה בין רפורמיים לבין „הילכתיים", בין קראים ושאר „פסולי חיתון" לבין יהודים „הגונים".

ואולי יש סיכוי, שבכוחות מחיקת הסעיף בתעודה ייגמר גם הוויכוח על „מיהו יהודי", או לפחות לא ישמש עוד מוקש קואליציוני נצחי, המונח כחרב דמוקלס על צוואר המפלגות הלא־דתיות.

שר הפנים הנצחי, יוסף בורג, התבטא בטלוויזיה נגד התיקון המוצע. לדעתו, תאבד תעודת הזהות מערכה ללא רישום הלאומיות. לא ברור מה ערכה של תעודה מלבד היותה תעודה, וייתכן שהוא המציא נימוק זה רק כדי לא לאבד את ה„מיהו יהודי". אבל אם המפד"ל מתנגדת — סימן שצריך לתמוך בהצעה.

אם יהפוך הלאום בתעודה לאזרחות ונהיה כולנו ישראלים, יש בכך התקדמות מה. ומתוך שלא לשמה יבוא לשמה. וזאת בלי להיכנס לעובי הקורה בשאלה, מה אנחנו בראש וראשונה — יהודים או ישראלים.

מצהירים ורושמים

מאת יוסף שמי

בראשית שנות החמישים אירגנו שלטונות פולין החלפה כללית של תעודות זיהוי שהיו במחזור, ותחת זאת קיבלו כל תושבי המדינה מסמך אחיד. במסמך היו כלולים נתונים כמו תאריך לידה, אזרחות ולאום. לא היה סעיף המציין דת. השלטונות טענו כי המדינה היא חילונית ואין היא מתערבת בשאלה מהי דתו של האזרח. הפקידים קיבלו הנחייה למלא את סעיף הלאום בהתאם להצהרת האזרח.

כדי להקל על קבוצות מסויימות, כמו היהודים, איפשרו השלטונות לשנות את שם המשפחה ואף את השם הפרטי לשמות פולניים. הם גם איפשרו לאלה שרצו לשנות את שם הוריהם. השילטונות הבטיחו לשמור את הנתונים בארכיוני רישום האוכלוסיה ולא להתיר גישה לנתונים אלה. רק במקרים יוצאים מן הכלל הותרה הגישה ואף זאת, רק בתנאי שהם ישמשו את בית המשפט ולא יפורסמו ברבים.

פרידה מהלאום הגרמני

הגישה הליבראלית של השלטונות בנוגע להצהרת הלאום היתה פועל־יוצא מהאי־סדר שהיה במדינה לאחר מלחמת העולם השנייה. הגרמנים אילצו קבוצות גדולות של תושבי שלזיה וכן פומרן להצהיר על השתייכותם ללאום הגרמני. כמו כן, היו דרגות שונות של „גרמניות". מלבד הרצון להגדיל את מאגר הגיוס לצבא, התכוון הכובש הגרמני לפורר את הציבור בשטחים הכבושים שצורפו לגרמניה אחרי 1939. הצטרפות מרצון או מאונס ללאום הגרמני היתה בגדר כתם לחלק מתושבי שלזיה והשלטונות הקלו על אלה להיפרד מהתפתקאה הלא נעימה.

בשלזיה המערבית, שלפני המלחמה היתה חלק מגרמניה, היו תושבים מקומיים שלאומיותם לא היתה מגובשת. הם הגדירו עצמם שלזיינים. השלטונות נתנו לאלה יד חופשית להצהיר על השתייכות לאומית פולנית. כל אלה גרמו לגידול סטטיסטי באוכלוסיה הפולנית. תוצאות מהלכים אלה נתנו תוקף לטענת הקומוניסטים, כי פולין שלאחר 1945 היא מדינה ללא מיעוטים. בעוד שעד 1939 היו בה כ־40% אחוז בני לאומים אחרים, בחלקם עויינים את המדינה.

[illegible]

לאוכלוסיה היהודית איפשר צעד זה של השלטונות להשתלב בפולין, לאחר שגל גדול של יהודים יצא למערב ולישראל בשנים 1948־1950. רבים מאלה שנשארו בפולין שינו את שמות משפחתם ודאגו לתעודות מתאימות. לפעמים היו אלה מסמכים מזויפים עוד מימי הכיבוש הנאצי. השלטונות דאגו לכך שהכל יהיה חוקי ומתועד. מספר שנים אחר־כך דאגו אנשי הבולשת לרכז את הנתונים אודות האוכלוסיה היהודית באגף מיוחד, ובבוא היום השתמשו במאגר זה בזדון, לצרכיהם.

יש להוסיף, כי עד סוף שנות השישים היה המצב בפולין, ככל שידוע לכותב שורות אלה, שונה מאשר בברית־המועצות, שם, עד עצם היום הזה, לאומיותו של אדם נקבעת לפי מוצאו של האב. אין שום אפשרות לשנות את הרישום. בן או בת של יהודיה, כהגיעם לגיל בגרות — 18 שנה, יהיו לעולם רוסים אם האבא המוצהר הוא רוסי, ולהיפך. כשהאב הוא יהודי, הבת או הבן ישארו יהודים. וכך זה רשום בתעודת הזהות. יש לכך השלכות בקבלת מישרה, מילגה, מקום באוניברסיטה ועוד.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

ממונה הרסני

ההתעקשות על הריסת בתים במגזר הערבי עלולה להביא לעימות חריף ● "אם יהרסו ביתו של חייל שיש לו נשק, לא אוכל לעצור אותו מלירות," אומר ראש מועצת דליית־אל־כרמל

מאת קאסם זייד

היום יקיימו הרשויות המקומיות הערביות, בהשתתפות תושבי הכפר הבדואי ערב אלחוואלד וקהל רב, הפגנה מול משכן הכנסת, במחאה על הריסת שמונה מבנים בכפר. זוהי אחת הפעולות במסגרת המאבק נגד ההריסה הסיטונית של בתים. ועדת המעקב המשותפת לוועד ראשי הרשויות הערביות ולחברי הכנסת הערביים, שהתכנסה לפני שבוע בערב אלחוואלד, קיבלה שורת החלטות במסגרת המאבק נגד הריסת הבתים הסיטונית.

בין היתר החליטה ועדת המעקב לבקש פגישה דחופה עם ראש הממשלה, מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ והשר משה ארנס, במגמה לדרוש מהם להפסיק לאלתר את הריסת הבתים ולכבד את הבטחתו של ראש הממשלה היוצא, שמעון פרס, להימנע מהריסת הבתים ולפתור את בעיית הבנייה הבלתי חוקית במגזר הערבי.

על אף הכאב והזעזוע שהשאירה הריסת שמונה המבנים בערב אלחוואלד, הודיע יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, אברהים נימר, על ההחלטה לדחות את כל הפעולות בשבוע ימים, כדי לאפשר לשלטונות להחליט על הפסקת ההריסה. החלטתו של הוועד הארצי באה מתוך רצון שלא לגרום להחרפה מיותרת כלפי השלטונות. אם הם אכן יגלו נכונות להידברות. אך נראה שהשלטונות ממשיכים להתחפר בעמדתם, דבר שהביא את הועד הארצי להחליט לפתוח במאבק ציבורי עיקש נגד ההריסות.

אטימות ושרירות לב

"בושה וחרפה לראות במדינה דמוקרטית, במדינת ישראל, נשים, ילדים וקשישים מתגוררים במכוניות נטושות ובצריפים עזובים בקור העז", אמר ח"כ נחמן רז, יו"ר ועדת החינוך של הכנסת, שביקר בערב אלחוואלד יחד עם ח"כ עבדול והאב דראושה. ח"כ רז הבטיח, שכמאבק יהודי־ערבי משותף יהיה אפשר למחות חרפה זו.

נציגי ערב אלחוואלד סיפרו, שבתחילת המשא ומתן עם השלטונות הם הביעו נכונות עקרונית לעבור ליישוב השכן, ראס עלי, אך ההריסה הברוטאלית שמה לאל כל אפשרות להמשך ההידברות. התושבים טענו, שנציגי הוועדה הבין־משרדית לענייני הבדואים התייחסו אליהם באטימות מוחין ובשרירות לב. לדברי התושבים, כאשר הם שאלו את נציגי הוועדה מדוע בונים ליהודים בקרבת במקום בעוד שאת בתיהם הורסים, נאמר להם, כי "העם היהודי סבל הרבה והקים מדינה קטנה ואתם לא תגידו לנו מתי ניישב יהודים והיכן."

כאשר הביאו לפני הפקידים הממשלתיים את דברי השר ארנס, כי הבתים נהרסו בטעות, ענו להם הפקידים: "תשכחו את העבר ותפסיקו לבכות על חלב שנשפך." עכשיו באו נציגי הוועדה הבין־משרדית לערב אלחוואלד כדי להציע פיצויים סמליים על הריסת הבתים, אך התושבים דחו את הצעתם על הסף.

גם ד"ר יוסף גינת, ששימש עד לפני מספר ימים יועצו של השר משה ארנס לענייניים ערביים, גינה בתוקף את הריסת הבתים בערב אלחוואלד, והודה שהיא בוצעה בתחילתו של משא־ומתן בין נציגי הממשלה לבין התושבים, על מעבר לראס עלי. "לא יכול להיות שבי תחילתו של משא־ומתן יבואו להרוס, מה גם שלא דובר על הריסה של מספר בתים," התרעם ד"ר גינת. דבריו מעידים, שהתושבים גילו גמישות ורצון להגיע לפתרון הולם, שיבטיח להם קורת־גג בכבוד.

בחזרה לקניג?

ערב אלחוואלד מחולק לשני חלקים. חלק נמצא בתחום טיפולו של הממונה על מחוז הצפון, עמרם קלעג'י, והחלק השני בתחום טיפולו של הממונה על מחוז חיפה, משה גלוזר. דומה שלא במקרה, נפתחה הרעה הפעם לא מהצפון אלא ממחוז חיפה. מסתבר שההריסה לא היתה מעוגנת בהחלטה של החלונות הגבוהים אלא היתה כנראה החלטה בלעדית של הממונה על המחוז. שאם לא כן, כיצד קרה שבחלק אחד בוצעה הריסה ובחלק השני לא?

ואם כך, איך זה לא רעדה ידו של הממונה על מחוז חיפה כאשר חתם על צו ההריסה הסיטוני? האם לא חשב איך אפשר להשאיר בקור העז 50 נפשות תחת כיפת השמיים? האם אין לגלוזר נקיפת מצפון וייסורים לשמע הידיעה על תינוק בן שלושה חודשים מערב אלחוואלד, שאושפז לאחר שלקה במכת קור? האם יוכל גלוזר להסביר לילדים שלו את מעשה השרירות?

החלטתו של גלוזר לבצע צווי הריסה נגד בתים שהוקמו שלא כחוק בדליית־אל־כרמל ועוספיה מעידה כנראה, שהוא גמר אומר לרכוב על סוס העימות עם התושבים. כנראה החליט גלוזר להתחרות אחרי עמיתו לשעבר ממחוז הצפון, ישראל קניג, ואף לעבור אותו. קניג ביצע צווי הריסה נגד בתים בודדים, בא גלוזר ומבצע הריסות סיטוניות.

מה שמפליא יותר מכל היא עמדת הממונים על גלוזר. כיצד הם מחרישים ועוברים על התנהגותו של גלוזר לסדר היום, כאילו שהדבר אינו מעניינם. מה דעתם של שרי הממשלה על דברי ראש מועצת דליית־אל־כרמל, שייח נוואף חלבי, שבכנס מחאה על ההחלטה להרוס ארבעה בתים בכפרו ובכפר השכן עוספיה, אמר: "ההריסה תגרום לקרע חריף בין העדה לבין משרד הממשלה. אם ייכנסו אנשי משרד הפנים והמשטרה לכפר, וייהרס בית של חייל משוחרר אשר בביתו נשק, לא אוכל לעצור אותו אם יחליט לירות." האם לנוכח התבטאות כה חריפה וחסרת תקדים של ראש מועצת דליית־אל־כרמל, שנחשב לאחד המנהיגים הבכירים בעדה הדרוזית, ימשיכו השלטונות לשבת בחיבוק ידיים ולגלות שאננות, כאילו דבר לא קרה?

האם ימשיכו השלטונות בקשר השתיקה ויסמכו את ידם על תגובתו של הממונה על מחוז חיפה, משה גלוזר, ממנה משתמע כי באיזור הכפרים דליית־אל־כרמל ועוספיה ניתנו ארבעה פסקי־דין להריסת בתים, עם תאריכים מוגדרים, וכל עוד פסקי הדין בתוקף אין איש במדינה שיוכל לעכב את הביצוע?

ד"ר יוסף גינת
גינה בתוקף

התנהגות בלתי־אחראית

האין גלוזר נוטל על עצמו אחריות הגדולה ממידותיו? האם הוא כממונה על מחוז, יקבע את מערכת היחסים בין הממשלה לבין סקטור בני המיעוטים, כהגדרתו? האם יסתפקו שרי הממשלה בהתנגחות המילולית בין הממונה על המחוז לבין ראש מועצת דליית־אל־כרמל ושאר פרנסי הציבור הערבית־הדרוזים?

גלוזר מיתמם. הוא עושה עצמו כלא יודע מה הסיבות לבנייה הבלתי־חוקית בסקטור הערבי־הדרוזי. אפשר לחשוב שהערבים־הדרוזים מבצעים בנייה בלתי־חוקית לשמה. והרי אי־אישורן של תוכניות המיתאר ואי־הרחבתם של תחומי הבנייה על־ידי משרדו של גלוזר הם המניע העיקרי לבנייה הבלתי־חוקית.

בעובדה זו הכיר ראש הממשלה לשעבר, שמעון פרס, שהבטיח בזמנו לזרז את אישור תוכניות המיתאר והרחבת תחומי הבנייה, כערובה לסיום הבנייה הבלתי־חוקית.

על פי מצב הדברים, ניתן לקבוע שהמשך התנהגותו הבלתי־אחראית של גלוזר עלולה להביא לעימות חריף ואולי אף אלים בין השלטונות לבין הציבור הערבי והדרוזי. טוב יעשו שרי הממשלה וחברי הכנסת אם לא ילכו שולל אחרי גלוזר ולא יקחו חלק במשחקי היוקרה שלו. חובתה של הממשלה לרסן את גלוזר, או אפילו לפטרו מתפקידו.

כולנו זוכרים לאיזה מצב הביא קניג את מערכת היחסים בין הממשלה לבין הציבור הערבי. התפטרותו של קניג הביאה לרגיעה ביחסים בין הצדדים, ונוכחם של הכוחות הדימוקראטיים במדינה ושל המפלגות שעתיד היחסים היהודים־ערביים איכפת להן לקחת חלק במאבק נגד העוול המשווע הנגרם לאזרחים הערביים והדרוזים. זהו מבחן מוסרי־ערכי ממדרגה ראשונה.

קונסנזוס נגד נשירה

מאת רפי גאון

"אני רוצה למסור תודה לחברים, ליהודים ולא יהודים, בארץ ומחו"ל, שעוררים לנו ודואגים לנו. התמיכה שלכם בעניין שלנו חשובה לנו מאוד. יש כאן תחושה שאנו נמצאים על סף הפתרון הגורלי (הוא אמר — הסופי) אולי גירוש למזרח". זהו קטע משיחה טלפונית קצרה, לה האזינו כאלף באי עצרת ההזדהות עם יהודי ברית־המועצות בבסרי־מנחם. הדובר מן הצד האחר של הטלפון היה יוסף רדומיליצלסקי מלנינגרד, שהעברית בפיו מלוטשת ורהוטה.

השיחה שהוקלטה שבוע ימים לפני כן, היה בה כדי להעביר צמרמורת של כאב, השלים את התמונה העגומה גרגורי כנוביק, שעלה מלנינגרד לפני חמש שנים ועתה הוא חבר קיבוץ סאסא. הוא סיפר על רדומיליצלסקי אחר — אלכס — אף הוא מלנינגרד, שהיתה לו משרה מכובדת, פרנסה טובה, דירה ומעמד, שלמד עברית בכוחות עצמו ואחר־כך התחיל ללמד אחרים. אנשי הק.ג.ב. הזהירו אותו שיחדל מכך, ולא, יבולע לו. גם חבריו הפצירו בו שייחדל. "איך אני יכול לסרב לאנשים שרוצים ללמוד עברית?" השיב להם — והוסיף ללמד.

היום נמצא אלכס בבית־סוהר הרחק במורת, בריאותו הידרדרה וחבריו מגדירים את מצבו כ"על סף המוות." "אנו מזדהים הזדהות עמוקה עם התופעה הזו, של לימוד שפה חרף כל הסכנות — אובדן פרנסה, מעמד, חופש ואפילו החיים עצמם — אמר השר יעקב צור, שכן כאן השפה איננה רק לצורך דיבור אלא ביטוי רוחני של העם היהודי; והחלום הציוני."

להיאבק כן — לגדף לא

"לרצון זה, לעזור ליהודים לצאת משם, מתלווים לא אחת גידופים כלפי בריה"מ. אליעזר גרנות יצא בתוקף נגד הגידוף והדגיש, כי אין לנו ריב ואיבה עם העם הרוסי או עם בריה"מ המדינה; כל שאנו רוצים הוא שיכירו בזכותם של היהודים הרוצים לקיים את תרבות עמם, ללמוד את שפתו ולצאת אל ארץ אבותיהם. "רק אווירה של הידברות בין ארה"ב לבריה"מ תיצור קרקע נוחה ליציאת היהודים. ולנו, לא כיהודים ולא כאזרחי העולם, אין עניין בשובה של המלחמה הקרה", אמר גרנות.

הוא הדגיש כי רוח רעה של לאומנות וקיצוניות המהלכת בישראל איננה מסייעת במאבק על זכויות היהודים בבריה"מ. "מפני שהמאבק נגד אפלייה בין אדם לאדם אינו ניתן לחלוקה ואיש אינו יכול לדרוש זאת שם, בבריה"מ; ואילו כאן, בביתו שלו, לנהוג אחרת." מסתבר כי אחרים מהלוחמים למתן זכויות ליהודי בריה"מ שוכחים, כי בתביעה כזו יש לבוא בידיים נקיות.

163 אלף עלו — 103 נשרו

נראה כי כל פעילי המועצה למען יהודי בריה"מ וגם כל הנואמים הגיעו למסקנה משותפת אחת: הנזק שהנשירה גורמת הוא עצום ובשנה האחרונה היא היתה מן הגבוהות: 80 אחוז נושרים מכלל היוצאים. כל הנואמים בעצרת תקפו את התופעה הזו בחריפות. גרנות: כל אחד שיוצא משם ולא מגיע הנה — מונע מיהודי אחר להגיע.

צור: אסור לנו להשלים עם הפיכת התנועה הלאומית, התנועה הציונית, לתנועת הגירה מברית־המועצות לארה"ב [...] ארגונים יהודיים בינלאומיים. יש לשים קץ להענקת מעמד פליט ליהודי היוצא את בריה"מ, יש לקיים טיסות ישירות לישראל ולדאוג לקליטתם הטובה כאן בארץ.

חיים צשלר יו"ר המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ: יהודים נושרים פוגעים קשה במאבק הזה. אלה שהגיעו לכאן נקלטו היטב ו־94 אחוז מהם נשארו בארץ. זהו אחוז גבוה מכלל עלייה אחרת. מאז 1968 עלו ארצה 163 אלף יהודים, אחר־כך התחילו הנושרים הראשונים לנסוע לארה"ב, ומספרם הכולל של אלה מגיע ל־103 אלף.

הציונות האמיתית

מאבקם של אחד־עשר אסירי־ציון, מאות הפעילים, [...] מסורבי העלייה ומאות אלפים הרוצים לעלות לישראל, [...] מורגש לתנועה הציונית האמיתית ולדעתם של רבים זהו [...] הציונות היחידה הקיימת כיום. פעיליה מסכנים את כל [...] — פרנסה, קאריירה, חופש ולעיתים עוד יותר [...] להוסיף לשמור על תרבותם, ללמוד את שפתם ולעלות [...] בתקופה זו, כשהמושג ציונות מושם בין מרכאות או שהוא [...] של עסקנים, שהציונות היא לא אמונתם אלא אומנותם [...] יעקב צור. "ציונות של מטוסים ובתי מלון" — הציונות של [...] בריה"מ היא מוקד להערכה והזדהות ולדברי גרנות [...] מלנינגרד זהו מופת חינוכי ממדרגה ראשונה, אותו אפשר [...] להציב בפני בני נוער בארץ ולאורו לחנך.

עלייתם של יהודי בריה"מ היא סיפור הצלחה. 10,000 מהנדסים, 3,000 רופאים, 2,000 מוסיקאים, 2,000 רופאי שיניים ועוד. אנו יכולים להיות גאים לא רק שנקלטתם היטב, אלא גם על מה שנתתם ותרמתם למדינתכם מאז בואכם", אמר יעקב צור [...] העצרת — רובם עולים מבריה"מ. הוא ביטא בלא ספק [...] דעתו של משרד הקליטה, אלא של התושבים הקולטים [...]

המילכוד של ערביי ישראל (1)

בפנים, אבל בחוץ

מאת אילן שדה

ערביי ישראל מכירים ברובם הגדול בישראל ובזכותה להתקיים, ורואים עצמם יותר ויותר כאזרחי המדינה. שנים רבות ראה עצמו ציבור זה גורם שיהווה גשר עיקרי לשלום. מחשבה זו ביטאה את כמיהתו לשלום ואת המצב הקשה אליו נקלע כאשר מדינתו נלחמת בעמו.

למעשה, למימוש רצון זה לא התקיימו התנאים המתאימים. מהצד הערבי, במיוחד מהצד הפלשתיני הקיצוני, עצם הכרתם של ערביי ישראל במדינת ישראל ובזכותה להתקיים באיזור — פסלה אותם. מהצד הישראלי, הכרה בזכותו של העם הפלשתיני למדינה משלה, היתה כרוכה בהתנגשות עם רוב הציבור היהודי בארץ, המתנגד למדינה פלשתינית.

אשר למחנה היוני, בשני קצות המחנה הגיעו למסקנה — ובצדק — שאת השיחות יש לנהל באופן ישיר בין פלשתינים המכירים בזכות ישראל ושוללים טרור, לבין יהודים המכירים בזכויותיו של העם הפלשתיני. שני קצוות אלו עדיין חלוקים בדעותיהם ולכן הם אלה שצריכים לנהל את הדיאלוג לשלום.

נושא זה בלט באופן ברור ביחס למשלחת לרומניה, כאשר הציבור הערבי כולו תמך במהלך ולא הבין את ההתנגדות של חלק מן השמאל הישראלי למפגש. התנגדות זו הבליטה את הבדלי התפיסה הטבעיים הקיימים בין הציבור הערבי לציבור היהודי בישראל.

בבעיה המרכזית של חייהם, מצאו עצמם, אפוא, ערביי ישראל מחוץ למעגל ההשפעה. דבר זה גרם תסכול רב והוביל את האוכלוסיה משך השנים לכמה כיוונים: האינטרס האישי — לימודים גבוהים, קידום כלכלי ואישי, בצד נהייה אחר הדת, שסיפקה תשובות, לפחות לטווח קצר.

השאיפה להתפתחות אישית הובילה לתסכול נוסף של האוכלוסיה הערבית: הרצון להתקדמות דחף ודוחף רבים ללימודים הגבוהים, שהם המפתח לאפשרויות קידום, אך צער זה לא התקבל בהבנה בחברה הישראלית ונוצרו קשיים רבים בפני הצעירים — הן מבחינת האפשרות ללמוד והן מבחינת מציאת תעסוקה למשכילים. בשנים האחרונות נקלטו מסיימי המוסדות להשכלה גבוהה בהוראה בגלל המחסור במורים. הם עשו זאת לא מתוך רצון אלא כרע־במיעוטו, כאשר בפועל, במקצועות אותם למדו, לא היתה אפשרות להתקבל לעבודה. כיום [...] השורות וציבור רחב של משכילים [...] לעצמו אפשרות פרנסה במקצוע שלו.

בתחום הקידום הכלכלי, שהיה [...] לתרום רבות לפיתוח המוניציפאלי [...] בעיית התעסוקה למשכילים, [...] במקצועות הטכניים — לא נעשה [...] השנים מצד המדינה, וברור שלא [...] ראשונית דוגמת זו הניתנת לעיירות [...] לא תקום תעשיה רצינית בכפרים.

תחום רגיש נוסף ההולך ומחמיר [...] השנים, הוא נושא הקרקעות. [...] הקרקעות לבנייה ולפיתוח הכפרים [...] הציבור הערבי יודע, שאין דרך חזרה [...] הקרקעות אשר עברו לידיים היהודיות [...] המלחמות. אך מכאן אין להסיק [...] להתייחס לבעיית הבנייה והפיתוח של [...] על־ידי הקצאת קרקעות מדינה [...] הערבי, שלא כמו ביהודי, [...] פרטית ולא בנקל ניתן לרכוש קרקע [...] לבנות עליה. וכך, במצוקה [...] הקיימת, מעדיפות המשפחות לשמור [...] הקרקע כרזרבה לדורות הבאים. [...] קרקעות מחוץ לתוכנית הבנייה של [...] נאלצים, אפוא, לבנות על קרקע חקלאית.

עצירתו של התהליך המדיני, [...] בנוגע לבעיה הפלשתינית שהיא [...] ביותר לערביי ישראל, הקצנת [...] האחרונות אשר יצרה כעין קונצנזוס [...] נראה לעין של הבעיה הפלשתינית [...] בציבור היהודי והערבי שבלטה [...] המהומות שהתרחשו בירושלים — [...] נוסף על גורמים רבים אחרים [...] במשך השנים, עלולים להוביל [...] ברקמת היחסים העדינה שנוצרה [...] השנים. כיום הנהייה אחר הדת [...] היא בריחה למקום עם פתרונות [...] בטווח הרחוק, ברור שההולכים [...] ימצאו את התשובות לבעיותיהם [...] והלאומיות. הם יעמדו במצב [...] מצב זה יש לפעול בצורה שונה [...] פעלה המדינה עד היום בהתייחסה [...] הערבית. רוב הציבור הערבי יודע [...] שקט במצבים מתוחים, [...] למאמץ המדינה בתקופות חירום [...] משוכנע בצידקת ישראל.

המדינה, מצידה, לא ידעה לתת [...] את השוויון המגיע לו. [...] גורמים קיצוניים שעשו מעשי [...] חוקם של שירותי הבטחון, [...] הציבור הערבי כי במעשי טרור [...] דבר — מבטיחים שמעשים אלו [...] להיות בולי החברה הערבית הישראלית [...] והליכה בדרך אחרת ביחס [...] הערבי תצמצם עוד יותר אפשרו[...] ותוביל את הציבור הערבי ליתר [...] המדינה.

(רשימה ראשונה)

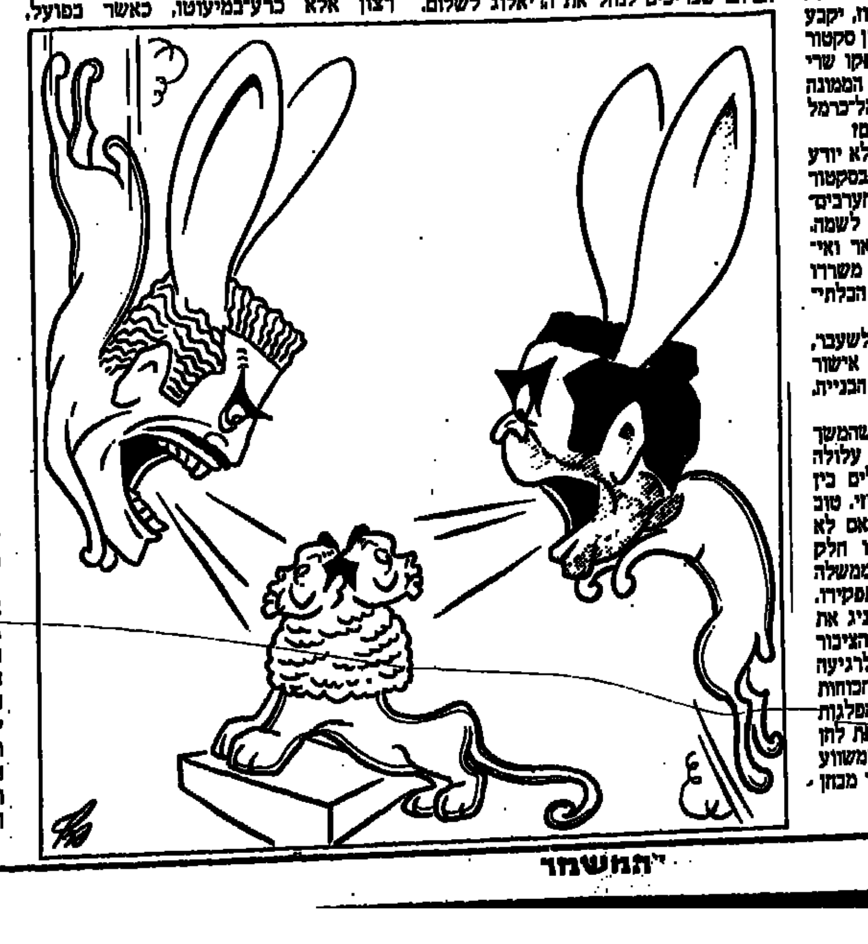

הבה נדבר על חיות עזובות

פעם היא היתה יפה, היום היא רעבה, צמאה מפוחדת ועייפה. אולי היא מוכרת לך? היא — זו הרועה הגרמנית שראית כשניסתה לחצות את כביש חיפה, או הכלבה שהמליטה שישה גורים וגרה איתם במקלט של בית עזוב, או אולי הבוקסרית שאף אחד לא רוצה אותה.

הוא לא ידע רגעים של אושר במשך חייו, אף אחד לא טיפל בו ולא אהב אותו מספיק. אתה יודע למי אנו מתכוונים — זה הכלב שקשור יום ולילה מאחורי הבית, הוא הכלב שלא מקבל אוכל עד שהשכנים מתלוננים. אולי זה החתול שאנחנו קוראים עליו בעיתון, החתול המוכה והמעונה או אולי הוא הכלב שבילה את כל חייו במעבדה, זה שגר בכלוב קטן ו"מעשן" סיגריות כל היום למען המחקר.

איזה יופי, קופסא עם גורי חתולים: אתם מכירים את אלה שאנו מתכוונים אליהם, אלה שמסתובבים ליד פחי האשפה, שעזבו אותם שם למות, או אלה העזובים בצידי הכביש.

יש אנשים שלא רואים את הקשר בין התפוצצות אוכלוסיית החיות לבין הזנחת חיות, עינויים ועזיבה. הם אינם מבינים שכל המלטת גורים גורמת לכך, שחיות נוספות יסבלו. כל זמן שהחתולים והכלבים רבים כל כך הם יהיו מוזנחים, מעונים ועזובים. אין די בתים טובים לכולם. כל כך הרבה חיות מוצאות את סופן בבתים לא טובים או ברחוב או, הכי גרוע, במעבדת מחקר.

אתם אולי חושבים שהמלטת שישה גורי חתולים או כלבים היא הילולת החיים, אך אנחנו יכולים לומר לכם, שכל חתול או כלב שנולד במדינתנו, בין שהוא כלב מעורב או גיזעי, בין שהוא המלטה מתוכננת או בטעות, רק מוריד את הסיכויים של כל חתול או כלב אחר למצוא בית טוב. ואם יש משהו שממש מדכא את האנשים שעובדים בצער בעלי חיים, הרי זו הידיעה כי הציבור הטוען שאיכפת לו מהחיות פשוט לא רואה את הקשר הזה. עוור ליצור מצב שבלתי־אפשרי להתמודד איתו.

אתם לא רואים את הקשר בין הגורים שמכרתם ל"בתים טובים" לבין העובדה שהיום אולי היינו צריכים לחסל שישה כלבים במקלט שלנו. אך הקשר הוא עמוק, ואם אתם מרשים לכלבה שלכם להמליט, אתם בהחלט תורמים לבעיה של התפוצצות האוכלוסין.

הרבה אנשים חושבים שכלבים גזעיים אינם הקורבנות בשרשרת ההתאכזרות לבעלי־חיים. אבל אפילו כלבים יקרים לא יכולים להתחמק מהגורל האכזרי. תתפלאו לדעת כמה כלבים גזעיים מגיעים למקלטנו. הם מגיעים ככלבים עזובים וכמקרי התעללות, ולעתים אפילו בעליהם מביאים אותם, כי הם גדולים מדי או שהם גורמים נזקים בבית.

לא נוכל לפתור את בעיית "התפוצצות האוכלוסיה" בלעדיכם — בעלי חיות לכן אנו חוזרים ומזכירים את הפתרון בתקווה שתסרסו ותעקרו את החיות כדי שאלה שישארו יסבלו פחות...

מוטב שלא יוולדו

אגודות צער־בעלי־חיים בתל־אביב־יפו ובירושלים בעזרתה של "חי" — אגודה אמריקנית שמסייעת לשיפור מצב החיות בישראל, יוצאת במסע הסברה בהתפוצצות אוכלוסיית חיות המחמד בארץ.

אחד מאמצעי ההסברה תהיה כרזה אשר תופץ על גבי לוחות המודעות בערים הגדולות בישראל. נושא הכרזה: עידוד לסירוס ועיקור, כאמצעי למניעת התרבות חיות, שגם יגרום לשיפור איכות הסביבה.

צער־בעלי־חיים מצידו תורם למבצע בניתוחים של סירוס ועיקור חיות מחמד במחירים סבירים, שהציבור יכול להרשות לעצמו.

עד כאן הפנייה של האגודה, אליה צורפו מאמרים על התפוצצות אוכלוסיית חיות־המחמד ועל יתרונות עיקורן וסירוסן. אני מפרסמת מאמרים אלה לא מתוך הזדהות, אלא מפני שלדעתי יש לאגודה הזכות לתת פומבי לדבריה ולהסבריה. האמת היא שרציתי להוסיף את דעתי, אך בכך הייתי מעבירה את הוויכוח מפסים מעשיים לרובד מוסרי־אתי־פילוסופי, נוסח "מי שמנו (אותנו, האנשים) לאלוהי החיות?". אשמח לפרסם תגובה בעד או נגד בתנאי שתהיה עניינית, קצרה ולא מעליבה. תודה.

צב"ש

שנה חדשה בלי מחקר גרעיני

תנועת נשים דמוקראטיות קיימה משמרת מחאה מול השגרירות האמריקנית בתל־אביב, נגד מירוץ החימוש הגרעיני על פני תבל ובחלל החיצון. הנשים, שהניפו מטריות שחורות וחילקו כרוזות לעוברים ושבים, קראו: "תקציבים לשלום — לא למלחמות אטום!" "לא נמות ולא נמית — בשביל ארצות־הברית!", "כוכבים לנירענים — לא למלחמות טילים" ו"לא עוד הירושימה".

התנועה שיגרה גם קריאה לראש הממשלה, להפסיק את ההשתתפות הישראלית בתוכניות האסטראטגיות של ארה"ב, לרבות תוכנית "מלחמת הכוכבים" ולחתום על האמנה לאי הפצת הנשק הגרעיני.

בימים אלה הגיעה אל מזכירות תנועת נשים דמוקראטיות מברק מוועד הנשים הסובייטיות, הפונה בקריאה לפעול להצטרפות מימשל ארה"ב למוראטוריום על הנשק הגרעיני. מאחר שברה"מ — לדבריהן — נמנעת זה 18 חודשים באורח חד־צדדי מעריכת ניסויים גרעיניים — מסרה דוברת תנ"ד.

הפתרון: עיקור וסירוס

זהו ניתוח קל, שמונע הריון אצל נקבה ומונע מהזכר לתרום את חלקו להריון. אצל נקבה מבצעים כריתת רחם, ומוציאים גם את השחלות. לאחר העיקור הנקבה לא תתייחם והסבירות שתקבל סרטן שד או דלקת רחם, פוחתת. אצל הזכר הסירוס מתבצע בניתוח קל ומהיר של כריתת האשכים, ולאחר הסירוס פוחת הסיכוי למחלת הפרוסטאטה ולסרטן האשכים.

בדרך־כלל, הזמן הטוב ביותר לעיקור חיות נקבות הוא בגיל שישה חודשים, ואילו אצל הזכרים רצוי שהסירוס ייעשה בגיל תשעה חודשים.

יש לברר עם הווטרינר את הזמן האופטימלי לעיקור או סירוס חיית המחמד שלך.

הניתוח יותר קל כאשר חיית המחמד בגיל צעיר ועדיין לא הגיעה למשקל של בוגר.

סיפורי סבתא:

אם שמעתם שכלבות אחרי עיקור משמינות ונעשות עצלניות, או שזכר מסורס

יאבד את הטמפרמנט — טעות בשמועה. עיקור וסירוס יכול רק לשפר את חיי חיית המחמד, ובהחלט להקל על בעליה. חית מחמד מעוקרת או מסורסת יכולה לשמור על צורתה ולהיות אקטיבית באותה מידה כאילו לא היה מעוקר או מסורס. דיאטה נכונה ופעילות גופנית מספקת יחזיקו את החיה במצב טוב. וכך, לאחר הסירוס, פחות בורח מהבית ופחות אגרסיבי.

לשני המינים גם לזכר וגם לנקבה, יש עוד נקודה חיובית בסירוס והעיקור. זה מקרב אותם לבני אנוש והם יותר מעוניינים בחברה של בני־אדם ונותנים יותר חיבה. מילה אחרונה: אנחנו מסכימים, שקשה לעמוד בפני הפיתוי של גורי כלבים וחתולים. אנחנו יודעים. אנחנו רואים מאות כאלה כל השנה. מה שהיינו רוצים לראות זה מאות פחות.

שוד במסיבה

במסיבת חנוכה לקשישות, שערך סניף נשות הדסה בהרצליה, שדד צעיר 400 שקל חדשים שנגבו כדמי כניסה. המסיבה התקיימה לפני שבוע, בערב במועדון נעמת בהרצליה שהועמד לרשותן של נשות הדסה לעריכת המסיבה.

בעת ששתי נשים ישבו ליד הכניסה וגבו 10 שקל לכיסוי חלק מהוצאות המסיבה, נכנס צעיר והתיישב בתוך האולם. כאשר נשאל מה רצונו, השיב שהוא מחכה למשפחה שצריכה להגיע למסיבה. הוא נתבקש לעזוב, אולם התיישב ליד דלת הכניסה ליד שתי הנשים שגבו את הכסף.

כאשר החלה המסיבה ושתי הנשים קמו כדי לראות את הדלקת הנרות, חטף הצעיר את הקופה והחל לברוח. אחת הנשים ניסתה לעצור בו, אולם הוא נמלט.

המשטרה, שהוזעקה למקום, פתחה בחקירה ועל סמך התיאור שנמסר על־ידי הנשים, שהצעיר ישב לידן כרבע שעה, פתחה בחיפושים.

במשך הלילה נעצרו שני צעירים בני 20 ו־25 מהרצליה, החשודים בחטיפת הקופה עם הכסף.

יהושע מרקוס

מועדון למבוגרים

"מגדלי הים התיכון", מרכז מגורים למבוגרים, פותח את שערי מיתקניו בפני מי שאינם דייריו. מעתה יכולים כל המעוניינים, שברשותם 800 ש"ח דמי חבר שנתיים ליחיד (פלוס מע"מ) ועוד 400 ש"ח (פלוס מע"מ) לבן/בת זוג (בתשלומים זה עוד 100 ועוד 50 ש"ח), להצטרף למועדון חברים "חוויית היפים" ולנהל חיים יפים בבריכת שחיה מחוממת, ג'אקוזי, חדר כושר, שיעורי התעמלות, הרצאות בנושא בריאות ותזונה ומיגוון חוגים. לחברי המועדון מוצעות גם ארוחות מוזלות במסעדת המרכז והנחות באירועים חגיגיים (חתונות, חגיגות בר־מצוה, ימי הולדת וכו'). מסקנתנו גם כשאתה מזדקן כדאי לך להיות עשיר.

גבירותי וגבירותי

בוקר טוב גבירותי וגבירותי — פותח דודו דותן את שחרית הראיונות שלו, מעיף מבט סוקר בקהל, הממלא בצפיפות את אחד האולמות הגדולים של קולנוע רב־גן בקניון אילון ומוסיף כמתנצל — ורבותי גם, אני רואה כמה רבותי. אולי לפני ניתוח...

זאת שחרית "שלישי־נשי", הפרוייקט החדש של הקניון. כל מי שאין לה מה לעשות בימי ג', בשעה 10 בבוקר, והיא סתם מסתובבת בקניון ומוציאה כסף, יכולה, תמורת 5 ש"ח בלבד, פחות מכרטיס קולנוע, לבלות שעתיים מלאות, בכורסה רכה מאד ולהתענג על דודו. חליפה רכה, שחורה, חולצה משובצת, בלי עניבה. חיוך דותני. מבטיח מגוון חי, קצת ראיונות, קצת פרסומת, תצוגת אופנה, וזמרת. אבל קודם כל — צ'ופר, הנוהג הוא להעניק מתנות לאחת הנוכחות. פעם זאת אמא שיש לה הכי הרבה ילדים, פעם סבתא הכי צעירה, פעם מי שיש לה יום הולדת, הפעם תהיה זאת אמא לתינוק הכי קטן, שהעזה להשאיר אותו בבית... ישנו לחרווה תינוק בן 6 שבועות: היא מוזמנת לבמה, מקבלת ספר "אמא" של דודו, ועוד ספר של דודו, וחבילת תכשירים לטיפוח השיער, ושעון זהב ממש, ובובה בגודל תינוק וציור של יוסי שטרן ונס קפה ועוד נס קפה ועוד נס קפה — כל מתנה היא תרומה של אחד העסקים שבקניון, ודודו מזכיר את השם שלוש פעמים, כי כך צריך לעשות. לא נותנים חינם אלא למטרת פרסומת.

הנשים שבמקום מוחאות כף. יש ביניהן שבאו כבר פעם שניה ושלישית, יבואו גם בשבוע הבא, מה זה בימינו 5 ש"ח? "שלישי־נשי" מסובסד חזק, אבל משתלם. "אחד הכיוונים שלנו הוא לתת למקום קצת יותר תרבות ובילוי" — אומר בני דקל, מנכ"ל קניון אילון, איש הצבא לשעבר סבור, שפעילות מעבר לקניות רק תעזור לקניות ובכלל, המקום נקרא "מרכז מסחר ובילוי", הגיעה העת להרגיש את הבילוי.

דודו מראיין בכל שחרית 3 — 4 אנשים. מגוון. הפעם יש לו משהו מלודרמטי (אשה צעירה שבעקבות סרטן עברה כריתה ושיחזור של שתי השדיים, והשתקמה לחלוטין) משהו תרבותי־בוהמי (הצייר יוסי שטרן, שהוציא ספר ילדים על ימי ילדותו) משהו קוסמטי (פרסומי: יועץ של חברה קוסמטית, שמרכזה בקניון, על תכשיר לחיזוק השיער) ומשהו קוריוזי (שני אנשי שרירים, מר ישראל 1984 ומרת ישראל — 1986)... דותן הוא מראיין משופשף. את הגברת שהשתקמה מניתוח הוא מראיין בצורה עדינה, אינו מחטט, מאפשר לה לספר את סיפורה בשטף, כמעט בלי להפסיק; עם יוסי שטרן הוא מתבדח, מאפשר לו לצייר ולצייר ולצייר ושטרן עושה זאת במחי יד, כאילו פיצח גרעינים; מר ישראל — אשר שרון בן 24 — מתגלה כצעיר אינטליגנטי ובעל חוש הומור, ענת מרת ישראל, בת 21, היא לעומת זאת יפה ונאותה להדגים את תנועות השרירים בגופה עוטה הביקיני... אפשר לאהוב את הראיונות של דותן ואפשר לא — אבל הוא מקצוען.

יוסי שטרן מצייר; דודו דותן (משמאל) מנחש מה יצא מזה

"שלישי־נשי" הוא רק אחד הפרויקטים של הקניון בשטח הבידור־תרבות־בילוי. טומי לנג, מנהל האירועים אומר שזאת רק ההתחלה, אבל היא מאד מוצלחת, הנה, נשים נשארות בחוץ מחוסר מקום, אם כך זה ילך — יעבירו את האירוע לאולם הגדול, בן אלף המקומות. לאחר שיעבירו בשלום את חג החנוכה — שזה פרויקט נפרד — יתחילו בלילות חמישי בידור לתוך הלילה, ואת יום שישי יהפכו ליום בילוי לזוגות, שבאים לקניון לערוך קניות יחד. יתנו להם הצגות וסרטים ומופעים, גם לילדים, כמובן, לכל המשפחה... אבל בתיכנון גם שמרטפיה — מבטיח בני דקל, המנכ"ל, מי שיעדיף להפקיד את הילד בשמירה — יוכל לבלות בלעדיו.

אחרי הראיונות מזמן דודו דותן את הזמרת שרה גור והגיטרה, והגברות שכבר שמעו אותה לפני שבוע מתלחשות ביניהן שהיא מצויינת. אכן — מצויינת. ועכשיו — התצוגות: משהו קצר ומחמם של תסרוקות לקיץ 1987, מאחד הסלונים המקומיים. וונדה, מעצבת שיער, מסתובבת בין המדגימים פורעת את התסרוקות, מבטיחה — לשאלה של דותן — שבקיץ ילך הכל, וכל אחת תלך עם מה שיתאים לה. סוף השיער והגברות מתיישבות בנוחות לתצוגת אופנה של פולגת. תמיר הדוגמן מגיע רכוב על אופנוע ועושה גלים, אחרי סוללה של דוגמניות, תמי בן עמי קוצרת תשואות גם ענבל, בת 10 מחיפה, ככה זה עם ילדים, גונבים את ההצגה.

את התצוגות מארגנת שלוה בן גל, הגברות באולם מכירות אותה, כי היא מארגנת כל מיני תצוגות גם בויצו, היא בכלל פעילה בויצו, אומרת אחת לחברה, היינו יחד בסמינר למנהיגות והתידדנו. בששי־שבת מתכננים בקניון תצוגות של ציורים ופיסול, כל אמן יקבל מקום חינם — אומר המנכ"ל בני דקל — המטרה היא להפוך את האתר למרכז בילוי במשך כל השבוע. מה דעתו של ראש עיריית רמת־גן? לא התייעצנו אתו — מודה דקל — קודם נעשה ואחר כך נשמע מה יש לראש העיר להגיד. כל עוד יש כדורגל באיצטדיון, אין לו מה לדאוג.

לפינאלה של התצוגה נכנסים דוגמנים — דוגמניות עם זיקוקי די־נור, דותן נראה קצת עייף, במשך שעתיים היו לו רק עשר דקות של מנוחה, לעת שירתה של שרה גור, ישב בכורסא, מכורבל, קצת מצטרף לשירה, קצת מוחא כף, העיקר נח. אולי חושב על הבדיחה הבאה. אולי תוהה למה, לעזאזל, בחר בפרנסה מחורבנת כזאת, הקהל אמנם אוהב אותו, אבל העיתונאים בטח יטפסו עליו, יכתבו תת־רמה, בידור של אוהדי הליכוד. עלבון לנשים.

...אבל זה לעזאזל מה שהן רוצות וזה מה שיש.

צב"ש

האנשים השריריים: ענת ואשר

צווים המגדירים מזון דיאטתי

שירות המזון הארצי במשרד הבריאות פירסם בימים אלה צווים חדשים, המחייבים יבואנים ויצרנים של מזון דיאטתי ומוצרי בשר ודגים לסמן את מוצריהם בצורה בולטת ובהירה יותר מאשר עד כה.

הצו הראשון הוא צו הפיקוח על מצרכים ושירותים — מזון דיאטתי התשמ"ז 1987.

צו זה מחייב יצרנים, יבואנים ומשווקים של מוצרי מזון דיאטתיים לסמנם. מוצר מזון מוגדר כדיאטתי אם לאחר שעבר תהליך עיבוד נמנה עם אחת או יותר מקבוצות מזון אלה: 1. דל חלבון. 2. דל נתרן. 3. דל קאלוריות. 4. דל גלוטן. 5. ללא גלוטן. 6. ללא קולסטרול.

הצו החדש יבוא במקום הצו הקודם באותו נושא, משנת 1983, ותחולתו תהיה 60 יום מיום פרסומו ברשומות.

הצו השני מתייחס לסימון תאריך של מוצרי בשר ודגים.

המדובר הוא על תיקון לצו באותו נושא אשר פורסם בחודש פברואר 1984 והוא בא להסדיר את נושא סימון התאריך אל מוצרי בשר ודגים.

הצו החדש מרחיב את חובת הסימון על "מוצרי דגים" — שהם דגים שעברו תהליך כבישה, חיבול או עיבוד כלשהו, כולל טיפול בחום, אשר ארוזים מראש, למעט שימורי דגים.

הצו החדש מרחיב גם את ההגדרה לגבי מוצרי בשר וכולל בתוכו גם חלקי פנים של בהמות ועוף.

בדק־בית — צעד נבון

החלטת האוצר על הקצבת שעות לימוד לפי מיספר התלמידים גורמת להגדלת כתות הלימוד. הכתות הזעירות נמצאות ברובן ברשת החינוך הדתי, אבל נבון מהסס לחסל עיוותים במשרדו, מטעמים קואליציוניים.

בישיבות הממשלה והשרים הכלכליים לא הצליח שר החינוך והתרבות יצחק נבון לשכנע את עמיתיו השרים, שלא לקצץ בתקציב החינוך. כנגד טענות השר על קיצוץ בהיקף הפעילות החינוכית חזרו וטענו אנשי האוצר, שחרף הקיצוצים גדלה ההוצאה הלאומית לחינוך בחמש עשרה השנים האחרונות, וכי אפילו ב־1987 צפוי גידול בשישה אחוזים. השאלה היא כמובן, האם תוספת התקציב מופנית לתלמידים או למורים, והאם התוספת מופנית לשעות הוראה בכיתה או לכל הלוויינים המקיפים את בתי־הספר?

אין ספק "הכבל הגדול" נמצא בכיתות הבלתי מאוכלסות. האוצר טוען, שבחינוך היסודי עומד הממוצע על 27.2 תלמידים בכיתה וגם בעל־יסודי הוא נמוך מ־30. בין האוצר לבין החינוך שוררת מחלוקת על הגודל הממוצע הרצוי של הכיתה: 30 או 35.

משרד החינוך איננו טוען שכיתה צריכה להיות קטנה מ־30, חרף זאת 22 אחוזים מן הכיתות קטנות מ־20 תלמידים. נכון הדבר, שממוצעים מציגים תמונה גלובאלית, ואילו המציאות מורכבת יותר: כך, למשל, ישנם שכונות ויישובים הנתונים בתהליך של גידול. כיתות זעירות ביישובים כאלה אין להסל, משום שהסעת תלמידים במשך שלוש שנים שקולה כלכלית כנגד בניית כיתה. אבל עדיין מצויות מאות ואולי אלפי כיתות זעירות, כמעט כולן בבתי־ספר דתיים.

אמצעי לחץ עקיף

ביולי 1985 החליטה הממשלה להפעיל את העקרון של הקצבה לפי תלמיד ולא לפי כיתה גם בחינוך היסודי ולא רק בעל־יסודי. הקצבה לפי תלמיד תאלץ את האחראים לכיתות הקטנות לסגור אותן. אחרת לא יוכלו לאפשר לתלמידים ארבע שעות לימוד ביום, שהן מיכסת השעות המינימלית.

הקצבה לפי תלמיד תאלץ את המפקחים הדתיים, בראשי רשויות מקומיות ופוליטיקאים דתיים לאחד בתי־ספר וכיתות קטנות. אם מישהו רוצה לקיים בית־ספר זעיר נפרד לבנות ולצידו בית־ספר נפרד לבנים — שישלם. אם מישהו סבור שילדי קיבוץ אינם יכולים ללמוד עם ילדי מושב — שישלם. ממילא במישטר של בחינות בגרות, שהשתלט על התנועה הקיבוצית, מתחזק הגורם המאחד, של תוכן הלימודים, על פני הגורם המפריד של אידיאולוגיה ואורח חיים.

מה מפריע לשר החינוך והתרבות לפתור את בעיותיו התקציביות האמיתיות והקשות על ידי פגיעה בזכויות היתר של תת־הזרמים הדתיים. בראש ובראשונה: מה מפריע לו לסגור סמינרים ועידים שמיספר התלמידים בכל אחד מהם נע סביב מאה? יתכן שההסבר לכך מצוי בחששו מפני הזדקקות מפלגתו לדתיים אחרי הבחירות.

נדמה לי, שהשר נבון יכול להיות שקט: כל מה שהוא יציע למפלגות הדתיות יהיה נמוך בערכו הכספי, ממה שתציע להן ממשלה בראשות חברי הליכוד. העובדה שנבון מהסס להשוות את תנאי הלימוד של הדתיים לתנאים, הקשים בהרבה של החילוניים, פוגעת דווקא בתדמית עוצמה של "העבודה".

רפוי בשלבים

כדאי לזכור שלפי נתוני המכון לפיתוח מבני חינוך ורווחה, השייך למשרד החינוך, מצויות עתה בארץ 1800 כיתות, שבכל אחת מהן לומדים עד תשעה תלמידים, ו־2500 כיתות שבכל אחת מהן לומדים עד 14 תלמידים. נכון הדבר, שמשרד החינוך כמוהו משרד הבריאות, הינו משרד מפגר מבחינת מיחשובו, אבל גם בלי מחשב יכולים מפקחי המשרד במחוזות לאתר בדיוק את הכיתות הזעירות שיש לסוגרן, ולהפנות את תלמידיהן לבתי־ספר סמוכים.

לשם כך יש לשנות את התקנה הארכאית, שאסור לשלוח ילד למרחק העולה על שלושה ק"מ מביתו. מי שכבר נוסע באוטובוס אין זה משנה לו אם ייסע עוד תחנה או שתיים. יש גם לשבור את מיסגרת הרשויות המקומיות הסמוכות, כדי שאפשר יהיה לווסת תלמידים בכיתות קטנות בין רשויות מקומיות אחרות.

ברור שצעדים מכאיבים אלה ייעשו בהדרגה. חלק מן המורים יפרוש ממילא, בשל הגיל. חלק יהיה מוכן לפרוש תמורת פיצויים או פנסיה מוגדלים. אם שר החינוך רוצה להצליח במאבקיו הצודקים על הגדלת התקציב לחינוך בתחומים כמו בינוי מוסדות, חדרי ההתעמלות מעבדות וסדנאות, הצטיידות וניסויים פדגוגיים, הרי שתחילה הוא חייב לעשות סדר בביתו, ולחסל עיוותים והערפות.

חינוך בתנאי מעברה

בעשור "הלביא" עדיין לומדים בפחונים, אם האוצר לא יאשר ההשקעה הדרושה לבניית חדרי לימוד תקינים ובטיחותיים, ייהפכו בתי־ספר רבים למעברות

מיבנה לא בטיחותי־ביה"ס במיגזר הערבי

בירת הדבש של ישראל צרפת לפני שלושים שנה, הותנו ידידנו הצרפתים. את אספקת מטוסי המיסטר לחיל האוויר בכך, שממשלת ישראל תקנה מידיהם אוטובוסים מסוג שוסון וצריפים מסוג פיו. המיסטרים והשוסונים כבר הסבו לגרוטאות ואילו ילדי ישראל עדיין לומדים ב־800 חדרים. בצריפי פח שמבחוץ הם מצופים פח, ומבפנים עץ ובינידם חומר בידוד דליק. לזכור, ניספו בצריפים כאלה שמונה חיילי צה"ל.

האגף לפיתוח במשרד החינוך השלים בימים אלה תוכנית לחיסול 800 החדרים המצויים בצריפי פיו, בקצב של 160 לשנה. מהם צרכי המערכת המיידיים? על כך מספר לי ד"ר גדעון בן דרור, סמנכ"ל המשרד והממונה על התיכנון, הפיתוח, המינוי והריפורמה במערכת החינוך: הגידול הטבעי נטו, נע סביב 20,000 תלמידים לשנה. גידול זה מחייב בניית 680 כיתות. משרד החינוך מחשב כיתה לפי 30 תלמידים, שעה שהאוצר מחשב כיתה לפי 35; הגידול בשיעורי הלמידה והקטנת הנשירה מחייבים בניית 120 כיתות מדי שנה. במיוחד בולטת תופעה חיובית זאת בקרב הבנות בחינוך העל־יסודי הערבי; הגירה פנימית בתוך הערים ובין היישובים מחייבת בניית 400־430 כיתות; השלמת סדנאות, מעבדות וחדרי מורים מחייבים בנייה בהיקף של 100 כיתות לשנה: יש לבנות כ־80 גנים לשנה.

מישמרת שנייה לא תהייה

משרד החינוך והרשויות שוכרים כ־1200 חדרי כיתות, למעלה משני שליש מהן במיגזר הערבי. ברור שאלה הן כיתות מסולות ומוזניות, ולכן יש לפעול ברחיפות להחלפתן.

אם לכך מוסיפים חדרי כיתות, שכבר הוחל בבנייתן, הרי שבשתי שנות התקציב הקרובות יהיה צורך בבניית 1700 חדרים. בניית חדר כיתה, לרבות החלק היחסי של מקלט, מסדרונות וחדרי ספח, עולה כ־55,000 דולר, שהם 82,500 שקלים.

בהתייעצות שנערכה בין מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, הסמנכ"ל ד"ר גדעון בן דרור ואנשי מרכז השלטון המקומי, נקבעו צרכי המינימום ההכרחיים ביותר, שהם 1160 מתוך 1700 החדרים החסרים. השר נבון התייצב מאחורי קביעה זו, וייאבק בממשלה למימושה.

בשנת הכספים הנוכחית הוקצבו מכל המקורות הממונים (משרד החינוך, משרד השיכון, קרן הפיס) — כספים לבניית 720 כיתות. בין משרד החינוך לבין משרד האוצר ייפתח בימים הקרובים מו"מ על מימוש צרכי המימון של מערכת החינוך. במקרה שהאוצר לא יאשר את ההשקעה הדרושה, לא צופה ד"ר גדעון בן דרור היווצרות מישמרת שנייה.

ראשי הרשויות המקומיות לא ייתנו — הוא אומר. הם יקימו מיבנים ניידים (מנצ'ים) מבטונאורות. כך ייהפכו בתי־ספר רבים למעברות, שכן אורך החיים של הטונאורה איננו גדול. זהו מבנה חד־קומתי התופס שטח, המיועד למיגרש משחקים לתלמידים בהפסקות. עד כה חוסלו חדרי־אוכל, בעתיד ישוכללו מעבדות וחדרי ספח אחוריים, וייהפכו לחדרי כיתות, מנבא בן דרור.

שיגור הזאב עם הכבש

המועצה היהודית־ערבית לחינוך לשלום מכריזה על שני מענקים, שיינתנו גם בשנת 1987 לפעילי חינוך, אחד יהודי ואחד ערבי. המענקים הנושאים את שמם של "אוולין ונורמן רוטפילד" מאוסטרליה, הם בסכום השווה ל־2,500 $ כל אחד, ויחולקו בסוף כל שנת לימודים לפעילים במערכות החינוך הפורמלי או הבלתי־פורמלי, שהצטיינו בשנה שלפני חלוקתם בעבודה חינוכית ברוח עקרונות השלום, ערכי הדמוקרטיה וההבנה ההדדית בין יהודים לבין ערבים.

המועצה היהודית־ערבית לחינוך לשלום פועלת במסגרת "המרכז לשלום" בתל־אביב. מאוגדים בה יותר מ־1,500 מחנכים יהודים וערבים, והיא עוסקת בהכשרת מורים, מחנכים ומדריכי תנועות נוער לפעול לשלום בין עמי הארץ, ברוח עקרונות הדמוקרטיה, בהכנת חומר עזר למורים ולמחנכים, בגיבוש תוכניות לימוד והדרכה ובעידוד. מיפגשים ופעולות משותפים בין מורים ותלמידים יהודים וערבים.

המעוניינים לקבל פרטים על אופן הצגת המועמדים למענקי "אוולין ונורמן רוטפילד" יוכלו לפנות אל "המרכז לשלום", ברחוב החשמונאים 107, תל־אביב — 67011.

טור החדשות

ישובי הגולן והבקעה:

לא נפגין; פשוט נעזוב

ישובי הבקעה ורמת הגולן תובעים מהממשלה למחוק מחצית מהחוב הכולל שלהם, המסתכם ב־240 מיליון דולר. מתוך זה 170 מיליון דולר חוב של ישובי הרמה והשאר של ישובי הבקעה.

במסיבת עיתונאים בתל־אביב טענו נציגי היישובים — איתן ליס, ראש מועצת רמת הגולן, ושמואל בן שאול, נציג ישובי הבקעה — כי ללא סיוע כזה, שיכלול שמיטת מחצית החוב ופריסת יתרתו על פני שנים נוספות, לא יהיה מנוס מנטישת כל היישובים.

ראשי היישובים הודיעו, כי לא ייצאו להפגנות בירושלים. "אם לא נקבל סיוע — פשוט נעזוב. אם המדינה קובעת שיש עדיפות להשקעות בגוש דן — נעבור לגוש דן", אמר איתן ליס.

ראשי היישובים טוענים, כי מחצית החוב נוצרה כתוצאה משיעורי הריבית הגבוהים במשק. ובשנת 84 היתה ריבית ריאלית [illegible]%, בשנת 1985 86% ובשנת 1986 [illegible] הריבית. במונחים ריאליים, [illegible] לטענתם. היישובים אינם מסוגלים [illegible] חובות כה גדולים הנובעים מריבית [illegible] כיום את החוב בקצב של 3־4 אחוזים [illegible] ו־25% נוספים מהחוב נוצרו [illegible] ששולם בעת ישוב הבקעה והגולן [illegible] ידע. יתרת החוב היא תוצאה [illegible] בהעברת כספים על־ידי החטיבה [illegible] עיכוב שאילץ את היישובים ליטול [illegible] בבנקים, וכן בגלל חובות של משקים [illegible]

לדבריהם, אין כיום תקציבי פיתוח [illegible] בים, דבר הפוגע בהם קשות. [illegible] את כל כספי המחלקה להתיישבות [illegible] לישובים קיימים, במקום לנטות [illegible] ישובים נוספים.

א.ל.

פלמחים לא מוכן להיות קיבוץ סגור

קיבוץ פלמחים מבקש לצאת מרשימת 36 הקיבוצים שנקלעו לקשיים כספיים. אהרון שרה, מזכיר הקיבוץ, טוען כי שמו של קיבוץ פלמחים השתרבב לרשימה בגלל אי־הבהירות במערכת התק"ם. "נתבקשנו להוציא מכתב רשמי על כך שאנחנו מוכנים להיות ברשימה, וכך עשינו", אומר שרה.

לדבריו, סבורים חברי הקיבוץ כי יש ביכולתם לעמוד בכוחות עצמם במשבר ההבראה, ואין לקיבוץ כל סיבה ליטול על עצמו את הקשיים הכרוכים בכך, כגון הגבלה ופיקוח חיצוניים.

"אין לנו צורך במתנות, ומוראלית אנחנו לא רוצים להתחיל להתפרנס ממתנות. [illegible] בשביל זה קיים קיבוץ. אנו מסוגלים להגביל את עצמנו בעצמנו ויש לנו [illegible] למשל, תוכנית המשק לתשמ"ז, אומר שרה.

א.ע.

הצעה לבוררות חובה בין קיבוצים

הצעה להנהיג בוררות חובה בין קיבוצים, במטרה לפתור באמצעות מוסד זה חילוקי דעות בין קיבוצים או מפעלי תעשייה מתחרים של שני קיבוצים שונים, מעלה עודד וינקלר, מרכז איגוד התעשייה הקיבוצית.

בגיליון האחרון של בטאון התק"ם, "קיבוץ", אומר וינקלר כי ישנם מקרים בהם התחרות בין קיבוצים פורצת גם אל מחוץ לגבולות המדינה, ומפעלים מתחרים של התנועה הקיבוצית "שוברים" את השוק האחד לשני. הגיעו דברים לידי כך, ששגרירויות ישראל במדינות שונות [illegible] הקיבוצית וביקשו להפסיק את התחרות [illegible]

לעיתים מגיעים סכסוכים כאלה [illegible] משפט וההוצאות הנגרמות בשל כך [illegible] נוסף על העובדה שהמפעלים מוכרים [illegible] הפסד.

וינקלר מציע לתבוע מהקיבוצים [illegible] הסכמה ליפוי כוח בלתי חוזר לבוררות [illegible] לדעתו, יש לבצע זאת באמצעות [illegible] הקיבוציות, שיכפו את ההסדר על [illegible] הנוגעים בדבר.

א.

ראשי מפעלי פרי הדר חוששים מהתחרות

שמונה־עשר ראשי מפעלי מוצרי פרי ההדר בישראל תובעים משר התעשייה והמסחר ומהנהלת משרד התמ"ס לא לאשר את הבקשה של קבוצת יזמים מעזה להקים מפעל לתרכיזי הדרים בעיר עזה. ראשי המפעלים אומרים, כי אם תאושר הבקשה יביא הדבר למגיפה קשה במפעלים קיימים, לסגירת קווי ייצור ולפיטורי עובדים.

לדבריהם, קיים בארץ עודף כושר ייצור המסתכם במיליון טונות לשנה, אך כמות פרי ההדר המסופקת למפעלים היא כ־700 אלף טונות בלבד. מצב זה, יחד עם הירידה התלולה שנרשמה בשנה החולפת במחירים העולמיים של תרכיזי פרי ההדר, פגעו במפעלים הקיימים והביאו לירידה תלולה ברווחיות הענף. ראשי התעשיות, וכן ראשי המועצה למוצרי פרי הדר, אומרים כי אין כל [illegible] לתעשיה הקיימת לקלוט כל כמות פרי [illegible] שהפרדסנות בעזה יכולה לספק, וכי [illegible] משוועות לחומר גלם.

קבוצה של יזמים מקומיים מעזה [illegible] תוכנית להקמת מפעל לתרכיזי [illegible] בהשקעה של 700 אלף דולר. [illegible] מבקשים שהמפעל יהיה בעזה, [illegible] הטבות שונות, בכללן פטור ממס [illegible] לחמש שנים. ראשי התעשייה מזהירים [illegible] מתן אישור להקמת המפעל יביא [illegible] קשה ולאיום על חלק מן המפעלים [illegible]

יצויין, כי בשל המחסור בחומרי [illegible] לתעשייה המקומית פרסם לפני [illegible] חודשים שר התעשייה והמסחר צו [illegible] קבע מכסות לחומרי גלם למפעלי [illegible] הקיימים.

הצעה ספרדית לביצוע פרוייקט הרכבת לאילת

חברת "אינריאל" מספרד הגישה בימים אלה הצעה לביצוע מסילת הברזל נחל צין־אילת. נציגי החברה הספרדית הודיעו בימים אלה למנכ"ל רכבת ישראל, אליהו ברק, כי הם מוכנים להתחיל במו"מ על הפרוייקט מרגע שהוא יוכרז כבר־ביצוע על־ידי המוסדות הממלכתיים הנוגעים בדבר. מגעים ראשונים בין הרכבת לחברה הספרדית נערכו כבר, בעקבות ביקור משלחת החברה בישראל, בקיץ.

על־פי ההצעה הספרדית, ייעשה ביצוע של הפרוייקט על־ידי קבוצה של חברות ספרדיות בראשן תעמוד חברת "אינריאל". הקבוצה הספרדית תציע מימון המבוסס על שיעורי השתתפות של 85% השקעה ספרדית ו־15% השקעה מקומית. המימון הספרדי [illegible] יגיע עד 170 מיליון דולר. סכומים [illegible] שיידרשו ניתן יהיה להשיג בהלוואות [illegible] ובתנאי השוק.

הספרדים מוכנים גם לבצע [illegible] רכישות גומלין, באמצעות חברה [illegible] "אינריאקספורט," בסכומים שינועו בין [illegible] מיליון דולר כל שנה, במשך חמש [illegible] לפחות. הספרדים מתקשים לספק [illegible] ציוד הנייר וקרונות וקטרים, [illegible] גשרים ממתכת, תחנות טרומיות [illegible] ציוד לאיתות וציוד ושירותים עבור [illegible] האורחית.

א.ע.

תרגום התל"ג למונחים דולריים

התוצר המקומי ב־1986 גדל ב־4.3 מיליארד דולר

החשבונאות הלאומית מתלבטת בבעיות תאורטיות שטרם נפתרו. מדידת תוצר לאומי גולמי ומדידת השינויים בו כרוך בשנת בסיס למדידה ובמכשיר המדידה. כאשר מנסים להבין את ההתרחשות בשנה בודדת, כמו בישראל 1986, יש חשיבות גדולה לשני גורמים אלה. השנה הקודמת, 1985, משמשת בבסיס רעוע למדידה, כי בכללי המשחק במשק שונו באמצע השנה מן הקצה אל הקצה. בשנה זו חיה מעבר מהיפר־אינפלציה ליציבות מחירים.

המקורות	1985	1986	שינוי ב־%
	מיליארדי דולרים שוטפים		
תוצר לאומי גולמי	22.8	27.1	18.9
יבוא	13.9	15.6	12.2
סה"כ מקורות	36.7	42.7	16.3
השימושים			
צריכה ציבורית	8.6	9.0	4.6
צריכה פרטית	13.4	16.4	22.4
השקעות	4.2	5.1	21.4
יצוא	10.5	11.5	9.5
שינויים במלאי	-	0.7	
	36.7	42.7	

תוצר לאומי אינו נמדד במונחים כמותיים אלא במונחים כספיים. לכן יש חשיבות לסוג המטבע בו נמדד התוצר. בעבר השתמשו בישראל בשקלים במחירים קבועים או בדולרים. המדידה בשקלים קבועים קרובה יותר למדידה של השינויים הכמותיים, אם כי גם בשוק הפנימי עשויים לחול שינויים מרחיקי־לכת במחירים היחסיים. בכל מקרה, במשק סגור מדידה זו יכולה להיות מספקת. אולם ישראל היא משק פתוח: היבוא היצוא והחוב הלאומי נקובים בדולרים. לכן יש חשיבות למדידת התוצר במונחים דולריים.

מצב של המשק יכול להשתנות לא רק כתוצאה מייצור כמותי, אלא גם כתוצאה משינוי במחירי התוצר. ירידת מחירי הנפט וחומרי גלם מיובאים השפיעה גם על התוצר, גם על היבוא וגם על הצריכה. עקרונית, אם עגבנייה (או כל מוצר אחר) נמכרת ב־2 דולרים במקום בדולר, מצב המשק השתפר, השיפור אף גדול יותר מאשר מצב בו המשק היה מוכר 2 עגבניות ב־2 דולרים, מה שהיה נמדד כהכפלת התוצר בפרט זה. עליית המחיר, גם ללא עלייה כמותית, מגדילה את ערך המוסף במשק ואת פריון הייצור. מצב זה עדיף, כי במקרה זה, אם וכאשר המשק ייצר 2 עגבניות, ניתן יהיה למכור במחיר החדש — ב־4 דולרים.

לטווח ארוך יתכן כי אין סטייה בין מדידה בשקלים קבועים לבין מדידה דולרית, אך בהערכת שנה בודדת, במיוחד כאשר חלו שינויים מפליגים בשערים היחסיים של המטבעות, יש לכך חשיבות מרובה וזה מה שהתרחש גם ב־1986. מדידת התוצר והשימושים, במונחים דולריים, נותנת תמונה שונה לגמרי מהמדידה בשקלים קבועים. מדד זה משקף שיפור מסויים במצב המשק בכל הקשור בחובות חוץ, מאזן תשלומים, וחלקם של השירותים הציבוריים בתוך התוצר.

להלן הצגת החשבונות הלאומיים במונחים דולריים. שער הדולר הממוצע לשנת 1985 — 1.18 ש"ח. שער הדולר הממוצע בשנת 1986 — 1.49 ש"ח. המדידה בדולרים קבועים במקום בדולרים שוטפים עשויה לשנות במשהו את התמונה, ב־3־2 אחוזים.

מהצגת נתונים כזאת מתבררות מספר עובדות רלוואנטיות:

— היחס בין התוצר הלאומי לבין היבוא השתפר. ב־1985 היבוא היווה כ־38 אחוז מכלל המקורות: ב־1986 רק 36.5%. עודף היבוא ב־1985 היה כ־9.3 אחוזים מכלל המקורות: בשנה שעברה כ־9.6 אחוזים, כלומר, שינוי בלתי משמעותי. משקל היבוא ביחס לתוצר המקומי ירד מ־61% ל־57%. עודף היבוא ביחס לתוצר נשאר ברמה יציבה של כ־15 אחוזים.

— תוספת המקורות הסתכמה כ־6 מיליארד דולר, מזה 4.3 מיליארד דולר מהתוצר המקומי ו־1.7 מיליארד דולר מיבוא.

— כ־70 אחוז מתוספת התוצר במונחים דולריים הלכו לצריכה פרטית. זה גבוה מהשיעור המקובל של 60־65 אחוזים. תוספת הצריכה הפרטית באה ע"ח תוספת הצריכה הציבורית. הצריכה הכוללת מכלל ממקורות (פרטית וציבורית גם יחד) לא השתנתה כלל. דבר הנובע כנראה מצורת הקיצוץ של תקציבי הממשלה, שהעבירה פונקציות מצריכה ציבורית לפרטית, כגון מימון שירותי חינוך ובריאות.

— בשנתיים האחרונות גם יחד בולטת הרמה הנמוכה של השקעות בנכסים קבועים, הנעות סביב 18.5 אחוז מהתוצר הלאומי, לעומת כ־30 אחוז בשנות ה־70'.

ניתן לסכם, כי המשק עבר את המהפך, ותיפקוד, מצב זה יוצר בסיס טוב לגבי פרעון החוב לחו"ל.

מאחר שישראל היא משק פתוח, בו היבוא מגיע לכ־57 אחוזים מהתוצר והיצוא ל־42 אחוז של התוצר, המדידה הדולרית רלוואנטית לאיפיון מצב המשק, לפחות כמו הבדיקה בשקלים קבועים. השאלה היא, האם בשער אחר ניתן היה לשנות את היחס בין הצריכה לבין השקעות. אולם ניתן להניח גם כי מאחר שהמשק הישראלי אינו מייצר מוצרי צריכה רבים (בתחום בני־קיימא), ולא ציוד, הרי שבהעדר היצע אלטרנטיבי שינוי שולי בשער לא היה מביא לשינוי משמעותי בשימושים במקורות.

למרות שמדובר כאן רק בהרהורים ראשוניים הנובעים מתרגום התוצר והחשבונות הלאומיים למונחים דולריים, יש להקדיש מחשבה לשאלה האם כתוצאה מיבוא בטחוני וגרעון בסיסי במאזן תשלומים לא קיים תת־הערכה של ערך התוצר המקומי במונחים דולריים, וכתוצאה מכך לחץ בלתי מוצדק על שער המטבע.

צבי טימור

משה שחל:

הרפורמה במשק הדלק — בשבוע הבא

הרפורמה במשק הדלק תחל בשבוע הבא — הכריז אתמול משה שחל, שר האנרגיה והתשתית, בפגישה עם כתבים כלכליים שנערכה במשרדו בתל־אביב. הוא הוסיף, כי בתחילת השבוע הבא הוא יחתום על שני צווים הנדרשים לביצוע הרפורמה. האחד, ביטול חלוקת השוק בין שלוש חברות הדלק ופתיחת שוק הדלק להתחרות חופשית בין חברות הדלק. שחל הזכיר, כי חלוקת השוק נקבעה בצו וצו גלבוע, לפיו חברת "פז" החזיקה תמיד ב־45 אחוז מכלל המכירות בשוק הדלק, "דלק" 30 אחוז ו"סונול" 25 אחוז. חלוקה זו תפסה גם בטיפול במלאי החירום והשימושים בו. הצו השני הנובע מפתיחת השוק מבטל את כל ההתחשבנות שקיימת עם החברות משער בתי הזיקוק (בז"ן) בחיפה ואשדוד עד לחלוקת תזקיקי הדלק לתחנות הבנזין ולתעשייה.

שחל מסר, כי במשך חודש ינואר ייצאו הנחיות שיאפשרו יבוא דלק גולמי ותזקיקים בשיעור שבין 25 עד 30 אחוז מהצריכה השוטפת (כגודל הכמות שרוכשים בשוקי הספוט). "אלה הם צעדים ראשונים בדרך הרפורמה", אמר שחל וביקש לא לעמוד על יום התחלת הרפורמה. לדבריו היא תתחיל בשבוע הבא וביצועה יתמשך כשנה.

לאחר הרפורמה הראשונה, הנוגעת לדלק, תתבצע רפורמה באספקת גאז לצרכנים. "אם יהיה צורך", אמר השר. "לא מן הנמנע ששוק הגאז ייפתח גם לחברות חדשות, כדי לשבור את המונופול הקיים שפוגע בצרכנים.

מכירת בז"ן לקבוצת אייזנברג

שחל אמר כי מסר את הבדיקה הכלכלית של כדאיות הרפורמה לשתי חברות שהגיעו לאותה מסקנה. כלומר, הכרחי לבצע רפורמה כדי לפשט את כל התהליכים, להקטין עלויות ולהשתחרר מעול חברות הדלק. אחד המומחים טען שכבר מזמן היו צריכים ליבא לישראל יותר תזקיקים ולהקטין יבוא דלק גולמי, וגם בכך אפשר היה להקטין את עלויות הדלק ביותר מ־10 אחוזים. השר הזכיר, כי כאשר הודיע על הרפורמה התייצבה נגדה חזית מאוחדת של כל חברות הדלק והגאז. עתה, עם התחלת הביצוע, השתכנעו ראשי חברות הדלק כי היא כדאית ולראיה נציגי חברות דלק יצאו לחו"ל לנהל מו"מ על יבוא תזקיקים.

לדעת שחל, אחד השלבים החשובים בביצוע הרפורמה יהיה, מכירת בתי הזיקוק. בדיקת הצעות הרכישה הוטלה עליו ועל שר התעשייה והמסחר שרון. הוא ציין, כי שרון והוא עוסקים במשותף במכירת חברות ממשלתיות אחרות והם מנסים לעניין קונים בחמש חברות הנמצאות בבעלות "כימיקלים לישראל". לדעתו, טוב יהיה אם שלוש חברות הדלק ירכשו את בז"ן ויקימו חברה משותפת שתפעיל את בז"ן. אפשרות אחרת — ששלוש החברות יגיעו לשותפות מוגבלת, היינו שחברה אחת תעסוק ברכישת הדלק הגולמי, חברה שנייה תהיה אחראית לזיקוק והשלישית תעסוק בשיווק, וכל אלה תוך שיתוף פעולה.

שחל אמר כי אינו יכול למסור מה השווי של בז"ן. ההערכה נמסרה לחברה מחו"ל ולפי מסקנותיה הוא יפעל. הוא מסר על הצעה בה עוסק זאב רפואה, ראש מינהל החברות הממשלתיות, בדבר החלפת מניות בין החברה לישראל ל"פז" ובז"ן. הצעה, שפירושה מכירת בז"ן לקבוצת אייזנברג.

שחל סבור כי הניסיון ליבא כמות גדולה של תזקיקים מחו"ל יאפשר לרפורמה בשוק הדלק גמישות בקביעת מחירים ריאליים כפי שלא היתה מעולם בשוק הדלק הישראלי, שפעל תמיד בשיטת "קוסט פלוס" ובחלוקה מכאנית בין חברות הדלק. יבוא התזקיקים, לדבריו, יתן גם לבז"ן פרופורציות נכונות ויניע את כל המערכות בבז"ן לפעול בצורה עסקית. במשך השנה ייחתם הסכם חדש בין משרד האנרגיה ובז"ן, שיקבע הסדרים חדשים ומציאותיים בין המשרד שצריך לקבוע את מחירי התזקיקים לבין בז"ן שיש לו תפקידים מוגדרים שעליו לבצע אותם.

שחל סיפר על פגישתו האחרונה עם נציגי ארגון בעלי תחנות הדלק והסוכנים. ומסר כי פנה ליועץ המשפטי של הממשלה בבקשה שצוות משפטנים שהיועץ ימנה יבדוק את החוזים בין חברות הדלק לבין בעלי תחנות הדלק והסוכנים. לדברי הנציגים, החוזים צריכים שינוי מיידי בגלל הרפורמה. הנציגים הדגישו, כי הם חתומים על הסכמים כובלים והדעת נותנת כי כאשר שוק הדלק יהיה חופשי הם צריכים להיות חופשיים מחוזים כובלים. השר קיבל את דעתם וצוות משפטנים יצטרך לבדוק אם צדקו נציגי ארגון בעלי תחנות הדלק והסוכנים.

שחל התייחס גם לנושא מחירי הדלק בשוק העולמי. להערכתו, המחירים בתקופה הקרובה, כלומר עד סוף החורף, יתייצבו. מחיר חבית דלק יהיה בין 18 ל־20 דולר, כפי שהוחלט באסיפה השנתית האחרונה של אופ"ק. עם זאת, יש אפשרות שמחירי הדלק יירדו, כי חברות אופ"ק לא ישמרו על המיכסות שהחליטו עליהן. המדינות החברות באופ"ק נתונות בקשיים, ודווקא במחיר של 18 דולר לחבית הן ירצו למכור הרבה ומעבר למיכסה, כך שאין להתרשם מהמצב השורר עתה. של חזית אחידה של ספקי נפט מאופ"ק ולא מאופ"ק. המנסים לשמור על עמדה אחת. לאור עובדה זו, המשרד ישקול שינויים במחירי הדלק לצרכנים, כדי שהתעלות תהיה ריאלית ולא תושפע מתנודות זמניות.

חיים מרגלית

מנכ"ל "מבטחים":

יש לבטל מגמה הרסנית בהצעת הרפורמה של האוצר

מסקנותיו של אקטואר האוצר, נחום ורמוס, הקובע בבדיקתו שהטלת מס על ריבית המשולמת לקרנות הפנסיה על השקעותיהן באיגרות־חוב ממשלתיות, עלולה למוטט את קרנות הפנסיה, מחייבת התייחסות רצינית יותר מצד שר האוצר — אומר עמוס ערן, מנכ"ל "מבטחים".

עמוס ערן טוען עוד קודם לכן כי מגמת האוצר בהקשר זה, כפי שבאה לידי ביטוי בהצעת הרפורמה, היא הרסנית לגבי יכולת תפקודה העתידית של קרנות הפנסיה, וקרא לביטול מיידי של מגמה זו.

עתידן הכלכלי של כ־700 אלף משפחות בישראל אינו יכול להיקבע כלאחר יד בתוכנית רפורמה לקויה זו, אומר ערן.

"אושיות" מאיימת בתביעה נגד השקם

חברת הביטוח "אושיות" מאיימת להגיש תביעה משפטית נגד השקם, בטענה כי הרשת נותנת יד לעקיפת צווים של בית המשפט, ומאפשרת לסוכנות הביטוח "שירבריט" למכור ביטוחים במתקניה עבור חברת "דולב".

כזכור, הושג בבית המשפט הסכם בין חברת "אושיות" לבין השקם, לפיו יידחה מועד ההסכם שבין שקם לבין חברת "דולב" לגבי מכירת ביטוחים למועדון השקם עד ל־1 במארס, במקום ה־1 בינואר — משום שהשיקם לא הודיע 60 יום מראש ל"אושיות" על ביטול ההסכם ביניהם. אולם למרות הסכם זה טוען מנכ"ל "אושיות", נחום דורי, כי סוכנות הביטוח "שירבריט", בבעלותו של סוכן הביטוח יגאל רבינוף, פונה ישירות לחברי מועדון שקם ומציעה להם לבצע ביטוחים באמצעות "דולב". במכתב למנכ"ל השקם, אלוף (מיל.) יוחנן גור, טוען דורי כי חלק מאותה פעילות נעשה במתקני השקם ובמחנות צה"ל, ותוך תיאום עם השקם.

"אושיות" דורשת משקם להפסיק מיד את עסקות המכירה הללו, ולאפשר לחברה להציב אנשים משלה במקום אנשי "שירבריט". כן מאיימת "אושיות" להגיש תביעות משפטיות כדי לפצות את עצמה על הנזקים הנגרמים לה בגין מכירות אלה.

מהנהלת השקם נמסר בתגובה, כי הרשת מכבדת את צווי בית המשפט, וכי אם נעשות פעולות מכירה על־ידי סוכני ביטוח זוהי יוזמה עצמאית שלהם, שלשקם אין בה יד.

המועצה לצרכנות תומכת בהסדר

המועצה הישראלית לצרכנות פנתה למפקח על הביטוח במשרד האוצר ותמכה בהסדר שהשיג השקם בשביל לקוחותיו להענקת שירותי ביטוח במחירים מוזלים.

במכתבו למפקח על הביטוח מציין יו"ר המועצה, משה שמעון, כי השגת שירותים במחירים אופטימליים לצרכנים, תוך קיום התחרות חופשית, היא מעקרונות היסוד שלקיומם פועלת המועצה. המועצה לצרכנות מתנגדת לנסיונות חברות הביטוח לסכל את ההסכם ומצפה מן המפקח לפעול לקיומו.

א.ש.

יינקטו אמצעים נגד "קטרפילר" בגלל העדר רכש גומלין

הרשות המרכזית לקניות גומלין במשרד התעשייה והמסחר ממליצה לשקול נקיטת צעדים נגד חברת "קטרפילר", שהינה הספק העיקרי של ציוד מכני והנדסי לישראל, משום שחברה זו מחרימה באופן עקבי את התעשייה הישראלית ומסרבת לבחון על בסיס תחרותי מסחרי ביצוע רכש גומלין בארץ.

חברת "קטרפילר" מכרה במשך השנים ציוד מכני הנדסי בשוק הישראלי בהיקף של מאות מיליוני דולרים, כולל מכירת ציוד למערכת הביטחון ולממשלה. בשנים האחרונות עשו אנשי הרשות לקניות גומלין במשרד התעשייה והמסחר מאמצים כדי להניע את החברה לרכוש בארץ חלקים וחלפים, מכלולים ומערכות עזר, על בסיס תחרותי מסחרי. במסגרת זו אף פעלה הרשות בתיאום עם יבואן החברה בישראל, הילל אלדג, ובעקבות מאמציו של היבואן הביעה החברה, לפני כשנה וחצי, את נכונותה להיכנס לשיתוף פעולה תעשייתי. אולם הדבר לא מומש עד כה.

א.ש.

מבזקים כלכליים

● סיכום נתוני החשבונות הלאומיים לשנת 1986, כפי שפורסם ע"י הלישכה המרכזית לסטטיסטיקה, מצביע על כך שהיציבות שהושגה במשק לא הביא לחידוש הצמיחה. ובכך יש אכזבה — אומרים כלכלני התאחדות התעשיינים. הם מציינים, כי מהנתונים עולה כי לא רק שאין עדיין כל צמיחה במשק, אלא אנו עדים למגמה של גידול וגרעון במאזן התשלומים העלול לאיים, בטווח הלא רחוק, בצורה ממשית ביותר גם על היציבות. התאחדות התעשיינים קוראת לכל הגורמים במשק לנקוט מדיניות כלכלית נכונה, שתשלים את המהלכים שהוצעו ע"י הממשלה, תוך הידברות משותפת עם ההסתדרות והמעסיקים כדי להביא לשינוי המגמות השליליות שהחלו כבר בראשית שנת 1986.

● ארגון עובדי הסלחה ומשרד החקלאות בחרו במערכת ניהול צי הרכב, של חברת "איתם מחשבים" עבור ההתיישבות העובדת. בחודש ינואר תותקן המערכת ב־5 היישובים הראשונים במגזר החקלאי. ההתקנות נועדו לשפר את תהליכי איסוף המידע והמעקב אחר הוצאות וטיפולים המבוצעים במאגר כלי הרכב החקלאיים והמרטיים בכל היישובים והקיבוצים בארץ. היא מיועדת לארגונים שצי הרכב שלהם מונה 150 ויותר כלי רכב ומופעלת כבר בהצלחה במשרד התקשורת, בנק הפועלים, מפעלי פוספטים בנגב ועוד.

● היקף המכירות של מוצרי טבעול ביריד התעשייה הקיבוצית שנערך בשבוע חנוכה מסתכם בכ־20 אלף דולר. נתון זה מרשים במיוחד לאור העובדה שמוצרי המזון מן הצומח שבשיווק המפעל הקיבוצי הצעיר נמכרו במחירי מבצע של כ־4 ש"ח בלבד בממוצע ליחידה. ביקוש ער במיוחד היה לקציצת הירקות החדשה שהמפעל החל לשווק באחרונה.

● אוסטרוטק, המפתחת ומייצרת מערכות אלקטרו־אופטיות עבור תעשיית המעגלים המודפסים, יחד עם חברת טי.אי.אפ־שיאייטס וחברת אירלר אנד קומפני — חברות אמריקניות ידועות להשקעה בהון־סיכון — עומדות להשלים בימים אלה עיסקה לפיה ישקיעו שתי החברות האמריקניות, ומשקיעים נוספים, סכום כולל של 4.6 מיליון דולר בחברת אוסאל אינק.

● במהלך חודש דצמבר נרשמה ירידה של כ־18% בביקוש לעובדים ישראליים בחו"ל לעומת חודש נובמבר, כך עולה מסקר מנפאואר ישראל, המתבסס על מודעות "דרושים". ס"ה העובדים שנדרשו לחו"ל בחודש דצמבר היה כ־59 עובדים, לעומת כ־72 עובדים בחודש נובמבר.

● בנק הפועלים נסעיל במסגרות אשראי מיוחדות לבעלי מלאכה ולתעשייה הזעירה לפי הסדרים שנקבעו בימים אלה בין הבנק לבין ראשי איגוד בעלי המלאכה והתעשייה הזעירה, יעמיד הבנק לענף הלוואות להון חוזר ולשיפוצים בסכומים מוגדלים ובתנאי ריבית מועדפים. ניתן יהיה לקבל במסגרת זו הלוואות בסכומים של עד 60,000 ש"ח לתקופה של עד 5 שנים, בתנאי הצמדה למדד ובריבית צמודה של 12% לשנה.

עורך הכלכלי: צבי טימור

מפוף ומשם

אורחים

אולטרה־סאונד

„אולטרווקס" — כדאי להגיע להיכל הספורט

מאת עופר ניר

לאחר שפל בתחום היבוא המוסיקאלי — והבזונה לאיכות, לא לכמות — תגיע ארצה להקה מקאליבר רציני, מצליחה, ידועה, לא להקת ליווי של... לא להקת־פלייבק. „אולטרווקס" תופיע בהיכל הספורט בתל־אביב, שתי הופעות בלבד, ב־10 בינואר וב־11 בו. מידג' יור, כריס קרוס, בילי קארי — אלה חברי הרכב ואליהם יצטרף עוד מתופף, ונגנים. המתופף לא יהיה מארק ברז'יקי, איש להקת „ארץ גדולה", שותרם מכישוריו להקלטת האלבום האחרון של הלהקה „יור־ווקס", בעקבות פרישתו של המתופף הקבוע, וורן קאן.

אבל, זה לא צריך לשנות הרבה למעריצי הלהקה. שכן, מי שמוביל אותה, מאז שנת 1979 ועד היום, הוא הסולן, מידג' יור, הסקוטי, שמו האמיתי ג'יימס, שהספיק לעבור כמה וכמה הרכבים, עד שהגיע אל המנוחה ואל הנחלה והכבוד והכסף הטוב, בלהקת „אולטרווקס". יור היה בלהקה ושמה „סילק", הופיע בלהקת „ילדים עשירים" ואפילו עם פיל ליינוט הגדול ניגן בעבר, באחד מגלגולי להקת הרוק־הכבד המצויינת „ליזי הרזה".

„אולטרווקס" החלה את דרכה בשנת 1975, תחת שם אחר, „טייגר לילי" (ואחר־כך החליפה עוד מספר שמות) בהרכב שונה ומורחב מזה של היום. קאן, קארי וקרוס היו כולם בלהקה ונוסף להם הגיטאריסט סטיב שירס והזמר ג'ון פוקס. „אולטרווקס" משכה לכיוון הרוק המסונתז והאקספרימנטלי נוסח „רוקסי מיוזיק" של ראשית הדרך. היא נהנתה מקהל לא גדול שקנה את אלבומיה הלא־רבים. עם פרישתם של פוקס — הפך לסולן מצליח — ושירס, צורף מידג' יור להרכב ובואו סימל מפנה, כיוון חדש, מסחרי יותר, אבל לא פחות איכותי. התוצאה המיידית כמעט — הלהיט והאלבום שנשאו את השם „וינה". זהו, עד היום, הלהיט המפורסם ביותר של הלהקה.

אחר־כך באו נוספים (נזכיר, בחטף, את „קצור את הרוח הפראית", „המנון", „הכל נרם" ולאחרונה — „אותו סיפור ישן". בסך־הכל רשמה לזכותה „אולטרווקס", מאז שנת 1980 ועד היום, למעלה מ־15 תקליטונים ועוד שבעה אריכי־נגן, כולם, אגב, הפכו לתקליטי־פלאטינה. „אולטרווקס" נחשבת לאחת הלהקות המצליחות בבריטניה, בעשור הזה לפחות.

במקביל המשיך מידג' יור בפעילות מחוץ ללהקה. יחד עם בילי קארי הקליט במסגרת להקתו של סטיב סטריינג', „ויסאג'", הקים צמד עם פורש להקת „יפאן", מיק קארן, הוציא אלבום סולו ואף זכה לשני להיטי־ענק, „אין חרטות" ו„לו הייתי", היה שותף לכתיבת הלהיט „האם הם יודעים שחג המולד עכשיו", יחד עם בוב גלדוף ופעיל עדיין במסגרת קרן „הבנד אייד", שהוקמה בסוף 1984. העבודה כסולן, הסביר יור, מאפשרת לו לעשות דברים שאינם מקובלים על שאר חברי הלהקה. הוא מרוצה והם שמחים־בחלקם... יור גם תורם הרבה לסרטוני הוידאו המרשימים של הלהקה ואומר כי בעתיד היה רוצה להתרכז יותר בתחום הוויזואלי, הוידאו וקולנוע, לכתוב מוסיקה לסרטים ואולי אף לביים. יש לו עוד שאיפה אחת, סולנית — להקליט דואט עם קייט בוש...

„אולטרווקס" בארץ, אם כן, מינוס וורן קאן אבל עם כל הסאונד והתאורה והמקצוענות שנרכשה משך שנים רבות. זו צריכה להיות הופעה טובה. כדאי להגיע להיכל הספורט.

מה חדש?

„בריטיש קאונסל", מייצאת פופ

מאת עופר ניר

ה„בריטיש קאונסל" הוא גוף ממשלתי, שמטרתו לסייע בהפצת מידע על התרבות והאורח־חיים הבריטי ברחבי העולם. הפרוייקט הבא, והמעניין, של הבריטיש קאונסל, נקרא „פופ: מוסיקה בריטית בשנות השמונים". בכוונת המועצה להעמיד תערוכה נודדת על הפופ הבריטי, שתגיע, במרוצת חמש השנים הקרובות, לא פחות מ־85 מדינות. בעיקר באלה שפופ בריטי מתקשה למצוא דרכו אליהן, מסיבות שונות, בעיקר פוליטיות.

התערוכה תכלול מערכת השמעת מוסיקה משוכללת, שתציג בפני המבקרים משהו מן הפופ הבריטי העכשווי (מה שמחייב לחדש את הרפרטואר מדי זמן...), סטריפוס, סרטי וידיאו של מבצעים בריטים, תצלומים, קומפקט־דיסק, תערוכה של עטיפות יוצאות־דופן ועוד ועוד. המתכונת, אומרים מארגני התערוכה, תהיה משהו בין חנות תקליטים ודיסקוטק. ההוצאות מסתכמות בכחצי־מיליון לירות־סטרלינג.

הסביר דובר המועצה הבריטית: „הפופ הבריטי נחשב למתקדם ולמפותח בעולם ובכל זאת, ישנו קהל, בעיקר במדינות בעולם השלישי, המאמין בלב שלם כי כל שירי הפופ, מוצאם מארצות־הברית. עד כדי כך רווחת הדיעה הזאת, שגם להקות בריטיות נחשבות לאמריקניות... מטרתה של התערוכה זו להעניק לפופ הבריטי את ההערכה הראויה".

אגב, במפה שמציירת את מסלול התערוכה הנודדת, לא מוזכרת ישראל. לזה כבר התרגלנו... השאלה, אם הפופ הבריטי יגיע גם אלינו, תצטרך להמתין לתשובה מוסמכת.

מה יצא?

חדש מקלפטון

מאת עופר ניר

אריק קלפטון פוגש בפיל קולינס בהתרצאה „אוגוסט" (החברה הכללית למוסיקה), תקליט חדש לגאון הגיטארה האנגלי, שהוא גם זמר בעל קול בלוזי מצויין. קולינס הפיק ותופף.

● להקה שסיימה את הקאריירה שלה (בקול ענות חלושה, חייבים לציין), היא „סופרטרמפ". לאחר הצלחה אדירה בסוף שנות השבעים וראשית העשור הזה, שקעה לבדוק משטני שליטה להישמע כמתחכם ולא היה אלא מתחכם. עכשיו, כאמור, סוף והרגל האירוע, תקליט „אוסף רטרוספקטיבי" ושמו „האוטוביוגרפיה של סופרטרמפ" (הליקון). בין הלהיטים — „להתראות נכרי", „השייך ההגיוני", „חולמני", „תן מעט" וכמובן, „ארוחת בוקר באמריקה".

● מיטלוף הגדול, בקול ובממדי־גופו, בתקליט חדש ושמו BLIND BEFORE I STOP (החברה הכללית למוסיקה). בין היתר, יש כאן שיתוף־פעולה עם הזמר ג'ון פאר ועם מפיק הדיסקו הגרמני („בוני אם" למשל), פרנק פריאן. רוק־כבד עם נטיות לעשות יותר מזה.

● לפני זמן־מה יצא בארץ תקליט חדש של הווארד ג'ונס, מה שאומר, שתוכף צריך לבוא משהו מן התאום־הסיאמי שלו, ניק קרשו. ואכן, יש. התקליט השלישי של קרשו, הניגוד המוחלט למיטלוף, ושמו „רדיו מוסיקולה" (החברה הכללית למוסיקה).

● תקליט יבוא במחיר תוצרת הארץ (החברה הכללית למוסיקה) לזמר האנגלי רוברט פלמר, שזכה לאחרונה להצלחה כבירה דווקא במצעד האמריקני. האלבום נקרא „ריפטייד" והוא כולל להיט בשם זה וכן להיט גדול נוסף, „מכור לאהבה".

● חוזרת לפעילות, לאחר תקופה ארוכה של אי־עשייה, או לפחות, עשייה בפרופיל נמוך מאוד, הלהקה האנגלית „חליגה האנושית". התקליט החדש נקרא „התרסקות" (סי.בי.אס) והוא כולל את להיטה הגדול — מקום ראשון באמריקה — „אנושי". הפיקו שני המפיקים המצליחים ביותר באמריקה בשנה האחרונה, ג'ימי ג'ם וטרי לואיס.

תקליטים

תקוע

הואי לואיס והחדשות, תקליט חדש, „FORE", סי.בי.אס. ישראל

מאת יוסי ונונו

לואיס הוא כוכב גדול בארה"ב. הוכחה, הוא קיבל שורה ב„אנחנו העולם". מה שטוב לארה"ב טוב כנראה גם לכאן. לא ברור רק למה להוציא בארץ תקליט, שהתמיכה היחידה הנראית לעין להקלטתו בארה"ב היא כסף. אם כבר לואיס, אז לפחות שיהיה לואיס במיטבו, הכל יחסי כמובן.

המדיניות של חברות התקליטים, להדפיס את התקליטים האחרונים של אמנים לא מוכרים, לא מובנת. הרי לקהל הישראלי זה לא משנה, אז למה לא לעשות היכרות עם התקליטונים הראשונים? הרושם הוא שמדפיסים תקליטים על־פי דירוג המצעדים בארה"ב על־פי סרטוני הווידיאו שמגיעים מחו"ל.

אפרופו וידאו, לואיס נראה בעד פוס כשהוא בורח ממסיבה כדי להיקלע לאי בודד עם יפהפיה תורכית. לואיס, דרך אגב, שחקן לא רע. ראיתי אותו בארה"ב משחק כשחקן אורח בכל מיני סדרות משטרה. זה עוזר למכירות. השאלה, האם סרטון הווידאו ישכנע מישהו בארץ לקנות את התקליט, נשארת פתוחה.

לואיס והחדשות שרים ומנגנים רוקנרול כבר הרבה זמן. מסוג אותן להקות שכמותן האמריקנים עם אוטובוס מיושן, מופיעים במיני חורים וחיים מהיד לפה. המוסיקה של לואיס מושפעת קצת מהבלוז, קצת סול, קצת קאנטרי. רוקנרול, שאנחנו היינו קוראים לו מיושן. אמריקני. היום הם יכולים להרשות לעצמם מטוס ואיצטדיונים גדולים והסול מרושל שהוסף כלאחר־יד. אני חושב שבתקליטים הקודמים של לואיס יש קטעים טובים, יש לפחות חדוות יצירה.

בסרטון הווידיאו מסתובבים אנשים ושואלים את לואיס מתי ייצא התקליט הבא שלו. לואיס, שהיה ער לביקוש — הודה. לו קוראים „תקוע איתך". אם כבר להיתקע עם לואיס, חפשו תקליטים קודמים.

איגי פופ וקומוניקציה

מאת עמית רוט

אפילו הדמויות הקשוחות והמנוכרות ביותר מתמתנות כשהשנים חולפות ומוצאות את עצמן במסגרות. איגי פופ, זמר ויוצר רוק שהגדיר פעם את עצמו כ„פח אשפה בין־לאומי", היה אחד מהלא מובנים ולא מקובלים הבולטים של הרוק האנגלי, ב־18 השנים שחלפו מאז תקליט הבכורה שלו. איש שכונה בהרבה כינויים: „אב הפאנק," „האיש שמספר את החיים"... וזכה ליחס מיוחד של כבוד בקרב מבקרים ומוסיקאים, אך נשאר מחוץ למעגל ההצלחה בו הסתובבו רבים מתלמידיו.

מהחודש אפשר לקנות את איגי פופ בארץ, בהדפסה ישראלית, ולשמוע, ממה התלהבו כותבי אנציקלופדיות הרוק ואין ספור יוצרים פאנקיסטיים, ודיוויד בואי. „בלה בלה בלה" קוראים לתקליט החדש ואיגי מסביר שזהו סוג המידע שמפציץ את עיניו ואוזניו כשהוא מסייר בעולם המערבי. האלבום, שהופק על־ידי דיוויד בואי, שגם כתב ביחד עם איגי פופ חלק מהשירים, מציג אותו באור יותר מלודי ויותר קומוניקטיבי מהרגיל. בחלק מהשירים הוא נשמע כמעט בדיוק כמו בואי בשנים בהן שר רוק־אנד־רול בהשפעת גומלין מבורכת של שני האמנים האלה: אחד שידע לנצל ולהעצים כל גרם של פרסומת והפך לסופר־סטאר ואחר שהמשיך להתרכז בעצמו.

איגי פופ יוצא לאחרונה מעצמו ופונה אל העולם. הוא גילה את אהבתו ל[illegible] והתחיל ללמוד משחק. מתפקידי המשחק שלו הוא זוכה כוללים גם חלק קטן בסרט האחרון של מרטין „סקורסזה," „צבע הכסף". זהו שלב חדש בחייו של איגי פופ, שהוא רוצה ליצור קשר עם אנשים. „אני מעוניין להשתמש במוסיקה על־מנת לגעת באנשים שחיים במגוון רחב של מגוונות. עולם, חדש לגמרי, של אפשרויות קשות.

איגי פופ

„בעבר רגש הניכור שבי פינה את מקומו לזעם ולביטוי לא מילולי. בעשור האחרונות, בעצם מאז, „האידיוט" (אלבום מפורסם שלו) ניסיתי לתאר בכתב כיצד אני מרגיש. בעבודותי המוקדמות יותר [illegible] להורות שנזקקתי ליותר מאשר ללילה. כשגדלתי גיליתי שאכן צריך אנשים אחרים. אכן, לבחורים אחרים יש מה לומר. אכן, אם אני מצליח להיצמד לבחורה ולעבור את הריב הראשון, היחסים הופכים יכולים לצמוח ולהיות משהו מספק".

איגי פופ — ניכור שמצא דרך להתחבר עם העולם, ודיוויד בואי עזר לו ב„בלה בלה בלה" — אלבום ששווה לשמוע.

תגלית מעניינת

ברוס הורנסבי וה„RANGE", „THE WAY IT IS" — „ככה זה"

מאת עמית רוט

ברוס הורנסבי — קלאסי, דרומי, [illegible]

ברוס הורנסבי הוא שם חדש, שצץ בסוף השנה שחלפה בזכות שיר מצויין, „ככה זה", אולי הדוגמה הטובה ביותר לכישרון הגדול שלו ככותב שירים ולמבצע של מוסיקת רוק אמריקנית. אם אתם אוהבים שירים שכתובים ומנוגנים היטב, כמו שפעם ביצעו „לינארד סקינארד" ועוד להקות אמריקניות דרומיות, ברוס הורנסבי הוא האיש שלכם. קול עשיר, יפה וחזק שמזכיר קצת את ג'ק ברוס, שירי רוק קלאסיים — עיבודים מהוקצעים ואווירה שמעט ולא קיימת יותר במוסיקה של שנות ה־60.

ברוס הורנסבי זו תגלית מעניינת ושונה, הוא עושה את מה שעשו אחרים בשנות ה־70 אחרי שזה כבר יצא מהאופנה. קלאסי, דרומי, נקי, יפה וכדאי לשמוע, אפילו היואי לואיס שמופיע עם מפוחית נשמע בתקליט הזה טוב.

סניף מפ"ם ר"ג – גבעתיים
לחברינו
כהני צבי ופופיק אריה
ברכות לקבלת
אות יקיר העיר גבעתיים
כה לחי
מזכירות הסניף

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.02 שעת כושר 08.15 חשבון משפט ד' — המבנה העשורי 08.40 כלי טורות — טרב 09.00 אנגלית ח' 09.30 בתרגום לערבית — טבע — מערכת העיכול 10.10 אנגלית ד' 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום 11.00 צרפתית (ע"י) 11.15 חשבון ה' — תיבת נוח 11.30 ארץ מולדת — לחיות מועל באי' 12.00 גיאוגרפיה (ז'־ט') — ערים שונות רחוקות 12.25 ספרות (ע"י) — ביאליק בתל־אביב 13.00 מוסיקה (ע"י) — העשרה — פעימות הלב במוסיקה — שתי הפנים של תאילנד 13.30 קשת ועכן — הרמב"ם 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 הבריחה לאתונה — מתנה שבויים גרמני ביוון בימי מלחמת העולם השנייה, מפקד המחנה חובב העתיקות, אסף סביבו שבויים בעלי כישורים שונים שיעזרו לו בשירות העתיקות. 16.15 שביל באמצע שביל כצר — הר סדום — טיול השבוע: מערת סדום, מישור עמיעז, נחל פרצים, הר סדום 16.25 רובוטריקים — פרק 00 17.6 ערב חדש — מנחה: רפי רשף 17.30 „זגב לחדשות" — עם האריה רמו, הקוף פיפס ואחרים 18.00 „שובה של האנטילופה" — סדרת דרמה אנגלית הפרק האחד־עשר: „בקבוק השדי" מיסינג הנכל מתוחה לכהר יינון ומתכנן להרדים את סבא ולתפוס את הליליפוטים 18.30 קיצור וחדשות (ערבית) 18.32 „מקצועות מסוכנים" — סדרת תעודה פרק שני „מקר, לחם כבנופיות" 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „זוג או פרד" — סדרת שעשועונים הרביעית בסדרה, בהנחיית שמואל שי 20.30 „כלבטק" — מגוון לצרכנות ולאיכות חיים 21.00 מבט לחדשות 21.40 מקוד 22.20 „מקנייזור" — סדרת סרטי מתח ועולה 23.10 „בית דין לילי" — סדרה משעשעת מהורק השבעים 23.40 „מסוק של מקום" — מבט אל עתות הקשורה בירמיהו ונביא. חדשות

לענייני האנס וסביבתו 20.05 פרקי חזנות „בבקשתך" 22.05 „עוד פעם אחת" — תכניות בשידור חוזר והעפט: „30 שנה לאשדוד" 23.05 „קפה ראשי" — הידונים מגוונים עם שמוליק רוזן

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת 06.30 „מוקדים עין" 07.07 תוספת בוקר — עם איתן ליפשיץ 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 „אילה בוקר" 10.05 „הפסקה 10" — עם מיכל ניב 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 „אחד לאחד" — פזמונים ישראליים 14.05 „דו רוז יומי" — עם דובי לנץ ודני קרמן 15.05 „מה יש" — עם ארז טל 16.05 „841" נוסע צמוד 16.20 „צמוד" — רומנדיו מאת איתמר לוי ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עבריים 16.54 באופן מילולי 17.09 „ערב טוב ישראל" — רן שילון, יעל דן וגבי סביר 18.05 „שעה קלה על כלכלה" — עם שמואל נחושתן 18.45 „משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולכם 20.05 „ספרא וסייפא" — ירחון לענייני ספרות צבאית, עורך ומגיש: איתן גלבוע. מוסיקה: גליה עברון (ש.ח.) 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת — דרמה יוונית (ש.ח.) 22.05 „על הדבש ועל העוקץ" — שירים שהגבר"ה אוהבים גם ב־FM 23.05 „תוצרת הארץ" — פזמונים ישראליים 23.55 „שיחת הנום" — עם ד"ר אמנון גיבור לשעבר יועצו הכלכלי של הרמ"ט 00.05 ציפורי לילה עם עזרא לוי. תוכנית מוסיקלית נגינה אישית 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים

שידורי צה"ל FM

02.05 „מבכבכסיס" אינפורמציה, ר"שים, משחקי רדיו ומוסיקה — עם דורי בן־זאב 23.05 לילה לילה — עם יואב קוטנר

רשת ג'

06.11 „כתובה לאושר" — להיטים ותיקים 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 „נח, כבר תשעה" — עם אבי אתגר 10.05 „שבעים מי יודע" — „שעה המימה" — עם מלאכי חזקיה 11.05 12.05 „רק מוסיקה" 13.05 „רק ביום חול" 14.05 „מצון החזר" 15.05 „חדש, חדיש ומחודש" 16.05 „הצגה יומית" 18.05 „מקום בגברת" 21.05 „אדום עתיק" — שירים שלא נס ליחם 23.05 „מגיני ג'אז"

רדיו

קול המוסיקה

06.02 „צלילי בוקר" 07.09 „בהאזנה ניגונה" 09.00 „קונצרט בוקר" — שוטאקו „אגדות" לפסנתר, קלרנית וויולה כרהמס: פתיחה אקדמית חגיגית; רחמנינוב: קונצרטו מס' 2 ברז מינור, לפסנתר ולתזמורת; סטרווינסקי סימפוניה במי במול 11.57 „מגישים שיר" 12.00 „מן הרסיטל" שוברט: סונטה לפסנתר במי במול מג'ור ר. 568; שוסטקוביץ' לפסנתר כינור וצ'לו במה מג'ור 18.05 „בהאזנה ניגונה" 15.00 „מוסיקה צעירה" 16.00 „מאולמי הקונצרטים בעולם" — המקהלה הפילהרמונית ת"א (15.5.86) [illegible]

רשת א'

07.30 „הוה שירים" — פזמונים ישנים ומחודשים 08.05 „השעה מתעוררת" 09.05 „השיר לא תמה" — שירים, עבריים 10.30 „דרך קלי" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתי־ס שידורים לתלמיד [illegible]

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „עושים עניין" [illegible]

קולנוע

תל־אביב

	9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: עיסקה ללא רחמים	9.40 ,7.15 ,5
אורלי: חורה לנעורים	9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: בנות	23.15
בן־יהודה: משפט העשרים	9.30 ,7.15 ,5
בית ציוני אמריקה: שבלול	9.30 ,7.15 ,4.30
גת: קטיפה כחולה	9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: אוונטי פופולו	9.30 ,7.00
דקל: פרנקנשטיין הצעיר	9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: גיבור מגוע אחר	9.45 ,7.45 ,5.45
הוד: גיבור מגוע אחר	9.30 ,7.15 ,5
לימור חדש: בלבן מאורגן מוזיאון תל־אביב: „שואה"	
סינמה 1: אהבה בשחקים	9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מחיר הסקופ	9.30 ,7.15 ,5
פאר: ג'נג'ר פרד	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: את מכוכב אחר	9.30 ,7.15 ,2 ,12
פגישות עם אנשים מופלאים	23.30
רב־חן 1: חטיפה נעימה	9.50 ,7.30 ,5
רב־חן 2: ג'ושוע אתמול והיום	9.45 ,7.25 ,5
רב־חן 3: בשירות האל	9.45 ,7.40 ,5
רב־חן 4: דונה פלור	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
רב־חן 5: שובו של הגוסס השמיני	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: שוטר ללא חוק	9.30 ,7.15 ,5
תכלת: כולם נפלו על הראש	9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן

ארמון: המשימה	9.30 ,6.40 ,4
לילי: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.15
ארמון: עיסקה ללא רחמים	9.45 ,7.30 ,5
רב־חן:	
גן 1: חטיפה נעימה	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: גבר ואשה 20 שנה אחרי	9.40 ,7.20 ,5
גן 3: קטיפה כחולה	9.40 ,7.30 ,5
גן 4: ג'ושוע אתמול והיום	9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: קומנדו	9.30 ,7.15 ,4.30
אורגיל: עיסקה ללא רחמים	9.15 ,7 ,4.30
בית אגרון:	
הרוסים באים הרוסים באים	16.00
רסטי ג'יימס	18.30
מנהטן	20.00
מונטי פייטון — שודדי הזמן	21.45
שכונת עקרות בתור	24.00
כפיר: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: חטיפה נעימה	9.15 ,7 ,4.30
מיטשלו משפט העשרים	9.00 ,7.00
סמדר: חיזון מבוזולי הילס	9.30 ,7.00
הבירה: אוונטי פופולו	9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון:	
אור 1: נינג'ה איש הזעם	9 ,6.30 ,4
אור 2: כל אהבותי	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 3: שתי אצבעות מצידון	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: צבע הארגמן	9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: שוטר ללא חוק	9.00 ,7.00 ,4.30

חיפה

ארמון: עיסקה ללא רחמים	9.00 ,6.30 ,4
אורה: המשימה	9.15 ,7.00 ,4.30
חן: כולם נפלו על הראש	9.15 ,7 ,4.30
עצמון 1: חזרה לנעורים	9.15 ,7.00
עצמון 2: אוונטי פופולו	9.30 ,7.15 ,4.45
פאר: חטיפה נעימה	9.15 ,7.00 ,4.30

קרן אור המחודש: ג'נג'ר ופרד	9.15 ,7.00 ,4.30
רון: משפט העשרים	9.00 ,6.30 ,4
אספיר: רעם הנינג'ה	9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הנבל הבודמני	9.15 ,6.45
תיאטרון ירושלים: שואה	
חלק ב' — חול	13.00
חלק א' — חול	18.30

נתניה

שרון: איש הצצה	9.15 ,7 ,5
סמדרה: שבט ר'ב המערה	9.15 ,7 ,5

חולון

מגדל: שוטר ללא חוק	9.30 ,7.15 ,5
מגדל: חטיפה נעימה	9.00 ,6.00
ארמון: צרות גדולות בצ'ינה טאון	9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: משפט העשרים	9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה

תיכל: משפט העשרים	9.30 ,7.15 ,5.00
מלון דניאל האודיטוריום	
זכרונות אהבה מפירנצה	21.30 ,19.00

עכו

אודיטוריום: יגה בוורוד	
ב', ד', ה	9.00 ,7.00

באר־שבע

חן: שוטר ללא חוק	9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: משפט העשרים	9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: אוונטי פופולו	9.30 ,7.15 ,5
היכל 3: אחורה לנעורים	9.30 ,7.15 ,5

עפולה

מוסהרון: לאורך כל הלילה	8.30

רעננה

אורהון: גיבור מגוע אחר	9.00 ,7 ,4.30

גבעתיים

הדר: משפט העשרים	9.30 ,7.15 ,5.00

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 6.1
ליגדזי קמפו 20.30
חדוד ונוה: 17.00, 21.30
הפרדיס: באילת ב־21.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 6.1 – בשעה 16.00
עיון – על „מעמדה של האשה במדינת ישראל" תשוחח ד"ר סילביה פוזאו
בשעה 21.30
חבולשת חוקרת

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 1564
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 181 בגוש 6019 רח' הנביאים מס' 50 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה משטח המגרש 571/2 מ"ר בשתי הקומות. ב. קוי בנין 10% בקו בנין צדדי (מזרחי).
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
המרכז
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית.
[illegible]
דב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
פתח תקוה
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, כלאישור של הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' פת/1244/2".
[illegible]
א. זהבי, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה — מחוז המרכז

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש 6552 חלקה 123 ברחוב החרש 11 המסווגת כאזור מלאכה ותעשיה קלה ע"פ ת.ב.ע. ר"ש/210א בקשה למתן אישור לשימוש חורג לתקופה של 5 שנים. מהות הבקשה: שימוש חורג מנגריה לדיסקוטק.
כל מי שיש לו התנגדות למתן אישור כנ"ל, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני ועדה הנ"ל.
משה ורבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
ת.ב. 5128
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 180 בגוש 7163 רח' רמח"ל מס' 4 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 262 מ"ר בשתי הקומות. ב. 10% בקוי בנין צדדים (מזרחי ומערבי).
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'–1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון, מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
[illegible]
י. בספי, סגן ראש העירייה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
המרכז
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית.
[illegible]
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
מור — חביבה רייך 20.

חולון
אסותא — סוקולוב 4.

ירושלים
ירושלים — יפו 212.

נתניה
פורת — פ"ת 76.

פתח־תקוה
מרכז השרון — אהרון קציר 40.

רמת־גן
סינצי — חיבת ציון 43.

תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19.
שחר — פנקס 27.

חיפה
מור — המגינים 97.

רעננה־כפ"ס
כנרת — ויצמן 3, כפ"ס.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה – טל' 100, באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת – 244, חדרה – 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה
● בית לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק – ילדים, כירורגיה, אורטופדיה, עיניים, ביקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00. טלפונים: 433500־03, 433500־03.
יד ביד – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 229438־04 (11.00–20.00)
נהריה – 920814־04 (11.00–20.00)
קו פתוח לחיילים במצוקה: יומר ב' ריזה – טל. 922752
„קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים ובני־נוער 531680־03 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשירותים שליד התחנות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00–23.00. בלילות שבת ערבי חג בין השעות: 24.00–18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00–21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649. בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום בימים, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

כרטיסות שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00–9.00. אחרי חצות בתיאום טלפוני בלבד.
ריינגולד כנסר שדר' ג (ליד המשטרה) קומה א', טל' 294869, 285822־03.

מרכז מידע לקורבנות אונס
לנפגעות ולנפגעי תקיפה מינית, טל' 032432־03 בימים א'–ה' בשעות 21.00–17.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 227171־02.
ער"ן תל־אביב — טל' 261111־03.
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 261113־03.
ער"ן חיפה — טל' 672222־04.
ער"ן באר־שבע — טל' 418111־057.
ער"ן נתניה — טל' 35316־053.

סילוק מזמורים
מוקד עת"א לסקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1751111. לוד, רמלה — 101, טל' 221022־08. עפולה — אשקלון 93324־051. טבריה — 101. טלפון נתניה 931401־04. נהריה — טל' 923333־04. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — 74767־057.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'–ה' 16.00
בימי ו' וערבי חג 11.60
מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'–ה' 7.00

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, [illegible]

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג 6.00, 8.00, 12.00.

מחולות, בת־ים, לתל־אביב:
בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.35
בימי ו' וערבי חג 9.05, 10.35.
הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

ישראל הלמה גם באיסלנד והיום תתמודד נגד שבדיה

אחרי הנצחון אמש 83:103 זקוקה הנבחרת היום לנצחון כדי לזכות בטורניר חג המולד בשבדיה

● כדורסל

שרות "על־המשמר"

נבחרתה הצעירה של ישראל בכדורסל מועמדת לזכות היום בטורניר חג־המולד בשבדיה לאחר שהביסה אמש, בערב השני של התחרויות, את נבחרת איסלנד. בהפרש 20 נקודות — 83:103. לאחר סיום מוצלח של המחצית הראשונה — 38:53.

היום ב־3, שעון ישראל, תתמודד ישראל עם שבדיה המארחת, נגדה הפסידה ביום שישי במשחק ידידותי — 93:82. במשחק נוסף היום ייפגשו איסלנד ויוון.

2000 צופים חזו באולם קבוצת אולוויק בשטוקהולם בנבחרת ישראלית, בוטחת בכוחה, אחרי נצחונה יום קודם־לכן על יוון (87:101).

את הפתעת המשחק הישראלי זימן אתמול הענק עופר פליישר, ששיחק 25 דקות, קלע 10 נקודות, קטף 8 ריבאונדים וביצע 4 "גגות".

עדי גורדון, גיבור המשחק נגד יוון, שיחק היטב גם נגד איסלנד.

דורון שפע היה בכושר קליעה מעולה והצטיין בהגנה, ואילו נדב הנפלד, שהיה מעולה בשני המשחקים הקודמים, סבל מעייפות ויצא בדקה ה־25 בחמש עבירות.

עד לדקה ה־11 התנהל מאבק שקול. בדקה זו הוליכה ישראל — 25:27, אחרי שהאיסלנדים נקטו בהגנה אישית לוחצת. כאן הגבירו הישראלים את הקצב ובדקה ה־18 העלו ל־25:45. עד למחצית צימצמו במקצת האיסלנדים — 38:53.

במחצית השנייה המשיכו הישראלים ל"הפגיז". בדקה ה־30 היה יתרון ישראל — 55:78, ובעבור שש דקות הפרש־השיא — 62:95. המתח פג ואיסלנד הצליחה לצמצם מעט — 83:103 בסיום.

שפטו אולמן משבדיה ולורטוס מיוון.

● לישראל קלעו: שפע 25; גורדון 20; הנפלד 15; רוזנברג 14; פליישר 10; שטינהאואר 8; אורדיטי 7 ויצחק כהן 4.

טבלת הטורניר

.1	ישראל	2	170־204	4
.2	יוון	2	176־165	3
.3	שבדיה	2	149־147	3
.4	איסלנד	2	175־154	2

לאחד נקרעו הסיבים — והשני נקע רגלו

בישמזל פקד אתמול את שני שופטי המשחק בין יוון ושבדיה, בו ניצחו היוונים — 75:78, לאחר 44:50 לשבדים במחצית. לשופט הישראלי שמעון גוטליב נקרעו סיבים ברגלו כבר בדקה ה־3 והחליפו שופט יווני. כעבור שתי דקות נקע השופט האיסלנדי את רגלו אך המשיך לשפוט בצליעה עד לסיום.

שרף מתלבט לגבי החמישיה מחר באורטז

מאת יצחק ויסהוף

"אני מקווה כי בחודש שחלף מאז ההפסד הביתי לטרסר מילאנו, הפקנו את מלוא הלקחים ומחר מצפה לנו משחק חדש. זהו משחק קשה, לא פחות מאלה שהיו לנו, אך נקווה להפתיע" כך אמר צבי שרף, מאמן האלופה הישראלית מכבי תל־אביב הממריאה הבוקר לצרפת שם תתמודד מחר במשחק החוץ הראשון שלה בבית הגמר של גביע אירופה מול אלופת צרפת, אורטז.

אורטז ניצבת בראש טבלת בית הגמר של גביע אירופה לאלופות עם שני נצחונות על טרסר מילאנו (בצרפת) ועל ריאל מדריד (בספרד).

לאלופה הישראלית יש נצחון והפסד בבית־הגמר. לפיכך ברור לצוות הישראלי כי רק נצחון מחר יותיר לקבוצה סיכוי להמשך פורה.

בניגוד לשנים עברו נאלצה האלופה הישראלית להתאמן בארץ במסגרת חג המולד לאחר שויתרה על השתתפות בטורנירים אירופאיים. "התאריכים לא היו נוחים וגם היריבות לא תאמו לנו. ניסינו לעשות יותר אימונים בארץ, ערכנו נסיונות עם חמישיות שונות, ניסינו לשחק עם שלושה גבוהים ועם חמישיה שבשורותיה רק שני גבוהים. כמו כן ערכו השחקנים, יחד עם המאמנים וחברי ההנהלה, שיחות אישיות ואני מקווה שהדבר יבוא לידי ביטוי מחר", הוסיף שרף.

באימון אתמול נוסה שוב הווארד לאסוף בחמישיה הראשונה יחד עם מאגי וג'ונסון וכן עם "הנמוכים" ג'מצי (ברקוביץ) וליפין. שרף ניסה גם לשחק עם ג'מצי וברקוביץ' יחדיו אך נראה כי החמישיה תיקבע ממש לפני המשחק.

מכבי תל־אביב תצא הבוקר עם תשעה שחקנים: ג'ונסון, מאגי, לאסוף, קודנליוס, ברקוביץ', ג'מצי, ארואסטי, ליפין ושטיינברגר. ליאור אורדיטי, השחקן העשירי, נמצא עם הנבחרת הצעירה בשבדיה והוא יצטרף לשחקני מכבי תל־אביב מחר.

בעקבות מזג האויר הסוער שוב נשאלת השאלה

היושלם היום המחזור ה־14 בליגה הלאומית

● כדורגל

בלוד וברמת־גן יושלם היום המחזור ה־14 בליגה הלאומית לכדורגל, אם כמובן לא יכנעו המארגנים שוב למזג האויר הסוער כפי שהיה ביום שישי.

הפועל לוד אמורה לארח את הפועל כפר־סבא שמדורגת שלישית בטבלה. נצחון 0:2 של לוד אפשר לה לחלוף על פני כפר־סבא ולהתמקם במיקום היסטורי מבחינתה של לוד בשלב זה של הליגה. שתי הקבוצות תופענה בהרכבים מלאים כאשר חודאי שתי הקבוצות — אלי יאני מכפר־סבא וויקי פרץ מהפועל לוד — מצויים בכושר טוב.

בוינטר ברמת־גן תארח בית"ר תל־אביב את מכבי תל־אביב. בעקבות דחיית המשחק ביום שישי ותוצאות משחקי השבת צללה בית"ר תל־אביב אל מתחת לקו האדום. תיקו, וברור שגם נצחון, יעלה את הבית"רים למקום נוח יותר. במקרה של נצחון אף תחלוף בית"ר על פני מכבי שלהרכבה ישוב הקשר אבי כהן לאחר כיצוי עונש הרחקה.

שני המשחקים יחלו ב־2.30.

הטבלה הלאומית

.1	בית"ר י־ם	14	16–35	33
.2	בני־יהודה ת"א	14	11–18	24
.3	הפועל כפ"ס	13	13–20	22
.4	מכבי חיפה	14	10–13	22
.5	הפועל פ"ת	14	14–19	21
.6	שמשון ת"א	14	9–14	20
.7	הפועל לוד	13	8–13	19
.8	הפועל ת"א	14	11–13	19
.9	מכבי ת"א	13	11–16	17
.10	מכבי פ"ת	14	12–13	17
.11	מכבי נתניה	14	20–14	16
.12	הפועל ב"ש	14	11– 8	15
.13	מכבי יבנה	14	16–12	15
.14	בית"ר ת"א	13	18–13	15
.15	מכבי יפו	14	23–10	10
.16	בית"ר נתניה	14	35– 7	7

נדחתה בקשה בית"רית לדחות המשחק למחר

מאת ראובן הנניה

יו"ר קבוצת הכדורגל של בית"ר תל־אביב דוד לויאן התייצב אתמול בישיבת מזכירות ההתאחדות לכדורגל ודרש מן החברים לדחות את המשחק של קבוצתו נגד מכבי תל־אביב שיתקיים היום ולקיימו רק מחר.

לויאן דרש זאת בעקבות תחזית מזג האויר להיום המסמנת תנאי מזג אויר סוער שכמובן ימנע מקהל רב לבוא היום למגרש וינטר למשחק בין בית"ר תל־אביב ומכבי תל־אביב.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל הסתמכה על תקנות ההתאחדות ודחתה את פנייתו של לויאן.

● ארצית

קבוצות הכדורגל של הפועל "צמרירים" חולון והפועל ירושלים שנאבקו ביום שישי 10 דקות בבוץ ובשלוליות המים אמורות היום לקיים את המשחק הנדחה.

המשחק יתקיים בחולון ויתחיל ב־2.30. ירושלים תתייצב למשחק כשמאחוריה שבעה נצחונות ליגה רצופים. בחולון מודעים לעובדה שכדי להשאר בתמונת העליה הם חייבים לבלום את תנופת הירושלמים.

צמרת הליגה הארצית

.1	הפועל חיפה	14	9–20	26
.2	הפועל חדרה	14	15–22	25
.3	הפועל יהוד	14	14–18	24
.4	הפועל י־ם	13	15–17	22
.5	הפועל עכו	14	14–17	21
.6	הפועל חולון	13	8–13	20
–.	מכ. שעריים	14	8–13	20

מכבי חיפה הולכת על עוד ארגנטיני

מאת יוסף גלזר

לאחר ההצלחה המסחררת בהחתמת הכדורגלן הארגנטינאי־יהודי, דניאל בראילובסקי, "שמו עין" במכבי חיפה על כדורגלן יהודי אחר בארגנטינה. זהו הקשר בן ה־18 פנטרה שהציג אתמול יכולת מעולה במשחק הבינלאומי לנוער בו גברה מכבי חיפה בקרית־אליעזר על מכבי בואנוס־איירס אלופת ליגת הנוער להורבים — 0:15.

מאמן סגנית האלופה שלמה שרף "גידלק" מיד על יכולתו של פנטרה וביקש מבראילובסקי, שחזה במשחק, לעניין את הכדורגלן הארגנטינאי בעליה ארצה ובהצטרפות למכבי חיפה. בראילובסקי עשה כך ואם הניב הצעד הזה תוצאות, עוד ניווכח בעתיד.

את השערים לזכות מכבי חיפה כבשו: רפיק חלבי (אחיינו של שדר הטלויזיה הנושא שם זהה) יניב כהן ואבי כהן.

חיפה כועסת, חיפה צודקת

מאת יוסף גלזר

חבר מועצת עירית חיפה מטעם המערך ברוך זליג, (שהוא גם מאמן כדורסל) שיגר אתמול מכתב חריף ליו"ר ההתאחדות לכדורגל שאול סוידרי בו מחה על אי קיום משחקים בטורנירי הנוער והנערים בכדורגל. באצטדיון העירוני בקרית אליעזר בחיפה.

לטענת זליג היה מקום לארח משחקים מול יריבות אירופאיות על משטח הדשא הטוב במדינה ובכך לעשות שירות מצויין לכדורגל הישראלי המבקש להתקבל לאירופה.

עוד טען זליג, החבר בועדת הספורט העירונית בחיפה, כי כל המשחקים רוכזו באזור המרכז, כך שנמנע מחובבי הכדורגל הרבים בצפון לחזות במשחקים.

הועלתה הצעה לשלוח את מיחיץ לניו־זילנד כעוזר

"יש לנו חומר טוב בנבחרת הנוער שלא בא לידי ביטוי בצורה מספקת במגרש ולכן האכזבה" — כך אמר אתמול גדעון כהן מאמן נבחרת הנוער בהופעתו בפני ועדת הנוער של ההתאחדות לכדורגל.

כהן שמסר דו"ח מקצוע לועדה ציין עוד כי הנבחרות שדורגו בשלושת המקומות הראשונים אכן היו טובות יותר מהנבחרת הישראלית ולכן אין לראות באכזבה את המקום הרביעי.

גדעון כהן הביע תקווה שבניו־זילנד יעשו מאמצים גדולים להצלחה והוא אישית מקווה לטוב.

נבחרת הנוער תתכנס אתמול ליום אימונים ומחר תקיים משחק מבחן מול קבוצת נערי דארמשטט ממערב גרמניה.

במהלך הדיון הודות נבחרת הנוער שהתקיים במזכירות ההתאחדות, לאחר ועדת הנוער, העלה סגן יושב ראש ההתאחדות אריה קרמר הצעה לשגר עם נבחרת הנוער עם את המאמן הלאומי מילאנקו מיחיץ. הצעתו לא התקבלה.

בפני ועדת הנוער הופיע אתמול גם מאמן נבחרת הנערים אמנון רז והוא הביע שביעות רצון להתקדמות הנערים. לדבריו יש להגדיל את מספר המשחקים הבין־לאומיים עד למשחקי מוקדמות גביע העולם שכן חובה לרכוש ניסיון בין לאומי.

רז אמר שאין לראות במקום ה־4 כישלון. לוח הזמנים הצפוף היה בעוכרי הנבחרת והיווה לחץ על שמנע עמידה בציפיות.

ב־16 וב־17 בפברואר תתמודד נבחרת הנערים בשני משחקים מבחן מול נבחרת הנערים גילאי 16, של מערב גרמניה.

גם נציגי הנבחרות ובראשם האורח מיליציפ מאנגליה התרשמו מהאירגון ובירכו על הרמה המקצועית.

הנציגים של הנבחרות האורחות ציינו את העיתוי של קיום הטורניר והרגישו כי שלושה משחקים היו ברמה מקצועית גבוהה מאוד. המדובר במשחקי הנוער בין דנמרק לבין בלגיה, בין ישראל לשווייץ וכן משחק הנערים בין יוון ורומניה.

הנערים יארחו את גרמניה

נבחרת הנערים בכדורגל של מערב גרמניה תקיים בחודש הבא שני משחקים בארץ נגד נבחרת הנערים של ישראל. שני המשחקים יתקיימו ב־16 וב־18 בפברואר.

ועוד בנושא נבחרות. נבחרת הכדורגל של ישראל לא תקיים היום אימון זאת מאחר שהיום יתקיימו שני משחקים בליגה הלאומית שנדחו בעקבות מזג האויר ביום שישי האחרון.

המאמן מיליאנו מיחיץ' ביטל את קיום האימון מכיוון שלקבוצת מכבי תל־אביב שלושה שחקנים בסגל הבוגר, לבית"ר תל־אביב אחד ולהפועל כפר־סבא שחקן אחד.

אליצור רמלה — מכבי ר"ג 74:81

במשחק אימון בכדורסל ניצחה אתמול קבוצת אליצור נוה־דוד רמלה מהליגה הארצית את מכבי רמת גן מהלאומית 74:81.

אריל וילאמס קלע 33 נקודות לרמלה.

הפועל פ"ת תארח את איינטרכט

מאת ראובן הנניה

קבוצת הפועל פתח־תקוה מהליגה הלאומית תארח את קבוצת איינטרכט פרנקפורט המערב־גרמנית בין ה־25 בחודש זה עד ה־3 בפברואר.

הפועל פתח־תקוה תצטרך לבחור לה בין שני התאריכים את מועד המשחק.

ההתאחדות לכדורגל התנתה את קיום המשחק בכך שהוא לא יתנגש עם מועד בו יערך משחק בין נבחרת בית"ר שתכלול את כל שחקני בית"ר בארץ ובין אלופת צרפת סאן־ז'רמן פריז.

במוקד משחקי הליגה הלאומית לנשים בכדורסל

האלופה הכניעה את מכבי ת"א 56:68

פנינה בריאלובסקי (מימין) ממכבי תל־אביב ואורלי גרוסמן מאליצור תל־אביב היו שתי הבולטות במשחק המוקד אמש בליגה הלאומית לנשים בכדורסל בו ניצחה האלופה אליצור 56:68. גרוסמן קלעה 26 נקודות ובריאלובסקי 22. (צילם: משה בן־ידידיה)

מאת יוסף חכם

משחקי הסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורסל עמדו בסימן חילופי המקומות בצמרת. במשחק המרכזי ניצחה האלופה קבוצת אליצור תל אביב את מכבי תל־אביב 56:68. לאחר 25:36 במחצית.

את הפתעת המחזור סיפקה קבוצת הפועל תל־אביב שניצחה את הפועל גבעת חיים 55:57.

באולם האוניברסיטה בתל אביב שלטו שחקניות אליצור תל אביב על מכבי תל אביב בנצחון 56:68, שחקניות מכבי ת"א הוליכו 2:8 בדקה ה־3 אך דרייגור, ביכולת קליעה, קבעה עד למחצית 25:36 לאליצור.

במחצית השנייה בלטה בשורות המנצחות אורלי גרוסמן שקלעה 17 נקודות (26 בסך הכל) והוליכה את קבוצתה ליתרון שיא במשחק 36:53 בדקה ה־32.

● קלעו לאליצור ת"א: גרוסמן 26, דרייגור 22, ד. כהן 9, ינצקי 8, בלומפילד 3 וגרשון 2.

● קלעו למכבי ת"א: בריאורלבסקי 22, קסטן 10, לב 8, אנגאי 7, פרישברג 4, שרף 3 וגיזסטר 2.

שפטו אריק זילברברג ורדמוסקי לעיני 400 צופים.

● באולם אוסישקין בתל אביב הכניעה קבוצת הפועל תל אביב את הפועל גבעת חיים 55.57 (36:26). שחקניות הפועל גבעת חיים הוליכו בדקה ה־33:43 27 את יכולת טובה של תמי גת הביאה למיפנה במשחק ושחקניות הפועל ת"א עלו [illegible] 44:547. בדקה ה־30 ועד [illegible] 55:57.

הירבו לקלוע לת"א: גת [illegible] 10. הירבו לקלוע לגבעת חיים: [illegible] 20 ודימנט 13. שפטו [illegible] זילברברג.

● באולם בת ברכור [illegible] קבוצת בני יהודה תל אביב [illegible] קבוצת הפועל גלבוע 63:67 [illegible] הירבו לקלוע לבני יהודה: [illegible] וטרבולסי 17. הירבו [illegible] לגלבוע: פרח 26 ודימנט 13.

● באולם כפר המכביה [illegible] גברה קבוצת הפועל ירושלים [illegible] מכבי דרום רמת חן 53:75 [illegible] מושיוב (25), הירבתה [illegible] למנצחות. למכבי דרום [illegible]

● באולם [illegible] בירושלים ניצחה קבוצת [illegible] ירושלים את מכבי רמת חן [illegible] לאחר 25:36 במחצית. [illegible] לקלוע לאס"א ירושלים: [illegible]

● בראשון לציון הביסה [illegible] אליצור המקומית את הפועל [illegible] 58:83 לאחר 29:45 במחצית. [illegible] לקלוע לאליצור ראשל"צ: [illegible] אדרי 19 ומשולם 19 (5 סלי [illegible] נקודות).

טבלה לאומית (לאחר המחזור ה־12)

.1	אלי ת"א	[illegible]–809
.2	מכבי ת"א	[illegible]–697
.3	הפ. גב. חיים	[illegible]–676
.4	בני־יהודה	[illegible]–717
.5	הפועל ת"א	[illegible]–843
.6	אלי ראשל"צ	[illegible]–828
.7	הפ. ירושלים	[illegible]–750
.8	אס"א י־ם	[illegible]–654
.9	הפ. גלבוע	[illegible]–745
.10	מכ. רמת־חן	[illegible]–697
.11	הפ. חיפה	[illegible]–846
.12	מכבי דרום	[illegible]–688

עיתונאים מחיפה — על הפנים

מאת יוסף גלזר

"מחלקרח" — מרכז להחלקה על קרח יחיד מסוגו בארץ נחנך אתמול בקרית מוצקין. המרכז הוקם במימון [illegible] ובמסיבת עיתונאים נמסר ע"י מנהליו, בני משפחת מורקש, כי זהו המרכז הראשון במידרה של מרכזים שיפתחו גם בערים אחרות. בעתיד אף מתוכננת הקמת משטח החלקה גדול עוד יותר שיתאים גם לתחרויות הוקי־קרח.

ייחודו של המרכז בקרית־מוצקין הוא בכך שמשטח ההחלקה עשוי מקרח אמיתי הנשמר לאורך כל השנה ויכולים להחליק על גביו בו זמנית כ־50 איש.

למחליקים ניתנת הדרכה בצעדיהם הראשונים על הקרח.

כמה מן העיתונאים החיפניים שניסו את כוחם בהחלקה מצאו את עצמם חיש־קל "על הפנים" ונוכחו לדעת כי פשוט יותר לאחוז בעט...

בגמר דרמטי לבתיחים

בליך ר"ג — כי"ח 71:72

מאת יוסף חכם

בגמר אליפות בתי־הספר התיכוניים בכדורסל למחוז תל־אביב זכו בבנים תלמידי תיכון רמת־גן ובין הבנות עירוני א' תל־אביב.

שחקני בליך גברו על כי"ח תל־אביב 71:72 (26:25) ושחקניות עירוני א' ת"א גברו על בנות [illegible] מקיף רמת־השרון [illegible]. המשחקים נערכו באולם [illegible] בגבעתיים.

בבית הלוחם שוחים בהצטיינות

מאת אברהם תשובה

בבריכת בית הלוחם [illegible] נערכה בשבוע שעבר אליפות ארצית במשחי שליחים קבוצתיים. באליפות זו השתתפו 48 קבוצות [illegible] מכבי אילן וצה"ל.

במקום ראשון גברים: קבוצת בית הלוחם תל־אביב. [illegible] ראשון נשים, אילן חיפה.

במקום ראשון ילדים: [illegible] קבוצת אילן רמת־גן. מקום [illegible] ילדות, אילן רמת־גן.

נצחונות ישראלים באליפות הנכים

מאת אברהם תשובה

בתחרויות אליפות [illegible] בטניס שולחן לנכים שנערכו באוסטרליה זכו ספורטאי ישראל ב־4 נצחונות במשחק [illegible]

חיים אשכנזי גבר על טניסאי מאנגליה ועל טניסאי [illegible] בתוצאה 1:2.

שלמה אהרוני גבר על טניסאי מהונג־קונג 1:2 ועל טניסאי אוסטרלי 0:2.

קלמן מורדקוביץ' למנוחות

עסקן הספורט קלמן מורדקוביץ', מותיקי הפועל ת"א, שנפטר בשבת, הובא אתמול למנוחת עולמים בבית־העלמין בחולון. אחרי [illegible] הלכו רבים. ביניהם מראשי הספורט בארץ.

קווים לדמותו העלו יצחק [illegible] מזכ"ל הפועל ועמיהוד [illegible] מותיקי הפועל ת"א.

המוקים / אליהו עמיאל

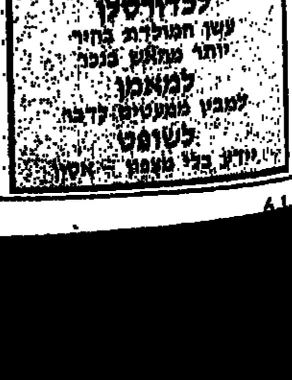

אם מכבי תל־אביב רוצה לעלות לגמר היא חייבת לנצח

אורתז: מאבק על כל הקופה

בשבעת המיפגשים הכפולים עם קבוצות צרפתיות תמיד התחלקו הנצחונות * אורתז — אחוזת התלהבות לאחר נצחונותיה על מילאנו וריאל במדריד * ה־משימה העיקרית: להכניס את הצרפתים ללחץ — ואחר־כך להלום בהם

● כדורסל

מאת ישראל פז

ישנם משחקים שהם בבחינת "מאבק־ראשי". אחד כזה צפוי לכדורסלני מכבי תל־אביב מחר בעיירה הצרפתית אורתז. נצחון יחזיר לאלופת ישראל את האשראי שנפגם בהפסד ביד־אליהו לטרסר מילאנו (79־97), והיא תוכל לדהור קדימה בבית־הגמר בגביע־אירופה לאלופות בכדורסל.

אורתז היא ללא ספק הפתעת שני המחזורים הראשונים בבית־הגמר. הקבוצה הצרפתית הפתיעה בנצחונות על קבוצות אירופיות בעלות מוניטין כטרסר מילאנו, באורתז (73:75) ועל ריאל מדריד, בפאבילון בכיכר ספרד (87:95) שני הנצחונות החדירו בטחון בקבוצה הצרפתית, שהפתיעה בעונת 1984 בזכייה בגביע־קוראץ', בנצחה בגמר בפאריס את הכוכב־האדום בלגראד 75:97.

מכבי תל־אביב תבוא לעיירה הצרפתית, השוכנת ליד הגבול הצרפתי־ספרדי, לרגלי הרי הפירנאים, וכה עשרת אלפים תושבים בלבד, בידיעה ברורה: רק נצחון יותיר אותה בתמונת המאבק, על הכרטיס לגמר. אלופת ישראל מודעת גם לעובדה כי כדי לגבור על אורתז היא חייבת לשחק טוב יותר מאשר בשני משחקיה הראשונים ביד־אליהו, נגד זאדאר היוגוסלבית וטרסר האיטלקית.

תסכול צרפתי

מכבי ת"א זוכרת היטב את הפסדה הצורב בעונה שעברה בצרפת, נגד לימוז', כאשר הוליכה בבטחון ואז בא סל־השוויון, בן 3 הנקודות, מידי סנגל, וכפה הארכה, ובאותן חמש דקות־התוספת ניצחו הצרפתים — 85:88.

לצרפתים יש רגשי־ נחיתות כלפי הכדורסל הישראלי. אין זו תופעה חדשה. היא נמשכת למעשה מאז החלה נבחרת ישראל להופיע בזירה האירופית. אותו תיסכול גבר בעשר השנים האחרונות. צרפת, הגאה בכדורסל שלה, מעולם לא זכתה בגביע־אירופה לאלופות. מכבי ת"א נטלה אותו פעמיים. שתי פעמים נוספות הגיעה לגמר.

עתוני צרפת לא יכלו ל"פרגן" לנו על הישגים של מכבי ת"א, וגם לא של נבחרת ישראל, שהותירה את ה"טריקולור" מאחור באליפויות אירופה. הם טענו לא פעם כי הדבר נבע רק מתיגבור האמריקנים. כאילו אין לצרפתים שחקנים מארה"ב. גם הם ניסו לאזרח כאלה.

למכבי ת"א צפוייה משימה קשה באורתז. הצרפתים ישתדלו להכניס את הישראלים ללחץ ולנצל את אולמם. בו יהיו 4500 צופים רועשים. אורתז, עם מאמנה האמריקני ג'ורג' פישר, החלה להתייחס ברצינות מיוחדת לקבוצתה. יש לה שני אמריקנים טובים כדמותם של טום שאפלר (2.08) ו האוורד קרטר (1.92). יש בשורותיה גם שחקן מסנגל, בנקל קאבה (1.98), אבל גאוותה של אורתז היא על פרדי הפיגואל, בן ה־26, יליד המקום. ראיתי אותו במשחקי נבחרת צרפת. שחקן זריז, ערמומי, המצוות היטב את חבריו. ביניהם מצטיין גם שחקן בינלאומי אחר של צרפת, דניאל האקה (2.02).

"איני סבור שאורתז מסוגלת לנצח את מכבי ת"א, אם יהיו מיקי ברקוביץ' וחבריו בכושר טוב. מבחינת הרכב השחקנים, ובמיוחד שחקני הספסל, יכולה מכבי ת"א לערער את הבטחון הקבוצתי של אורתז, חגם שטוענים כי באולמה קשה מאוד לנצחה. רוב הקבוצות האירופיות, לבד מקאורטה האיטלקית, נחלו שם הפסדים. טרסר מילאנו, למשל, כבר הובילה ביתרון 12 נקודות אך אורתז, בהתלהבותה ושאפתנותה, ביצעה מהפך.

שליטה מתחת לסלים

בצרפת טוענים כי סוד כוחה של אורתז הוא במשחק הקבוצתי שלה. כדאי לא לשכוח שמכבי ת"א היא קבוצה מנוסה, ואם ישתלטו קווין מאגי ולי ג'ונסון על הכדורים החוזרים יתקשו שחקני היריב לבלום אותם. כמובן שגם מיקי ברקוביץ ודורון ג'מצ'י צריכים לתפוס יום קליעות מוצלח.

נצחון יחזיר למכבי ת"א את האמונה בכוחה, ואז תצא שבוע לאחר־מכן לבריסל, בוטחת בכוחה, לשני המיפגשים המסורתיים, תוך 24 שעות, נגד אלופת ברית־המועצות, הפעם שוב ז'אלגיריס קובנה.

נקודה שעל מכבי ת"א לשים דגש מיוחד היא — ההגנה. בכמה משחקים לא היה משחק העורף של אלופת ישראל יציב ושחקני היריב הגיעו למצבי קליעה נוחים. נראה לי כי הגנה נמרצת, ושמירה טובה על הצרפתי הפינגאל, תוכל לסייע למכבי ת"א לנצח מחר.

14 משחקים קיימה מכבי ת"א עם יריבים מצרפת בגביע־אירופה לאלופות. אף פעם לא הצליחה הנציגה הישראלית לנצח פעמיים. תמיד התחלקו הנצחונות. המעניין שהצרפתים גם הצליחו לנצח פעם אחת ביד־אליהו, אבל בגומלין, בצרפת, היתה ידה של מכבי ת"א על העליונה.

ההיכרות הראשונה של מכבי ת"א עם יריב צרפתי בגביע האלופות היה ב־1968, כאשר מול מכבי ת"א התייצבה אלזס באניולה. מכבי ת"א ניצחה בקלות בבית — 62:85, אך הצרפתים זכו באולמם — 80:82.

בארץ הצרפתית הדיחה פעמיים את מכבי ת"א. ב־1974 הכניעה בארץ את מכבי ת"א — 86:115. מכבי ת"א ניצחה רק — 58:79. כעבור שנה נוצחה בארץ ביד־אליהו — 88:78, והביסה את מכבי ת"א באולמה — 58:74.

ב־1978 שיחקה מכבי ת"א עם וילרבאן, אחת מקבוצות־הפאר הוותיקות של צרפת. ושוב, נצחון ישראלי ביד־אליהו — 80:90, והפסד בחוץ, בליון — 99:88.

אספו טור היתה היריבה הרביעית של מכבי ת"א. היא ניצחה את מכבי ת"א בצרפת — 82:87, והפסידה ביד־אליהו רק 87:85.

לשכוח את לימוז'

פעמיים בשלוש השנים האחרונות היתה לימוז' יריבת מכבי ת"א. ב־1984 הותירה האלופה הצרפתית רכבת צופים פעורי־פה ביד־אליהו כאשר דאקורי וחבריו ניצחו — 95:104. בגומלין, בלימוז', התהפכו היוצרות ובמשחק בין שתי הקבוצות שאיבדו מסיכוייהן לעלות לגמר זכתה מכבי ת"א, לראשונה על אדמת צרפת — 105:111 בהארכה.

בשנה שעברה צרבה לימוז' בבשרה של מכבי ת"א באותו נצחון בהארכה — 85:88. הנצחון הישראלי בגומלין, ביד אליהו, לא עזר לנו לעלות לגמר — 96:115.

מסורת אפשר וצריך לשנות. הפעם, באורתז, חייבת מכבי ת"א ל"לכת על כל הקופה". אם היא רוצה להגיע לגמר אין ברירה אלא לנצח — משימה שלדעתי אפשרית. היא רק תלוייה באיזה כושר יהיו חניכיו של המאמן צבי שרף.

סגל נבחרת ישראל בכדורעף. עומדים, מימין: דן ארטנו (פיזיותרפיסט), איתן הוד (מנהל), מאיר כץ (מאמן), אורן שר, רפי רולניק, גיל פישל, ארז שכטר, אמיר אקרמן, אלדד לחוביץ, רז בורר, יונה פלד (ראש המשלחת ומזכיר האיגוד), גיורא הלפרין (מאמן). כורעים, מימין: אליעזר כגן, ירון טרייבנד, עמיחי ברם, יעקב חרשקו, אורי חבר, שמאי גלזר, צחי אלבז. חסר: דן פרידמן. (תצלום: אריה קנדר)

נבחרת הכדורעף תשחק בלוס־אנג'לס בחסות... צ'מברלין

כדורעפני ישראל — מחר למסע בן 7 משחקים בלוס־אנג'לס והאזור * מסע גיבוש לקראת אתגרים בינלאומיים כמו טורניר האביב, משחקי הפועל ומוקדמות אליפות אירופה * קנאה כמעט שגרמה לניטרול המסע

מאת יצחק ויסהוף

"חלום שהתגשם" — כך מכנים את סיור המשחקים שתוכנן לנבחרת ישראל בכדורעף, שיחל מחר בלוס־אנג'לס, ארה"ב. אין ספק, זוהי גולת הכותרת של נבחרת הכדורעף הישראלית, שזכתה במחוזות יוצאת־דופן מצד הקהילה היהודית של לוס־אנג'לס, שהזמינה נבחרת יצוגית להופיע בעיר הענקית. ובסביבתה.

הקהילה היהודית בלוס־אנג'לס, נרתמה למשימה. פיל בלייור, שהוא האחראי להפעלת רשת הטלוויזיה המקומית רוני פלג, וזאב פינק, היו שלושת האישים הדומיננטיים שפעלו למען ביצוע המסע. בנוסף לשלושה נמצאים בוועדה המארגנת של הסיור גם לני ריפמן, סטיב ויירה, וכן בתו של ד"ר בס, שהוא פטרון קבוצת הכדורסל של הלוס־אנג'לס לייקרס.

אולם אלמלא איש אחד לא היה הסיור יוצא לפועל. הכוונה למנכ"ל הוועד האולימפי, אורי אפק. אפק היה האיש שאירגן את המסע, דאג לפרטים, גדולים וקטנים, ואנשי הכדורעף מלאים שבחים על־כך.

יריבים משובחים

הנבחרת הלאומית תשהה בלוס־אנג'לס כשבועיים, יתקיים שבעה משחקים נגד נבחרות המכללות המצטיינות בארה"ב. בשורות הקבוצות האמריקניות משחקים כדורעפנים שזכו לא מכבר באליפות העולם בכדורעף שנערכה בצרפת.

מטרת הנבחרת הישראלית, ביציאה למסע לארה"ב, היא קודם־כל לימודית. למנהל הנבחרת הישראלית איתן הוד, ברור כי מהקבוצות האמריקניות יש מה ללמוד: "נתמודד נגד קבוצות שבשורותיהן מהשחקנים הטובים בעולם. אנו רוצים לצפות בשיטות אימון וחדישות, וחבל רק שבין אנשי הספורט בארץ יש קנאה גדולה על עצם הנסיעה לארה"ב. הדבר לא ברור לי כלל מאחר שהנסיעה לא עולה לאיגוד הכדורעף מאומה, לבד מסכום סימלי. לכן קשה לי להבין מדוע אנשי ההתאחדות לספורט, נכון יותר חלק מהם, לא רואים נסיעה זו בעין יפה. כמעט כל המימון של המסע הוא על חשבון יהדות לוס־אנג'לס."

לאיתן הוד, המשמש במשך שנים רבות כמנכ"ל הנבחרת הלאומית בכדורעף, ברור כי הספורט הישראלי ייצא נשכר מהביקור בארה"ב: "ההישגים של ענף הכדורעף בארץ הם לא שונים מהישגי הענפים האחרים. בספורט הישראלי אין הישגים בולטים שניתן להתברך בהם. לכן במידה שמקבלים הזמנה קורצת כל־כך להופיע בחו"ל אנו חייבים לבצעה. אם נצליח דיינו, ואם לא — לפחות נלמד מהמשחקים. לשחקנים יש מוטיבציה גבוהה וכולם מוקירים את ההכנות שעושים לקראת המסע. שלחנו קלטת וידיאו לארה"ב והיא הוקרנה בטלוויזיה. יש למסע תהודה עצומה."

יתגוררו בבתים

מארגני המשחקים דאגו להביא אטרקציות שונות, ובמשחק בין נבחרת ישראל, לבין מכללת יו.ס.אל.איי. הנודעת יהיה אורח הכבוד הכדורסלן האגדי וולט צ'מברלין, שנתן חסותו למשחק זה. צ'מברלין, אחד מגדולי שחקני הכדורסל בארה"ב בעבר, הוא חובב כדורעף מושבע. "כאשר אנו רואים שהאנשים מנסים לעשות לנו טוב. בכל מחיר, המחוייבות שלנו עולה. ניתן את המירב מאחר שאנו מעוניינים להשאיר רושם חיובי. וגם בעתיד להיות מוזמנים. המטרה היא להיות חלק בהכנות הקבוצות האמריקניות לקראת שיא הליגה שם" — דברי איתן הוד.

איתן הוד

"שחקני הנבחרת הישראלית חולקו למשפחות של ישראלים ויהודים בלוס־אנג'לס, שיתנו להם הרגשת־בית. נוסף להופעות הספורטיביות מתוכננים לשחקני הנבחרת ערכי תרבות, והעיקר שהשחקנים ישמשו שגרירים טובים של מדינת ישראל בארה"ב" — מוסיף מנהל הנבחרת.

הנבחרת הישראלית התאמנה במשך החודשים האחרונים פעמיים בשבוע, ולעתים ערכה מחנות־אימון בסופי־שבוע. והופעה לאימונים היתה מלאה. בנוסף למסע לארה"ב צפוייה לנבחרת הכדורעף פעילות ענפה ביותר. בחודש אפריל, בין ה־12 ל־19, תשתתף הנבחרת בטורניר־האביב שיתקיים בשווייץ. ישראל תתמודד בבית עם נבחרות שווייץ וצרפת הצעירה. ההגרלה היטיבה הפעם עם ישראל. יש לנבחרת סיכוי להעפיל לבית ו־8, ונצחון אחד או שניים שם. "יעניקו לנו מיקום טוב בצמרת. לאחר טורניר זה תשתתף הנבחרת הישראלית בחודש מאי במשחקי הפועל ה־13 ובמוקדמות אליפות אירופה. ישראל שובצה לבית קשה עם נבחרות ספרד, פולין, יוגוסלביה, תורכיה דנמרק וישראל. מבית זה יעלו רק שתי נבחרות לאליפות אירופה, דרגה א'.

ערב המראת הנבחרת לארה"ב

קרית־אתא וכפר־סבא במאבק צמרת — הערב

● כדורעף

המחזור ה־10 בליגה הלאומית בכדורעף יעמוד הערב בסימן המראת הנבחרת הלאומית למחרת לסיור משחקים בארצות־הברית. המפגש המעניין יהיה ב־8 בקרית־אתא, שם יתמודדו קבוצות הצמרת של הפועל קרית־אתא והפועל כפר־סבא.

קרית־אתא, שניצחה בסיבוב הראשון 2:3, תנסה לנצל את ביתיותה לנצחון נוסף על יריבה המקדימה אותה בטבלה. ישפטו: עוזי כן־צבי ואיזידור ברונוסר.

● המוליכה בטבלה, קבוצת הפועל המעפיל/עין־החורש, תוסיף נצחון כשתארח בעין־החורש, ב־7.30, את קבוצת התחתית של מכבי תל־אביב. בסיבוב הראשון — 1:3 להמעפיל. ישפטו: שמואל רוביסיה ואסא זינגר.

● גם קבוצת הצמרת של הפועל מטה־אשר לא תתקשה לגמור ב־7 בנעמן על הפועל שריד/העמקים, אותה ניצחה בסיבוב הראשון — 0:3. ישפטו אבי זלצברג ואריה פרקש.

● מאבק מעניין ייערך ב־8 באולם הפועל ת"א. בין קבוצות הפועל רמת־אביב ומכבי חיפה. החיפנים ניצחו את יריביהם בגביע 2:3. הערב תנסה רמת־אביב לגמול לקבוצה החיפנית, שהשתפרה לאחרונה. בסיבוב הראשון — 2:3 למכבי חיפה. ישפטו: גרי איזיקוביץ ונסים יהב.

● האחרונה בטבלה, אליצור ת"א, תארח בחולון (8.30), ללא סיכויים, את האלופה, הפועל בת־ים, שניצחה בסיבוב הראשון — 0:3. ישפטו: אלכס ציסמדיה ומיקי ממרן.

הטבלה

.1	הפ. המעפיל	14	7־41	27
.2	הפ. כפר־סבא	14	17־38	26
.3	הפ. מטה אשר	13	6־36	25
.4	הפ.ק. אתא	14	18־37	24
.5	הפועל בת־ים	14	26־26	21
.6	שריד/העמקים	13	22־23	20
.7	מכבי חיפה	14	33־22	19
.8	הפועל העוגן	14	36־14	18
.9	מכבי ת"א	13	35־15	16
.10	הפ. רמת־אביב	13	35־12	15
.11	אליצור ת"א	14	42־13	14

גיורא הלפרין, אחד משני מאמני הנבחרת הלאומית, סבור:

משחקי הפליי־אוף הם הסיכוי היחיד של בת־ים

מאת יצחק ויסהוף

גיורא הלפרין (44), משמש כיום כמאמן הנבחרת הלאומית בכדורעף, בצוותא עם מאיר כץ. בעבר הלא־רחוק היו השניים מכוכביה הבולטים של נבחרת ישראל. בקבוצותיהם. הפועל המעפיל (הלפרין) והפועל עין־המפרץ (כץ), היו מנותני הטון. לאחר פרישתם כשחקנים פעילים עברו לאימון וגם הוכיחו את עצמם.

גיורא הלפרין, חבר קיבוץ המעפיל, מחלק כיום את זמנו בין משפחתו, הכדורעף וענף האבוקדו בקיבוצו.

הלפרין מדגיש בדבריו עובדה הבולטת בשנים האחרונות בכדורעף הישראלי: שילוב של שחקנים צעירים ברוב קבוצות הליגה. שחקנים שעלו משורות הנוער באגודות והכניסו מימד של כשרון וגובה. כיום אנו מבחינים כי יותר ויותר שחקנים גבוהים, מעל 1.95 מטר משתלבים בקבוצותיהם. הדבר נוטע תקווה כי הפער בין הכדורעף הישראלי לזה שבעולם יצטמצם במיוחד בנושא הגובה".

הלפרין מצר על העובדה כי בקבוצות הכדורעף בארץ יש מעט כוכבים: "כל קבוצה מחזיקה מספר קטן של שחקנים טובים בורכב. מצב זה מוליך את הקבוצות לתלות בכושרם של השחקנים המובילים. במידה ששחקנים אלו אינם מתעלים אז קבוצתם בצרות. הדבר יוצר פער עצום בין הרמה של הקבוצה בליגה לבין רמתה של הנבחרת הלאומית. כיום אנו מבחינים כי ברוב הקבוצות קשה לנהל אימון ברמה גבוהה, ולפיכך קשה לקדם את הענף. שרמת הקבוצות היתה עולה זה היה בא לידי ביטוי מיידי בנבחרת. תקוותי שבשנים הקרובות יבוא שינוי בנושא".

הלפרין מוסיף: "כיום יש מחשבה בריאה ברוב הקבוצות. כמעט כולן הגיעו למסקנה כי הרמה תלויה במספר האימונים אותם מקיימים. בארץ מנסים רוב המאמנים להפגיש את שחקניהם כמעט יומיום. את התוצאות נראה בעתיד. כל העבודה לעומק שמשקיעים תבוא לידי ביטוי. צריך רק סבלנות. חייבים להכניס את הסגנון המקצועני. אני מאמין כי תהיה קפיצה רצינית בענף הכדורעף".

על המצב בליגה אומר המאמן הלאומי: "על האלופה, הפועל בת־ים, דובר רבות. המצב שלה הוא פסיכולוגי ולא מקצועי. לקבוצה זו משחקי הפליי־אוף הם הצלה. קבוצות כמו הפועל המעפיל והפועל מטה־אשר, המוליכות את הליגה, יכולות רק להיפגע משיטת הפליי־אוף. מספיק כי לשחקן אחד או שניים תהיה בעייה כלשהי ואז הקבוצה כולה עלולה ליפול. ההחלטה על קיום הפליי־אוף היא של המוסדות, ולפיכך יש לקבלה ולכבדה אותה בסיום העונה".

"קבוצות הפועל המעפיל ומטה־אשר הן שתי הקבוצות היציבות. שתיהן נוצחו במשחק אחד. באותם משחקים שנוצחו היה חסר להם שחקן־מפתח. הפועל כפר־סבא מגלה יציבות ומצליחה לנצח בקושי, אך מנצחת. הפועל קרית־אתא, שהיא מאז ומתמיד קבוצת צמרת, לא מצליחה להגיע לטופ (אליפות). קבוצה זו דוגלת באימרה "ביתי הוא מבצרי". הפועל בת־ים ומכבי חיפה הן הקבוצות הנמצאות בתחתית החלק העליון של הטבלה. מכבי חיפה מהווה הפתעה. לקבוצה זו יש איזון בין השחקנים. הפועל שריד/ העמקים מצדיקה הציפיות ממנה. היו לה הישגים מפתיעים, אך אינה מסוגלת להפתיע את קבוצות הצמרת. העוגן קבוצה מבוגרת. מנסים שם להחזיר כוכבי עבר. זה קשה, ולפיכך יש זיופים. נראה שפעולה זו נעשית בהעוגן מחוסר ברירה. בתחתית מהווה מכבי ת"א אכזבה גדולה. זוהי קבוצה גבוהה, והמיקום הגרוע שלה כלל לא ברור לי. מאליצור ת"א אין ציפיות מיוחדות וכנ"ל מהפועל רמת־אביב. ההבדל בין קבוצות הצמרת לבין קבוצות החלק התחתון בליגה הוא עצום: ממש ליגה אחרת."

ששיות המחזור ה־14

● אבישי קרפובסקי (הפועל המעפיל).

● רובי פרידמן (מכבי חיפה).

● אליעזר כגן (הפועל המעפיל).

● ירון טרייבנד (הפועל קרית־אתא).

● גלעד דורון (הפועל מטה אשר).

● ארז ותאצ'ר (הפועל שריד/העמקים).

דוד ז'זק, מייסד הפועל אזור ומטפח הספורט בין הנוער במקום, זכה בשבוע שעבר בעיטור יקיר ההסתדרות. לז'זק, הפועל במוסדות המרכזיים של הפועל, עבר עשיר בעסקנות הספורטיבית. היום ייבחר כחבר הוועד האולימפי. עסקן מסור, פעיל אך חלל בצנעה ובחריצות. אין ספק שהעיטור שהוענק לו מהווה פיצוי נאות גם לפעילותו הספורטיבית.

קולק העניק פרס ללוכדי רוצחי אליהו אמדי

צוות משמר הגבול שלכד את שלושת רוצחי תלמיד הישיבה אליהו אמדי זכה אתמול בפרס כספי מידי ראש עיריית ירושלים טדי קולק.

מפקד משטרת ירושלים תנ"צ יוסף יהודאי העניק להם מכתבי הוקרה ולשלושה אזרחים שסייעו בלכידת הרוצחים.

צוות משמר הגבול בפיקודו של ע.ג. שסייר בסימטה סמוכה למעלה חלדיה, כתב הטלוויזיה בערבית, יוני בן מנחם, ועובד נוסף של הטלוויזיה בערבית. הבחינו ברוצחים הנמלטים ודיווחו לשוטרי מג"ב על כיוון בריחתם. יצחק כהן תלמיד ישיבה "עטרת כהנים", הבחין גם הוא באחד הרוצחים הנמלטים והצביע לשוטרים על כיוון בריחתו. התפתח מירדף רגלי בסימטאות העיר העתיקה והשלושה נלכדו בכנסית הקבר.

טדי קולק אמר בטקס הקצר, שבו השתתפו גם מפקד משמר הגבול ניצב פנחס שחר וקצינים בכירים, כי כיום שורות הנטיה בציבור לעזור לזולת בעת צרה.

(עתים)

אושרו מסקנות נגד "חדשות" וה"ארץ" בתלונת לישכת רואי החשבון

הוועד הפועל של מועצת העתונות אישר בישיבתו מסקנות ועדה לבדיקת תלונת לשכת רואי החשבון נגד "הארץ" ו"חדשות".

לשכת רואי חשבון הגישה תלונה למועצת העתונות על כתבה של אברהם טל בעתון "הארץ" ב־16.4.86 ועל פירסום מאת שלמה פרנקל ב"חדשות" ב־11.4.86.

לדעתם מתוך שני הפירסומים אפשר היה להבין כי רואי החשבון, ככלל, מעלו בתפקידם ואיפשרו לחברות שביקרו, להגיש "מאזנים מזוייפים למעשה, שלא שיקפו את מצבן של החברות משום בחינה חשובה" (כלשונו של שלמה פרנקל). עוד נטען, כי "בהיותם למעשה (אם כי לא להלכה) שכירי המנהלים, פועלים רואי החשבון לעיתים מתוך כוונה לרצותם ולהבטיח זרימה מסודרת של שכר הטירחה השמן" (כלשונו של אברהם טל).

נשיאות מועצת העתונות בחרה ועדה בהרכב: גבריאל צפרוני — יו"ר, אלתר ולבר ומשה רונן לבירור התלונה.

נציגי לשכת רואי החשבון ישראל שטראוס, אליהו מונר ואריה שרוני, שהופיעו בבירור, דוחים מכל וכל את הביקורת הזו, המרשיעה, לדעתם, את רואי החשבון בעבריינות. הם הדגישו, כי הלשכה וחבריה מבקרים את פעולות החברים ופועלים להשלטת אתיקה מקצועית.

לדעת הנילונים יש מקום לביקורת על רואי החשבון בישראל לנוכח מה שהתרחש במשק הישראלי בשנים האחרונות. עם זאת, טענו הנילונים כי אין להסיק, שהנגע פשה בכל רואי החשבון בארץ. מן הראוי היה לסייג את הדברים ולציין כי אין הדברים אמורים בכל רואי החשבון.

"אנו מחליטים כי על שני העתונים לפרסם החלטתנו זו", קבעה הוועדה.

(עתים)

"חיפושי נפט" עלו ב־3%

גלגלי הבורסה

מאת אלחנן הורוביץ, כתב "על המשמר"

אתמול חל שיפור במניות ההסדר ונמשכו ביקושים סלקטיביים למניות חופשיות. עודף היצע במניות ההסדר ירד לחצי מיליון ש"ח וההיצעים במניות המובילות נקלטו ללא שינוי בשעריהן. בהשפעת הידיעות על שיפור הדולר בשווקים הבין־לאומיים. עקב זה נשתנה גם המצב בשוק איגרות חוב, לעומת שלשום. אתמול היה עודף ביקוש של חצי מיליון ש"ח בצמודות לדולר, בעוד שבצמודות למדד הסתכמו ההיצעים ב־2 מיליוני ש"ח בצמודות לדולר, בעוד שבצמודות למדד הסתכמו ההיצעים ב־2 מיליוני ש"ח. היום היתה עליית השערים של מניות חיפושי נפט ב־3%.

הציבור השקיע אתמול בקרנות נאמנות 6 מיליוני ש"ח.

כל המטבעות ירדו אתמול ב־0.50% ל־1.5045 ש"ח ושער הדולר היציג ירד ב־0.46% ל־1.4770 ש"ח. דולר נוסעים ירד ל־1.7535 ש"ח. הדולר השחור נע בירידה בין 1.50 ל־1.515 ש"ח.

ערך השוק של כל המניות עלה אתמול ב־0.03% בלבד. העלייה הגדולה ביותר — 3.04% — נרשמה במדד השערים של מניות חיפושי נפט.

בתגובה על הידיעה־זאת מסר חיים מרגלית, כתב "על המשמר", ששר האנרגיה והתשתית, משה שחל, הודיע אתמול בפגישה עם כתבים כלכליים, שחברות הנפט שמניותיהן נסחרות בבורסה יתבקשו להשקיע 30 מיליון דולר בחיפושי נפט. השר שחל הוסיף כי משרדו יעניין את חברות הנפט בחיפושי נפט אזוריים ומרוכז על חידוש פעילות חיפוש באזור ים המלח, שהופסקו בתקופה האחרונה, וכן רוצה משרדו לחדש את חיפושי הנפט במפרץ היכשה שהופסקו.

במניות ההסדר היתה מגמת שערים מעורבת. עלו ב־%: אי.די.בי. רג' — 0.1; אי.די.בי. ב' — 0.2; אגוד רג' — 0.2; מימון סחר 1 — 0.3. לעומתן ירדו ב־%: דיסקונט ב' — 3.2; מזרחי מ' — 0.5; פועלים מב' — 1.0; מימון סחר 5 — 0.2. תשואותיהן השנתיות נעו בין 15.14% (מזרחי ש') ל־15.35% (בל"ל) פועלים ש' 15.24%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלו ב־%: הספנות 0.1 — 3.5; הבינלאומי — 1.2; לעומתן ירדו ב־%: אוה"ח — 0.1; כללי מ"ר 1 — 2.7; פ.י.בי. — 1.3.

במניות החופשיות עלו ב־10%: ליסינג 0.1, מאיר עורא, דנקנה, לומיר, מן, עיט 5, אלקטרה 1, ציקלון 1, אלקול, אקדשטיין 5, פרוטארום, חירון 1, מ.ג.ן 1. ישראלום עלתה ב־13.9%. לומיר 5 עלתה ב־15.0%. קרמני 5 עלתה ב־10.1%, ירדו ב־10%: רוגובין 1, סברינה גיבור, אלקול, ברטון 1, ה.מ.ן. ירדן, ל"תור" נרשם שער "מוכרים בלבד" בפעם השנייה ברציפות.

במניות רבות הזה המחזור גדול בהרבה, לעומת הביקוש ההתחלתי.

בשוק איגרות החוב הסתכם המחזור ב־5 מיליוני ש"ח, מזה 1.1 מיליון ש"ח בסוג "שגיא" ויותר ממיליון ש"ח בצמודות ב־80% למדד בלבד. ערך השוק של הצמודות לדולר עלה בחצי אחוז, בעוד שהצמודות למדד ירדו ב־0.08%.

במילוות קצר־מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.63% ל־1.65% והתשואות השנתיות — בין 21.65% ל־21.85%, תוך מחזור של 10.8 מיליון ש"ח.

● העתון "אל איתיחאד" דיווח כי ועידת הפיסגה האיסלאמית העומדת להיפתח בכווית ב־26 בינואר עלולה להידחות אם ייכשלו המאמצים לשכנע את סוריה ואיראן כי ישתתפו בה.

משכורת יפת הוגדלה מלאכותית

(סוף מעמוד ראשון)

קוצצו המשכורות בבל"ל. שכרו של יפת קוצץ ב־20 אחוז, של יתר המנכ"לים ב־15 אחוז ובשיעורים מקבילים לעובדי הבנק האחרים. כעבור שנה הוחזר הסכום שקוצץ למשכורתו של יפת, על־פי דרישתו, בטענה שהקיצוץ חל לגביו למשך שנה אחת בלבד.

פקר "דנות" ובל"ל

עוד נודע לכתבינו, שמשכורתו של יפת נקבעה על־ידי ועדה מצומצמת בה מילא תפקיד מרכזי חבר הדירקטוריון, יוסף פקר, שקשור בקשרים עסקיים מסועפים עם בל"ל, הן כבעל מפעלי "פקר פלדות בע"מ" והן כאחד מבעלי חברת ההשקעות "דנות". נודע, כי פקר הפעיל לחץ ממושך על הדירקטוריון לסייע לחברת ההשקעות "דנות", שהתמרקה בינתיים. פקר הקדיש זמן רב לניסיון לגייס את צמרת הבנק להצלת החברה כושלת. בל"ל הפסידה מיליוני דולרים ב"דנות".

עיתון "דבר" משלשום מזכיר בהקשר פרשת יפת, כי בל"ל רכשה לפני כשבועיים מכונסי "דנות" חבילת מניות המהווה כ־14.5 אחוז מהון המניות ומזכויות ההצבעה בחברת "פקר פלדות בע"מ", בסכום של כ־1.3 מיליון דולר. זאת, לדברי "דבר", בניגוד למדיניותו המוצהרת של הבנק למכור מניות שאינן בנקאיות.

לכתבנו נודע עוד שלארנסט יפת היה חשבון הוצאות פתוח. לדברי המקורות, בחשבונות אלה, שהיו ללא פיקוח, נרשמו "הוצאות נוראיות". נוהלים אלה עוררו תמיהות רבות ואף שונו לאחרונה, כך שלכל הבכירים נקבעה רמת הוצאות מחייבת וסגורה.

עוד נודע, שהמו"מ עם יפת על תנאי פרישתו נוהל על־ידי צוות מיוחד בו היו חברים יו"ר הדירקטוריון החדש, אלי הורביץ, פרופ' פנחס זוסמן ועורך־הדין ד"ר אמנון גולדנברג. המקורות משכנעים, שהיו"ר החדש, אלי הורביץ, הביא את הסיכומים לידיעת נגיד בל"ל, שהוא גם נשיא ההסתדרות הציונית ויו"ר הסוכנות היהודית, אריה דולצ'ין. לדעתם, דולצ'ין אישר את כל הסיכומים.

המקורות סבורים, כי אם הבעלים של בל"ל — דהיינו "אוצר ההתיישבות היהודית" שהיא בבעלות ההסתדרות הציונית — יבטלו את ההסכם המופרז עם ארנסט יפת, יהיה ניתן להקטין את התשלומים החריגים.

הישיבה עשויה להידחות

המקורות סבורים, שקביעת תנאי משכורתו של יפת בעבר באמצעות ועדה מצומצמת שכללה אנשים שתלויים בו, כאשר יפת עצמו שימש כיו"ר הוועדה, לא תאמה נוהלים תקינים. על הוועדה המצומצמת לא היה פיקוח, התשלומים בוצעו ידנית באמצעות מנהל החשבונות הראשי של הבנק וכיום יו"ר אגף הכספים, בוקסבאום.

מחר ידון הדירקטוריון של בל"ל מחדש בהסכמי הפרישה של יפת. אם כי דיון זה עשוי להידחות למועד אחר בגלל היעדרו מן הארץ של יו"ר הדירקטוריון, אלי הורביץ.

כתבנו הכלכלי בירושלים מוסר:

ועדת הכספים של הכנסת החליטה אתמול לזמן את יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי לישראל, אלי הורוביץ, את נגיד הבנק, אריה דולצ'ין, וכן את חברי הדירקטוריון, ישראל סחרוב, יוסף פקר, ומשה אפרתי, כדי לדון איתם על השתלשלות העניינים אשר הביאה להענקת פנסייה של 30 אלף דולר לחודש ליו"ר לשעבר של הבנק, ארנסט יפת.

ראשי הבנק יצטרכו להסביר לוועדה מהם תנאי הפרישה שניתנו לכל הצמרת הניהולית של הבנק שפרשה לאחר התפטרות יפת.

הביקורת על בנק לאומי ועל תנאי הפרישה של יפת באה מכל הסיעות המיוצגות בוועדה.

חוסר מוסריות בולט

חבר־הכנסת חיים רמון, מרכז סיעת המערך, חבר הכנסת אריאל וינשטיין וחבר הכנסת יורם ארידור, היו מאוחדים בביקורתם החריפה על יפת ועל בל"ל. הצטרף אליהם גם יו"ר הוועדה, אברהם שפירא. ויינשטיין ציטט את סעיף 30 בחוק החוזים המאפשר ביטול סעיף בחוזה שנחתם אם יש בו אלמנט של חוסר מוסריות בולט וביקש מהיועץ המשפטי של הוועדה לבדוק אם אכן קיימת אפשרות כזו.

שפירא אמר שיש לכל דבר גבול ואמר שכל מי שעובר על גבול זה צריך לדעת שהוא מסתכן. ח"כ דוד צוקר (ר"ץ), פנה לדולצ'ין בבקשה שיפעל בנושא הפנסיה ליפת וציין שהסוכנות היהודית כבעלת הבנק ובעלת מניות. בוועדה נשמעה ביקורת חריפה על התנהגותו של דולצ'ין ונאמר שלא יתכן שהוא לא ידע על המתרחש בבנק בעניין זה.

יצחק שור, כתבנו בת"א מוסר:

הממשלה העלימה מן הציבור מידע וחיפתה על תשלום משכורות ופיצויים שערורייתיים למנכ"ל בנק לאומי לשעבר, ארנסט יפת — אמרה אמש יו"ר סיעת מפ"ם בכנסת, חייקה גרוסמן.

חייקה גרוסמן הציגה לפני שר האוצר, עדי אמוראי, שאילתא דחופה בנושא זה עוד לפני שלושה חודשים. אמוראי התחמק מן השאלה מי אחראי לגובה הפיצויים וטען שהממשלה אינה חייבת להשתתף בקביעת סכום הפיצוי — 3 מליון דולר. אמוראי השיב, כי המפקחים על הבנקים דיווחו לו בשם יו"ר הדירקטוריון של בל"ל, כי "הפיצויים שולמו בדיוק לפי חוזה והסכמים שנעשו בעבר". לדבריה, אמוראי, הממשלה איננה יכולה להשתתף בקביעת פיצויים.

מיהו־יהודי חזר לשולחן הכנסת

(סוף מעמוד ראשון)

בממשלה לפחות כשר בלי תיק. עוד ביקשו הארבעה, כי האב עובדיה יוסף יקרא לסגן השר רפאל פנחסי ולמנכ"ל משרד הפנים אריה דרעי, להישאר בתפקידם. המבקשים סבורים, כי הציבור החרדי זקוק לש"ס בממשלה ולא באופוזיציה, בעיקר מבחינה התקציבית.

"האסון הגדול ביותר"

אתמול תקף השר פרץ בצורה חריפה ביותר את שרי הממשלה. לדעתו, הם עוסקים בקטנות, וההיסטוריה עוד תשפוט אותם על פרשת מילר. לדבריו, הרפורמים מוליכים את העם לשמד, הרס והתבוללות, והממשלה מאפשרת להם לחדור ללב ליבה של מדינת ישראל. בעיית הרפורמים חמורה מכל בעיה אחרת, כולל הבטחונית והכלכלית. היא האסון הגדול ביותר של העם היהודי.

פרץ הורה לאנשיו במשרד הפנים להשמיד עם עזיבתו את החותמות הנושאות את שמו, כדי שיורשו לא יוכל להשתמש בהן תעודת הזהות של מילר.

פרישת הרב פרץ מהממשלה "החזירה" אתמול לכנסת, את חוק "מיהו יהודי", נשיאות הבית נעתרה לבקשתם של אברהם שפירא מאגו"י, ואבנר שאקי מהמפד"ל, וקבעה למחר את הדיון בחוק השנוי במחלוקת, הכוח הדוחף את הסיעות הדתיות לנושא זה נגד רצונן, הוא הלובי החוק של חב"ד בכנסת. גם אנשי לובי זה יודעים, כי כמו בכל הפעמים הקודמות גם הפעם נועד "מיהו יהודי" ליפול, אולם נראה שהרבי מברוקלין, לוחץ, ואנשיו צריכים להביא קבלות. מיהו יהודי מבקש לקבוע, כי יהודי הוא בן לאם יהודיה, או מי שגויר כהלכה. כלומר, לקבוע מפורשות, כי גיורי רפורמים וקונסרבטיביים לא יוכרו בישראל.

מיהו־יהודי בדלת האחורית

ש"ס ביקשה אתמול מוועדת השרים לחקיקה, אישור להנחת חוק בתי הדין הרבניים בשבוע הבא על שולחן הכנסת. זהו למעשה מיהו יהודי בדלת האחורית, כל גיור בחו"ל יובא לאישורם של בתי הדין הרבניים בארץ, אם המגויר יבקש להיות אזרח ישראל. בתי הדין יאשרו כמובן רק את הגיורים שנעשו על־ידי רבנים אורתודוכסים.

בוועדת השרים לחקיקה יתקלו אנשי ש"ס בהתנגדות תקיפה של מערך ואמנון רובינשטיין משינוי, אתמול כבר התבטא שר הקליטה יעקב צור, בוועדה זו נגד החוק. לדעתו, הוא גרוע ממיהו יהודי.

הנהלת סיעת הליכוד בכנסת החליטה על־פי הצעתו של דוד מגן מחירות, לדון במיהו־יהודי ובחוק בתי הדין הרבנים בשבוע הבא. ראשי הסיעה הביעו זעם על הבאת החוק הראשון לדיון במליאה עוד השבוע. בהעדר דיון מוקדם, הדגישו הדוברים, הם יתקשו לשכנע את כל ח"כי הסיעה לתמוך בחוק הפרובלמטי.

בישיבת הנהלת המערך אתמול הורגש, כי העבודה התחייבה במצעה ובשתי ועידותיה האחרונות (1980, 1986) להתנגד לכל שינוי במיהו־יהודי. למעט הרב מנחם הכהן, לא יתיר המערך לחבריו חופש הצבעה בנושא זה. רפי אדרי, יו"ר הקואליציה והסיעה בכנסת, הדגיש כי שפירא ושאקי, לא יסלחו להעלות את מיהו־יהודי, בלי אישור רה"מ וממלא מקומו. אם ישנו יתעקשו ויפעלו בניגוד להסכם הקואליציוני, העריך אדרי, גם הליכוד יצטרך להצביע נגד השינוי.

רפי אדרי הזהיר את הסיעות הדתיות, לבל יעלו השבוע את החוק. הצטרף אליו נציג הממשלה בהנהלת הקואליציה חיים קורפו. אדרי הזכיר לח"כים הדתיים כי עמדת סיעת המערך חד משמעית "שלא יהיו לכם אשליות". אברהם שפירא הזהיר: "לא נישאר בקואליציה עם ילדים טובים".

משקיפים בכנסת חוששים, כי מיהו־יהודי לא יובא להצבעה השבוע בכנסת ובכל מקרה, הוא לא יעבור בשל הרוב של המערך, שינוי, השמאל וח"כים מהליברלים בליכוד.

זקהיים הציג החלופות

(סוף מעמוד ראשון)

שר־הביטחון בדעתו, כי הנושא יוכרע בקבינט המדיני, היות ומדובר בפרויקט לאומי. בראשית דבריו הודה ד"ר זקהיים לאנשי מערכת הביטחון בישראל על שיתוף הפעולה שזכה לו בהכנות להצגת החלופות.

"אומנם האמצעים והמימון של פרויקט ה"לביא" הם מכספי הסיוע האמריקני, אך בכל מקרה ההחלטה היא שלנו. לכשיסתיימו הדיונים על החלופות במערכת הביטחון, תצטרך הממשלה לקבל החלטה בעניין".

כך אמר אמש שר־הביטחון, יצחק רבין, לכתב "על המשמר", בצאתו מכנס של אגף השיקום שנערך בגני התערוכה בתל־אביב.

לא נכנסו לפרטים

שר־הביטחון הוסיף: "התחייבנו בשעתו בפני ארה"ב לבחון את החלופות למטוס ה"לביא" וכך אנו עושים. אנו לומדים עתה את נושא החלופות. נעשה זאת באופן יסודי ולאחר שנבחן אותם נחליט".

בתשובה לשאלת כתבנו אם מטוס אף־16 המשופר הוא ההצעה הרלוונטית, אמר רבין, כי בפגישה עם זקהיים אתמול לא נכנסו הצדדים לפרטי ההצעות האמריקניות אלא הסתפקו בהצגת החלופות השונות.

כמה שעות טרם פגישתו עם רבין, נועד ד"ר זקהיים לפגישה עם אנשי מנהלת תוכנית ה"לביא". בראשותו של תא"ל מנחם עיני, בפגישה זו נדונו המשמעויות השונות של חלופות ל"לביא".

אווירה טובה

בפגישות אחר־הצהריים אצל שר־הביטחון השתתפו גם הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי, מנכ"ל משרד־הביטחון, דוד עברי, סגן הרמטכ"ל, אלוף אמיר דרורי, מפקד חיל־האוויר, אלוף עמוס לפידות, ראש אגף התכנון במטכ"ל, אלוף אבנר בר־און, מנכ"ל התעשייה האווירית, משה קרת, ובעלי תפקידים במערכת הביטחון. מהצד האמריקני השתתפו אנשי צוותו של זקהיים ושגריר ארצות־הברית בישראל, תומס פיקרינג.

בצאתו מן הפגישה סירב זקהיים להתייחס לנושא החלופות. "כשיסתיים הבירור אולי אתייחס. האווירה הייתה טובה, אין בינינו סכסוך. אני מודה לאנשי משרד־הביטחון על העזרה", אמר.

היום ומחר אמור עוזר תת שר־ההגנה האמריקני להיוועד לשיחות עם ראש־הממשלה, יצחק שמיר, עם שר־החוץ פרס ועם חברי ועדת־החוץ־והביטחון של הכנסת. ביום רביעי ייפגש זקהיים שוב עם רבין לשיחה קצרה שתסכם את פגישותיו בישראל בנושא ה"לביא".

בימים הקרובים יבחנו במערכת הביטחון את שתי החלופות העיקריות: ייצור מטוס F-16 משופר בישראל או לחלופין, רכישת מטוס זה בארצות־הברית.

משבר ומבוי־סתום

(סוף מעמוד ראשון)

לקשיים ביישום התוכניות לאחר מכן.

יצוין, שעל־פי התוכניות המקוריות של האוצר ושל שר־החוץ, הם אמורים נסים ופרס להיפגש עם התעשיינים במשך השבוע כדי להתקדם לעבר פגישה משולשת אשר תביא לחתימת הסכם על "הסדר כולל במשק". עתה, לא ברור מתי תוכל להתקיים פגישה מעין זו.

פרס ציין בתום הישיבה, שעוד היום ייעשו מאמצים לקבוע פגישה מחודשת בין נציגי הממשלה להסתדרות.

קצין משטרה חשוד

(סוף מעמוד ראשון)

נגד קצין המשטרה נפתחה חקירה ובימים אלו העבירה המשטרה את כל חומר החקירה נגדו לפרקליטות מחוז תל־אביב לבדיקה לצורך הכנת כתב־אישום.

הקצין, בדרגת מפקח מהיחידה המרכזית במרחב גליל, אמור לעמוד בראש צוות חקירה מיוחד כשחקר בפרשת סמים. במהלך עבודת צוות החקירה החליט הקצין לעמת שני חשודים, השניים הופגשו ובזמן עימות ביניהם נרשם, כמקובל, דו"ח־עימות. החשודים סיימו את העימות וחתמו בסוף דו"ח העימות לאחר שראו את הרשום בו. על־פי חשדות המשטרה, לאחר שהחשודים חתמו על הדו"ח המקורי, הוסיף קצין המשטרה משפט שלם להמללתו של אחד משני החשודים וקשר אותו לפרשייה אחרת שחקרה המשטרה. בדרך זו עלה בידי המשטרה למעשה לפענח את הפרשה.

החשוד נעצר ע"י המשטרה ובטענה של החקירה הוא הועמד למשפט, בו זוכה מכל אשמה. בעקבות כך החליטה המשטרה לפתוח בחקירה לבירור הפרשה כולה, לאחר שזו התגלתה בבית המשפט.

חקירת המשטרה בפרשה נעשתה ע"י מחלקת חקירות פנים של המשטרה ובמהלכה הכחיש קצין המשטרה החשוד את החשדות המיוחסים לו. אולם, עדות מסייעת של אדם נוסף שנגבתה לקראת סיום החקירה, הביאה למסקנה וגיבשה לחוקרים דופי בגירסתו של הקצין.

בסיום החקירה המליצו חוקרי מח"פ להעמיד לדין את הקצין בפני בית־משפט אזרחי. יחד עם המלצה זו הועבר חומר החקירה לפרקליטות מחוז חיפה ומלשכת דובר המטה הארצי, אושרה פרשה זו, לכתב "על המשמר". נודע, כי החשוד בסחר בסמים שזוכה במשפטו, פנה לעו"ד חיפאי בבקשה שזה יתבע בשמו את משטרת ישראל על העוול שנגרם לו ע"י המשטרה.

סטודנטים בפקין שרפו עיתונים שסילפו דיווחים

ליוו את טקס השריפה... בזיקוקין די־נור ■ הסטודנטים זועמים על שהעיתונות הרשמית הציגה אותם כמתנגדים לסוציאליזם

פקין. — סטודנטים באוניברסיטת פקין שרפו אתמול עותקים של עתונים רשמיים, בהאשימם אותם בדיווח מסולף ובלתי־מהימן על ההפגנות שקיימו בימים האחרונים. יחד עם זאת הם הביעו תמיכה במנהיג הסיני דנג קסיאו פינג.

כמה מאות סטודנטים הריעו ומחאו כפיים בעת שעותקים רבים של "פקין דיילי", "פיפלס דיילי" ואחרים עלו באש לקול רעם של זיקוקין די נור. סטודנטים רבים אחרים עקבו אחר הנעשה מן החלונות ומן הגגות שמסביב.

הקורבן העיקרי של הסטודנטים ואשר עורר את זעמם היה "פקין דיילי". "עתון זה הדפיס ידיעות מסולפות וזדוניות על המחאות שלנו. אנו שונאים אותו", אמר סטודנט למשפטים. "מה שאנו עושים הוא סמל למה שאנו חושבים", אמר בהתייחסו לשריפת העותקים של העתון הזה.

הסטודנטים האשימו את העתונות של פקין בהצגתם כמתנגדים לסוציאליזם ולמפלגה הקומוניסטית. הסטודנטים אמרו, כי עתונים אלה מנסים לתקוע טריז בינם לבין הציבור.

אחד הסטודנטים אמר, כי כל אחד מאזין ל"קול אמריקה" מפני שתחנת השידור האמריקנית היא יותר אובייקטיבית ואמינה בסיפור על הפגנות הסטודנטים מכלי התקשורת הסיניים.

"פקין דיילי" יצא אתמול במאמר־מערכת ביקורתי, בו הוא אומר כי טענות הסטודנטים שהם תומכים בסוציאליזם ובהנהגת המפלגה הקומוניסטית, אינן אלא הטעייה. "המטרה שלהם היא לנצל את הדמוקרטיה הכוזבת של הקפיטליזם על מנת להביא לאנרכיה".

סטודנט למשפטים אמר, כי הוא וחבריו עדיין מאמינים בממשלה ובוטחים בה. "אנו סבורים, כי דנג מסוגל להוליך אותנו ואת העם הסיני כולו לדמוקרטיה מלאה. התנועה שלנו באה לתת לדמוקרטיה דחיפה קדימה. אולם בסופו של דבר, תהליך הדמוקרטיה ינוע קדימה בסיוע הממשלה", אמר. (עד־ע־צ)

בלטימור. — לפחות 14 בני־אדם נהרגו ויותר מ־160 נפצעו בהתנגשות בין רכבת נוסעים שנסעה לכיוון ניו־יורק, לבין קטרים שבאו על אותה המסילה בכיוון הנגדי. דובר חברת הרכבת אמר, כי התאונה אירעה כאשר 2 או 3 קטרים עברו באור אדום והחלו לנוע במסילה וממול באה רכבת נוסעים מהירה ובה 350 נוסעים בדרכה מוושינגטון לניו־יורק ובוסטון. (תצלום: אי.פי)

מסע בבריטניה נגד האיידס — "המגיפה הגדולה של המאה"

לונדון. — רופאי בריטניה ורשתות השידור שיתפו אתמול פעולה, כדי להעמיד את אזרחי בריטניה על הסכנות הנשקפות להם מהווירוס הקטלני של איידס.

הבי.בי.סי וההסתדרות הרופאים הבריטית מארגנים את המערכה, שתזהיר מפני סכנות של העדר נקיטת אמצעי זהירות ביחסי מין.

החל מהשבוע הבא, גם יסבירו הקריינים ב־32 תחנות השידור המקומיות של הבי.בי.סי באנגליה, איך אפשר להעביר את מחלת האיידס ואיך אפשר להימנע מהידבקות.

אותה שעה יחולקו עלונים ל־23 מיליון בתי־אב ברחבי המדינה, במסגרת מערכה ממשלתית נגד האיידס, שתעלה 30 מיליון דולר.

בעלון נפרד של הבי.בי.סי וההסתדרות הרופאים נאמר, "נראה כי אנו עומדים רק בראשיתה של מגיפה העלולה להיות גדולה מאוד — הבעיה הבריאותית הגדולה ביותר של המאה הנוכחית".

בעלון מוסבר, כי "מספר מקרי האיידס שעליהם דווח בבריטניה עלה מ־3 ב־1982 ליותר מ־600 עד סוף השנה שעברה. אם תימשך המגמה הנוכחית יהיו עד 1990 יותר מ־50,000 מקרים. התחזית לעולם כולו עומדת על 4.7 מיליון מקרים תוך עשר שנים.

בשבועות האחרונים גם הופיעו מודעות גדולות ומפחידות ברחובות ובעיתונים, שהזהירו את הציבור "אל תמותו כתוצאה מהעדר ידיעה". תחנות שידור מסחריות כבר פירסמו אזהרות קבועות ומפורשות על סכנות המחלה.

הסתדרות הרופאים הבריטית גם הזהירה כל אדם שקיים יחסי מין אקראיים בארבע השנים האחרונות, לא לתרום דם. (עד"ר)

הרדיו הפיראטי של ריפעאת אסד החל לשדר מפאריס

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת

פריז. — "רדיו אסדי", הערוץ הפרטי של ריפעאת אסד, אחיו של נשיא סוריה וסגנו לענייני בטחון, פתח בשידוריו מפריס.

אחרי כמה ימי שידור, עדיין אי־אפשר לפענח את המסר הפוליטי שלו. לפי שעה משדר רדיו זה, הנקרא "קול הערבים מפריס", מוסיקה ערבית וצרפתית בלבד ללא חדשות או תוכניות פוליטיות. אך ידוע כי ריפעאת אסד גייס כתבים ערביים מקצועיים מרדיו מונטה קרלו.

פרג' בארגוני, מנהל רדיו אסד ניהל קודם רדיו ערבי שהפיץ תעמולה אנטישמית בנוסח קאראמי. תחנת רדיו זו הפסיקה את שידוריה אחרי שפעילים יהודיים הרסו אותה.

אסד מפעיל את הרדיו כתחנה פיראטית. הוא לא טרח כלל לבקש רישיון מן השילטונות.

אך חרף היותו נודע לשימצה, הוא קיבל תמיכה מהאליזה ומראש הממשלה שיראק.

השילטונות בולעים בשקט את כל הקפריזות שלו. אסד, השוהה כאן מזה 18 חודשים "ביקור ארוך" עם פמלייה של 200 איש, 3 נשותיו ועשרות שומרי ראש, זוכה משלטונות צרפת לקבלת פנים נאותה. מעריכים, כי אין הוא מחוסל פוליטית, או לפחות שיכולתו לגרום נזק לא אבדה.

איש העסקים הסורי אומרן ארזום, המקורב לנשיא אסד, מסר כי "סגן הנשיא ישוב לדמשק בשבועות הקרובים. אין בעיה בינו לאחיו". אומרן מסר, כי הרדיו הפריסאי של ריפעת הוא כאין וכאפס לעומת תוכניתו לפתוח ערוץ טלוויזיה ערבי בצרפת, לשידור לכל אירופה והמערב.

"אפילו הג'ונגל טוב יותר"

ביירות: מארבים, חטיפות, הרג ומחסור בלחם דלק וחשמל

ביירות. — מעשי הרג, חטיפות וחילופי־אש, שוב העלו אתמול את המתח בביירות, תוך הגברת סבלה של האוכלוסיה הנאנקת תחת קשיים של ירידת המטבע המקומי ומחסור בלחם, דלק וחשמל.

במערב ביירות חטפו מחבלים מנהל משרד יעוץ הנדסי, נוצרי לבנוני ממוצא פלשתיני. בעת ובעונה אחת חסמו אנשי מיליציה את כביש החוף לדרום, כדי למנוע מעשי נקם מצד קרובי שני הלוחמים הדרוזים שנהרגו בחילופי האש בשבת.

בביירות המזרחית, בה מתגוררים הנוצרים, אירעו התנגשויות בין יחידות צבא לבין תומכי הנשיא אמין ג'מייל. בחילופי האש הופעלו נשק אוטומטי ומטולי רימונים ברובע המסחרי דורא. לפחות 8 אנשים נפצעו. היריות החלו לאחר שנושא גייסות של הצבא התנגש במכונית של אחד מתומכיו של ג'מייל.

אור לאתמול נורתה אש ממכונית חולפת לעבר שני צעירים שעמדו ושתו קפה בחוף מערב־ביירות בשכונת רמלה־אלביידא והם נהרגו במקום.

"זאת איננה יותר מדינה מכל בחינה שהיא. אפילו הג'ונגל טוב ממערב־ביירות", אמרה אמל זיידאן, 25, שהיתה עדה להתנקשות מחלון דירתה.

בבוקר חטפו ארבעה מחבלים חמושים את דאוד עבוד סאבא, מנהל משרד יעוץ הנדסי גדול בעל סניפים בכל מדינות ערב, דאר אל הנדסה. הם גררו אותו ממכוניתו בעיצומה של תנועה סואנת בתחילת יום העבודה במערב ביירות.

מיד לאחר החטיפה פירסם משרד דאר אל הנדסה הודעה ובה אזהרה, כי יסגור את משרדיו בביירות ויפטר את כל 400 העובדים אם סאבא לא ישוחרר.

עדיין לא ברור אם סאבא נחטף לצורך סחיטת כופר או בגלל סיבה פוליטית. כידוע נחטפו עשרות אנשים בשלושת החודשים האחרונים בהם מתנהלת "מלחמת המחנות" בין המיליציה השיעית "אמל", לבין המחבלים הפלשתינים.

אנשי "אמל" וגם אנשי המיליציה הדרוזית, חסמו את התנועה בכביש החוף מביירות לצידון, לאורך 40 קילומטר, זה היום השני ברציפות.

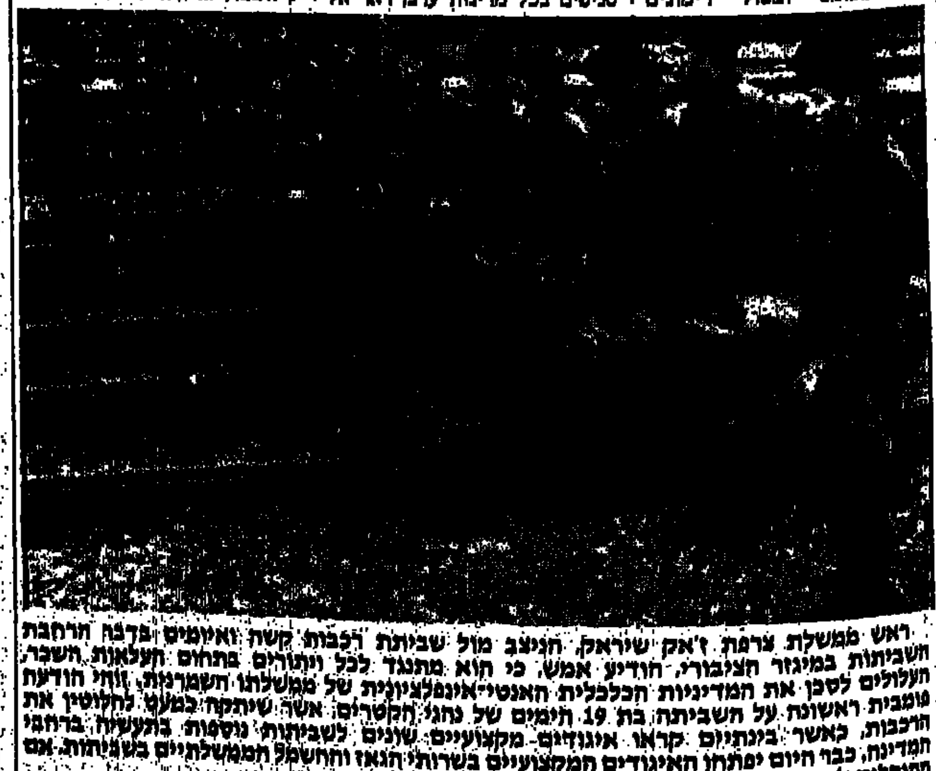

ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, הניצב מול שביתת רכבות קשה ואיומים בדבר הרחבת השביתות במגזר הציבורי, הודיע אמש, כי הוא מתנגד לכל ויתורים בתחום העלאות השכר העלולים לסכן את המדיניות הכלכלית האנטי־אינפלציונית של ממשלתו השמרנית. הודעה מובאת ראשונה על השביתה בת 19 הימים של נהגי הקטרים, אשר שיתקה כמעט לחלוטין את הרכבות, כאשר בינתיים קראו איגודים מקצועיים שונים לשביתות נוספות בחברות המדינה. כבר היום יפתחו האיגודים המקצועיים בשרותי הגאז והחשמל הממשלתיים בשביתות, אם ההנהלות לא יענו לתביעותיהם לפתוח במו"מ על השכר.

בתצלום: שוטרים חוסמים בגופם מסילות רכבת בליון כדי למנוע הזזת קטרים מתחנה למקום מרוחק. (תצלום: אי.פי.)

ישראלים בספרד מבקשים סיוע בגלל אי הכרה בתעודות ביטוח בריאות

ישראלים המבקרים בספרד פנו באחרונה במספר הולך וגדל לקונסוליה הישראלית במדריד, בבקשות לקבל סיוע כספי כדי לכסות הוצאות של טיפול רפואי. זאת משום שמספקי שרותי בריאות בספרד לא הכירו בביטוח הרפואי שהציגו הנוסעים ודרשו תשלום במזומן.

בחוזר שהופץ בימים אלה על ידי משרד החוץ בקרב התאחדות סוכני הנסיעות בישראל, מתבקשים הסוכנים להבהיר לתיירים הישראלים היוצאים לספרד, כי עליהם להצטייד בביטוח רפואי מתאים.

פנחס מלוך, מראשי התאחדות סוכני נסיעות, שמסר על כך, אמר שמשרד החוץ הבהיר שהנציגות הדיפלומטית של ישראל בספרד איננה יכולה לבוא לעזרת אורחים הנתקעים בגלל אי יכולת לשלם במזומן עבור הוצאות רפואיות בלתי צפויות, אלא במקרים קיצוניים וחמורים ביותר. כמה מאות הדולרים שהתייר הישראלי רשאי לשאת איתו ברוב המקרים אינם מספיקים כדי לכסות הוצאות אישפוז, או טיפול רפואי רציני אחר, וברוב המקרים דורשים הספרדים תשלום במזומן, ועל הנוסע לתבוע את כספו מחברת הביטוח, שאצלה ביטח עצמו לפני צאתו מהארץ.

יש לזכור שברוב המדינות המתוקנות די בהצגת תעודת ביטוח בת תוקף כדי לקבל את כל העזרה הרפואית, ובית החולים או הגורם הרפואי המטפל בנוסע, גובה בעצמו את המגיע לו על סמך תעודת הביטוח מחברת המבטחת. לא כך בספרד, נאמר בחוזר של משרד החוץ. (עתים)

● הבנק המרכזי הצרפתי העלה את הריבית כיום שני בעקבות ירידת הפרנק כנגד המארק בשוקי הכספים.

דובר הבנק המרכזי אמר, כי הריבית לשבעה ימים הועלתה בחצי אחוז מ־8% אחוז ל־8.25%. (עד"ר)

● עוצר הוטל על מספר שכונות בעיר אחמד אבאד במערב הודו לאחר שפרצו שם מהומות בין הינדים לבין מוסלמים.

ביולי שעבר נהרגו יותר מ־50 בני אדם במהומות בין שני חלקי האוכלוסיה באחמד אבאד. (עד"ר־ט־א)

סוף "עונת החג'גות" ביפאן?

טוקיו. — הקהילייה העיסקית היפאנית צופה שנה קשה למשק. והתחזית היא כי היצוא ימשיך להיפגע בגלל התחזקותו של הין, דבר שיביא גם לעלייה באבטלה ולחיכוכים בשוק העולמי בקשר ליצוא היפאני.

"בשנה שעברה סבלנו ממחלת עלייתו של הין. הבעיה בשנה זו היא כיצד לרפא מחלה זו", אמר יו"ר לשכת המסחר של טוקיו נובורו גוטו, במסיבת עתונאים ביום העבודה הראשון של 1987. (עד"ר)

התקציב האמריקני ל־1988 טריליון דולר

הנשיא רייגן הגיש אתמול הצעת תקציב של 1000 מיליארד דולר, הגדול ביותר בהיסטוריה של ארה"ב לשנת הכספים 1988.

לפי תגובות ראשונות צפויה התנגדות עזה לתקציב זה בשני בתי הקונגרס בהם, כידוע, יש עכשיו רוב למפלגה הדמוקרטית.

שחל: לא צפוייה העלאה במחירי הדלק לצרכנים

„אם עובדי חברת לפידות לא יפסיקו השביתה — נסגור החברה"

מאת חיים מרגלית וירון זליג, כתבי „על המשמר"

לא צפויה העלאה במחירי הדלק לצרכנים — על כך מסר משה שחל במגישה עם כתבים כלכליים שנערכה אתמול. הוא הדגיש כי ישראל רכשה כמויות נפט במחירים זולים בין 7 ל־8 דולר החבית בחודש אפריל האחרון, וכל עוד מצוי מלאי דלק זול לא יעלו מחירים. שחל ציין שאין טעם לשנות מחיר כאשר התזוזות הן מזעריות.

לדבריו, משרד האוצר תומך במחיר דלק נמוך. הוזלת מחיר הבנזין בחודש מאי הורידו מהמדד שתי נקודות, וגם עתה כאשר מחירי הדלק עלו, אין לחץ מהאוצר לשנות את המחירים. גם במחיר הנמוך גובה האוצר בלו ומיסים אחרים בשיעור של כ־60 אחוז.

שחל מסר כי במשרדו הכינו תכנית להוריד את שיעור הגופרית בבנזין לרמה הנהוגה בארצות השוק האירופי המשותף. בבנזין הנמכר עתה יש 4.2 גרם עופרת בכל ליטר, בארצות השוק שיעור העופרת 1.5 גרם לליטר. מטרה זאת תושג לדבריו תוך שנתיים שלוש. הצעד הראשון לקראת מטרה זאת הוא הכנסת מתנול לבנזין, ולדבריו יתבצעו הצעדים הנוספים.

נסגור החברה

ובאשר לסיכסוך בחברת לפידות אמר שחל כי אם לא יפסיקו העובדים את השביתה בקידוח „עגור 1" בנגב המערבי, תסגר החברה.

לדבריו יש חוזה בין משרדו לבין חברת אימוג המבצעת את הקידוח כי היא רשאית להעסיק עובדים לפי הצרכים שלה. בהשפעתו שכרה חברת אימוג את חברת לפידות לביצוע העבודה. העובדים אינם מודעים כנראה למצב החוקי אפשר לא להעסיק אותם והם יגרמו לסגירת החברה.

שחל מסר, כי הוא שוחח עם יו"ר האגף לאיגוד מיקצועי חיים הברפלד ולדברי שחל, הברפלד אינו מבין מה מריץ את עובדי לפידות לדרישות שאינן מתקבלות על הדעת, כמו הקמת מחנה עבודה מיוחד בשטח הקידוח, עבודה שתייקר את כל העבודה.

לכתב „על המשמר" נודע כי עובדי לפידות החלו לפרק את מיגדל הקידוח כדי ללחוץ על משרד האנרגיה להכנס למו"מ על המשך העבודה.

הקידוח ב„עגור 1" מבוצע על ידי חברה שבבעלות המיליארדר היהודי ארמנד האמר.

שיפור איכות הדלק והאווירבערים

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר"

שימוש בבנזין למכוניות שבו תמהל כמות קטנה של מתנול עשוי להביא לחיסכון של 5% בצריכת הדלק בישראל ובמקביל להוריד בכ־50% את כמות דו־תחמוצת הפחמן בגזים הנפלטים ממנוע המכונית. כך עולה מדו"ח על ניסוי שערך הטכניון בשלוש השנים האחרונות לקראת האפשרות של שווק בנזין מהול במתנול בתחנות הדלק בישראל. מהדו"ח שהוצג אתמול לראשונה על ידי חברת „דור־כימיקלים" יצרנית המתנול בישראל עולה, כי ניתן להרחיב את השימוש בבנזין מסוג זה לכל תחנות הדלק בישראל. בניסויי שהתקיימו בשלוש תחנות דלק ציבוריות בחיפה, ירושלים וחולון השתתפו כ־16,000 מכוניות מדגמים שונים אשר צברו סך של 24 מליון ק"מ של נסיעה על הדלק מהסוג החדש. מסקר שנערך בקרב הנהגים שנטלו חלק בניסוי עולה, כי ציבור הנהגים קיבל את הבנזין החדש בשביעות רצון וכי בתחנות שבהן שווק הדלק המהול במתנול עלה שיעור המכירות בכ־38.3%.

במסיבת עיתונאים שערכה אתמול חברת „דור כימיקלים", במתקני היצור של החברה נמסר, כי תוספת המתנול בשיעור של כ־5% עשוייה לחסוך למשק האנרגיה 3.3 מליון דולר בשנה. עוד נמסר כי המתנול גורם לבעירה מושלמת יותר של הבנזין ומכאן שגם יעילות מנוע המכונית תוספת מתנול גם תקטין את כמות העופרת בבנזין, המהווה יסוד רעיל ביותר, הנפלט לאוויר.

בדיון בבקשה לצו מניעה נגד העובדים

העתונאים ויתרו על זכות השביתה בהסכם הקיבוצי, טוען הימלפרב

הדיון בבקשה למתן צו מניעה האוסר על האיגוד הארצי של עתונאי ישראל להכריז על סכסוך עבודה ברשת העתונים הלועזיים בארץ, בטענה שהדבר נוגד את ההסכם הקיבוצי עם איגוד העתונים היומיים, החל להתברר אתמול בבית הדין האזורי לעבודה בתל אביב.

האיגוד הארצי של עתונאי ישראל מבקש להכריז סכסוך בגלל תנאי עבודה ירודים, לדבריו, בעתונים אלה.

הבקשה הוגשה מטעם „החברה המאוחדת לפרסומים והדפסה", המוציאה לאור עתונים לועזיים, והיא נתמכת בתצהיר מטעם מנהל החברה שבתאי הימפלרב.

בבקשה נטען, כי היחסים בן עובדי המבקשת ועתונאיה נגזרים אך ורק מכוח ההסכמים הקיבוציים הכלליים, המונעים העלאת תביעות כלכליות בתקופת תוקפו של ההסכם. איגוד העתונאים התחייב במפורש שלא לנקוט אמצעים של שביתה, לרבות הכרזת סיכסוכי עבודה בתקופת ההסכם כנגד האיגוד או יחידה מיחידותיו. לטענת המבקשת, כוללת ההודעה על סיכסוך העבודה מטעם העתונאים תביעות משפטיות וכלכליות, שאין להעלותן בתקופת תוקפו של ההסכם הקיבוצי, כי היא מהווה הפרת ההסכם.

חדרים מזוהמים

העתונאים ברשת העתונות הלועזית, נאמר בכתב התשובה, פנו בשעתו אל אגודת העתונאים וגוללו את תנאי העבודה הקשים אצלם, בציינם, כי הם העתונאים היחידים בארץ שלא נהנים בכל צורה שהיא ממערכות הסכמים מפעליות. המבקשת מעולם לא הוסיפה לתנאי עבודתם, אלא „נהגה בשרירות ליבה, על פי החלטות בלעדיות של המנהל שבתאי הימפלרב" — נאמר בתשובה.

בפרטם את תנאי העבודה טוענים המשיבים, כי הם חייבים לעבוד בחדרים מזוהמים חסרי נוחיות מינימלית לעבודה עתונאית, כשהעתונאים עצמם נדרשו לבצע עבודות ניקיון בהם. כן קבלו על העדר חימום או קירור, הגבלת שימוש בטלפונים לצרכי עבודה, אי אספקת עזרי עבודה, היעדר הגדרת תפקידים והקפאתם בתחתית סולם הדירוג העתונאי, מבחינת תפקידים ושכר.

(עתים)

מיניסטאר החקלאות אריק נאחעמקין אירח במשרדו את שגריר קולומביה גולינסקי לזר ששוחח על שיתוף פעולה בתחום החקלאות. השיחה בין השניים נערכה... ביידיש (תצלום: [illegible])

מחפר, מהגדולים בעולם נפרק באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

מחפר ענק, הגדול ביותר בארץ, ומהגדולים הקיימים בעולם, נפרק בימים אלה בנמל אילת. טכנאים ומהנדסים יתחילו במלאכת הרכבת המחפר עוד השבוע.

המחפר המופעל בחשמל תוכנן בארה"ב ונבנה לפי הזמנה מיוחדת ביפאן. משקלו 600 טונות, והוא נרכש על־ידי „כימיקלים לישראל" עבור חברת „פוספטים בנגב". מחירו של מחפר זה 4 מליון דולר. בכף הענקית של המחפר שרוחבה 4.10 מטר גובהה 3.15 מטר ומשקלה 37 טונות.

הכף של המחפר מסוגלת להעמיס בהרמה אחת משאית „הייבר" אחת או כמות של 20 קוב עפרת פוספטים. המחפר מיועד למכרות הפתוחים של מפעל הפוספטים באורון.

בפרו ייטע יער על־שם בן־גוריון

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר הנשיאות של פרו, ניקנור מוחיקה, מסר אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר, בשם נשיא פרו אלאן גארסיה, כי בפרו יינטע יער על־שם דוד בן־גוריון. זאת במחוות־גומלין לנטיעת יער בישראל על־ידי הקק"ל על־שם האיה דלטורה, מייסד המפלגה הסוציאל־דמוקרטית של פרו אפר"א, שנפטר ב־1976 והיה ידיד ישראל ומעריץ של בן־גוריון.

ניקנור מוחיקה הגיע לישראל בראש משלחת בת 30 איש מראשי מפלגת אפר"א, בהם חברי פרלמנט רבים. בפגישה עם ראש הממשלה מסרו המשתתפים פריסת שלום מהנשיא גארסיה ואמרו, כי מפלגתם גילתה תמיד ידידות לישראל.

„זקני אילת" אינם זוכרים סערה כזאת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

סערה דרומית בעוצמה בלתי רגילה פוקדת את מפרץ אילת מאז אתמול בצהרים כאשר משבי הרוח הגיעו לעוצמה של 30 קשר ויותר. מרבית היאכטות וספינות הסיור עזבו את המארינה וחלקן ללב המפרץ, וחלקן מצאו מסתור במעגן הסגור של הנמל. בגלל עוצמת הרוח והגלים הגבוהים הופסקה העבודה בנמל אילת אתמול כחלק מהאניות.

מהתחנה המטאורולוגית באילת נמסר שהסערה הדרומית תמשך כל הלילה והבוקר והיא תשוך לקראת הצהרים, כאשר הרוח הדרומית תתחלף למערבית.

ילדה בת בארגז טנדר

מאת דינה רייס, כתבת עתי"ם

יולדת מטול־כרם ילדה בת בריאה בארגז טנדר בפיתחו של בית־חולים „השרון" בפתח תקווה. הלידה התבצעה בעת שבעלה יצא לסדר עבורה את מסמכי האישפוז. לצוות הרפואי של בית־חולים „השרון" לא נותר אלא לקבל את האם והתינוקת לאישפוז במחלקת היולדות.

כתבת עתי"ם מוסרת, כי הלידה הבלתי שיגרתית ארעה ביום ב' בבוקר. קולות אנחה, ששמע חובש מד"א דני שמיר, שעבר במקום, משכו את תשומת לבו. לאחר שהציץ לטנדר פז'ו, שעמד בסמוך, הבחין להפתעתו באשה הנמצאת תהליך תחילת לידה. החובש, שזוהי לידתו הראשונה, רץ לאמבולנס, לקח אלונקה וביקש מהמתנדבת רחל רוחקינד שתזעיק צוות, כדי לסייע לו בלידה.

עוברים ושבים שהגיעו למקום הורחקו, האשה אושכבה על אלונקה, ושני החובשים קיבלו את הלידה. הם ניתקו את חבל הטבור ולאחר שחיתלו את התינוקת הגיע הצוות הרפואי וקיבל לידיו את האם והתינוקת לבית החולים.

ברקות אלה חזר הבעל, שיצא קודם לכן מרכבו כדי לסדר את ענייניה של אשתו, ואז התבשר כי אשתו ילדה בת בריאה. לבני הזוג רביע, תושבי טול־כרם, זהו ילדם השלישי. (עתים)

מציעים להקים מוסד יעוץ „רשמי" לנישואין

ועדה במשרד המשפטים מציעה להקים מוסד יעוץ לנישואין, שאליו יפנו זוגות מסוכסכים לפני פתיחת כל הליך משפטי ביניהם.

הוועדה ממליצה לחייב את בני הזוג לפנות למוסד זה בטרם יפנו לערכאות משפטיות, ואלה לא ידונו בעניני הזוג כל עוד לא מוצו תהליכים במוסד היעוץ.

מדובר בוועדה לבחינת ישום דיני המשפחה, שמונתה על־ידי שר המשפטים לפני כ־5 שנים ובימים אלה הניחה את מסקנותיה לפני השר. בוועדה היו 8 חברים ובהם השופטים אלישע שינבויים, אהרון מלמד, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה פרופ' רקובר, ד"ר אריאל רוזנצוויג, ועורכי הדין שמואל בוקובסקי, אבנר מנוסוביץ ואריה קורץ.

הוועדה ממליצה על הקמת המוסד ליעוץ כדי למנוע את הקצנת היחסים בין בני הזוג כתוצאה מהפנייה לדרך המשפטית. לטענת הוועדה יביא הדבר למניעת הרס משפחות, יאפשר לזוגות המשך חיים הרמוניים ומניעת סבל מהילדים. לדעת הוועדה צריכים להיות במוסד אנשי מקצוע כמו פסיכולוגים, עובדים סוציאליים או משפטנים. בני זוג שיבקשו זאת יוכלו לפנות גם לרב במקום למוסד. (עתים)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 5.1.87

	היחידה	בנקנוטים קנייה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קנייה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.4966	1.5153	1.5045
דולר אמריקאי	1	1.44	1.50	1.4693	1.4877	1.4779
מרק גרמני	1	0.75	0.79	0.7649	0.7744	0.7679
לירה סטרלינג	1	2.14	2.24	2.1776	2.2047	2.1873
פרנק צרפתי	1	0.22	0.24	0.2307	0.2336	0.2323
ין יפאני	100	0.91	0.95	0.9265	0.9381	0.9307
גילדן הולנדי	1	0.66	0.69	0.6752	0.6837	0.6798
פרנק שוויצרי	1	0.89	0.93	0.9082	0.9196	0.9123
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2179	0.2206	0.2188
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.1998	0.2023	0.2010
כתר דני	1	0.20	0.21	0.2019	0.2044	0.2028
מרק פיני	1	0.30	0.32	0.3088	0.3127	0.31
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0656	1.0789	1.0728
דולר אוסטרלי	1	0.95	1.02	0.9835	0.9958	0.9891
ראנד דר' אפריקאי	1	0.46	0.69	0.6796	0.6881	0.6824
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3671	0.3716	0.3686
שילינג אוסטרי	10	1.07	1.12	1.0854	1.0989	1.0905
לירה איטלקית	1,000	1.08	1.14	1.0972	1.1108	1.1028

ארבעת בני משפחת ארואסטי למנוחות — האם עדיין במצב קשה

מאות אנשים — קרובי משפחה, שכנים, מכרים, חברים ממקום העבודה ומבית הספר, אישי ציבור, כבאים, שוטרים וסתם אורחים מזועזעים — השתתפו ביום ב' בלווייתם של ארבעת בני משפחת ארואסטי שנספו בדליקה המחרידה בגבעתיים.

האב יצחק ושלושת ילדיו — איתי, עידית ויאיר — הובאו למנוחת עולמים בבית העלמין בקרית שאול.

ליצחק ארואסטי המנוח ולרעייתו דפנה המאושפזת במצב קשה קרובי משפחה מעטים, הוא היה בן יחיד ובהיותו בן 13 התייתם מאביו. אמו גידלה אותו באהבה רבה ועזרה לו רבות עד היום. הבוקר התייפחה מרות על הקבר, ממאנת לעכל את האסון הנורא שפקד אותה.

דפנה נעדרה מן ההלוויה שכן היא מאושפזת בבית החולים ע"ש שיבא בתל־השומר במצב קשה. דפנה התייתמה בגיל צעיר מאמה, ולאחר מכן גם מאביה, שהספיק עוד קודם לכן לשאת אשה שניה. היא, ואחותה הגדולה נילי, גודלו ע"י אמן החורגת, וזו בכתה בכי קורע לב על הקבר הטרי. מפקד מכבי האש של גבעתיים, אפרים מערבי, נשא את אחת האלונקות ועליה גופה זעירה. הוא בכה בקול וזעק: „אני לא יכול. עשיתי הכל. למה?"

ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון, הספיד את ארבעת הנספים. הוא הביע את הזעזוע העמוק שחש נוכח הגופות הקטנות שעל האלונקות. הוא סיפר כי לא נזדמן לו לפגוש אישית את יצחק ארואסטי ז"ל, אבל הם שוחחו מספר פעמים בטלפון, והירבו להתכתב. ראש העיר תיאר את יצחק המנוח כאיש שהיה „מעורב מאין כמוהו בעניני ציבור", בין אם היה צורך בסיוע לתאורה ציבורית, או קיר ברשות הרבים. במיוחד היה מעורב כאשר היה מדובר בילדיו ובחינוכם.

ירון ציטט קטע ממכתב ששלח אליו יצחק ז"ל לאחר שחרורו של אנטולי שצ'רנסקי. במכתב זה מחה על כך, שמורי בית הספר לא קיימו עם התלמידים כל דיון אודות השחרור ומשמעותו. עוד קרא קטע ממכתב ששלח למינהלת בית הספר „אלון", שם למדו איתי ועידית, ובו שיבח את המנהלת על מופע שאירגנה, שבו צפו הוא ודפנה „מתוך התפעמות". כן ציין ראש העיר את מעורבותה הרבה של דפנה בענייני בית הספר. הוא סיים את דבריו באומרו, כי העירייה, בשיתוף עם המשפחה ובית הספר, יחפשו דרך נאותה כדי להנציח את זכרם של בני משפחת ארואסטי.

הרב הראשי של גבעתיים, הרב יוסף גלירסברג, נשא הספד בקול שבור מבכי. הוא קונן על „אב וילדיו שנקטפו באיבם. כל מלה לא תבטא את הצער, היגון והכאב." הרב אמר כי כל יהודי חי עם שני עקרונות — אהבת הבריות, רחמים וצדק מחד, ורגש של אמונה באל עליון מאידך. לפעמים קשה מאוד לאחד את שניהם, אמר, במיוחד באסון נורא כגון זה שאירע.

(עתים)

טלקס

רביד — מנכ"ל חברת העובדים

הוועדה המנהלת של חברת העובדים אישרה אתמול את מינויו של ד"ר שמעון רביד למנכ"ל חברת העובדים, במקומו של בן רבינוביץ הפורש מתפקידו.

רביד (50), חבר קיבוץ שדה בוקר לשעבר, מילא תפקידים מרכזיים, ביניהם מנכ"ל המחלקה להתיישבות ומנכ"ל המחלקה לנספים של הסוכנות היהודית.

אבשלום קווה

המערך הצטרף לקואליציה בצפת

ראש עיריית צפת, זאב פרל, הקים השבוע קואליציה חדשה עם המערך לאחר שחברי מפלגתו מהליכוד עזבו את הקואליציה הקודמת.

בשבועות האחרונים התנהלה העיר ללא קואליציה. זאב פרל, שהתייצב בבחירות האחרונות בראש רשימת הליכוד, הסתכסך עם חבריו, ולאחר שאלה פרשו מן הקואליציה התנהלו מגעים עם המערך. שלושת חבריו היוו עד כה את האופוזיציה היחידה במועצת העיר.

יהודה צור

„התחיה" תובעת להקים ישובים ביו"ש

ראש הממשלה צופה הקמת ישובים חדשים במסגרת קווי היסוד של הממשלה — אמרו אתמול ח"כי „התחיה" בצאתם מפגישה עם ראש הממשלה, יצחק שמיר.

ח"כי „התחיה" תבעו משמיר לממש את ההתחייבות הכלולה בקווי היסוד של ממשלת האחדות להקים 6 ישובים חדשים ביו"ש.

יצחק שור

לספרד — רק עם פוליסת ביטוח מתאימה

משרד־החוץ ביקש מסוכני נסיעות להזהיר תיירים ישראלים הנוסעים לספרד לבל יעשו זאת ללא פוליסת ביטוח ברת־תוקף במדינה זו.

ישראלים רבים פנו אל נציגים דיפלומטיים בספרד בעת מצוקתם וביקשו עזרה, שכן הפוליסה שברשותם לא היתה בעלת תוקף בספרד והם נדרשו לשלם מכספם כו במקום בעד טיפול רפואי או אישפוז.

יוסף שמי

המלונות שוקלים תביעה נגד „המזרחי"

התאחדות המלונות בישראל שוקלת הגשת תביעה משפטית נגד בנק המזרחי המאוחד על שהשתמש באשראי בהיקף של 750 אלף דולר שהועמד דרכו, באישור בנק ישראל, לרשות המלונות בישראל.

קו אשראי זה נועד למימון רכישת שטיחים חדשים לבתי־המלון בארץ ממפעל שטיחי כרמל. המימון הועמד לרשות המלונות כדי לאפשר רכישת השטיחים בארץ ולמנוע בזבוז מט"ח ליבוא שטיחים זולים יותר מחו"ל.

מהתאחדות המלונות בישראל נמסר, כי הסיכומים בדבר קו אשראי זה הושגו בסוף תקופת כהונתו בבנק של המנכ"ל אהרון מאיר. אולם לאחר תקופת התארגנות, משבאו המלונות לממש את האשראי המוזל הזה, לאחר שהנהלותיהם אישרו תקציבים לחידוש השטיחים, הודיע בנק המזרחי במפתיע כי אינו יכול להעמיד לרשותם את האשראי מאחר והוא נוצל כבר במלואו.

(שע"ח)

מיתקן לבדיקת חמצי הגס ב„שערי צדק"

בשנת 1984 נוספו 1140 חולים שלקו בסרטן חמצי הגס ו־765 חולים נפטרו בשנה זו. המחלה אינה מוכרת קטלנית אם מגלים את הגידול בזמן.

ב„שערי צדק": הותקן מיתקן המאפשר לאבחן גידולים בחלק הפנימי של המעי, לסלק גידולים ולהוציא דגימות לשם ביצוע ביופסיה.

יוסף שמי

34 סוחרי סמים נתפסו בחושך במבצע „אור יום"

מאת כתבת „על המשמר"

34 סוחרי סמים נעצרו אתמול לפנות בוקר במיבצע רחב היקף של משטרת מרחב השפלה, בעקבות פעילותו של סוכן סמוי, שכונה „אור יום".

המיבצע נערך בתום ארבעה חודשים בהם פעל הסוכן הסמוי, בעל עבר פלילי. במהלכם אסף ראיות נגד 53 סוחרי סמים בלוד, רמלה וראשון־לציון.

המיבצע החל שלושים אחר חצות והסתיים אתמול לפנות בוקר. כאמור, נעצרו 34 סוחרים ובימים הקרובים ייעצרו שאר החשודים ויוגשו נגדם כתבי־אישום.

מהמשטרה נמסר, שחלק מהעצורים הם „מהליגה הראשונה" בקרב סוחרי הסמים בשפלה.

כוח בן 200 שוטרים, מתנדבי המשמר האזרחי ושוטרי מג"ב נטלו חלק במיבצע בראשותו של רב־פקד דוד מנצור, ראש לשכת המודיעין במרחב. הכוח פעל בצי של 40 מכוניות וחולק לחוליות מעצר כשבידי כל חוליה צווי מעצר וצווי חיפוש.

בפשיטות נתפסו 40 מנות הרואין וכ־50 גרם מריחואנה. בין העצורים קשיש בן 60 העוסק שנים בסחר בסמים, קטין בן 14, ובעל ואשה הסוחרים בסמים לפרנסתם. כן נעצר סוחר סמים מוכר מלוד ששוחרר לפני שנה בתום מאסר ארוך.

במרחב השפלה נעצרו בחודשים האחרונים למעלה מ־200 סוחרי סמים ופוצחו 25 תחנות סמים פעילות. כל זאת בשורת מיבצעים ופעולות שוטפות. במהלכם נתפסו גם אלפי מנות הרואין. פעילות זו משתלבת עם מדיניותו המוצהרת של מפכ"ל המשטרה, שהצהיר על שנת 87 כשנת המלחמה בנגע הסמים.

ממ"ר השפלה, ניצב־מישנה אסף חפץ, הבטיח אתמול שהפעילות תימשך ואף תוגבר.

חצי שנה מאסר לרס"ל שגנב מט"ח מערבים בגשרי הירדן

רב־סמל, מניצולי אח"י „אילת" וממשיטי ספינות שרבורג, הורשע בגניבת אלפי דינרים ומאות דולרים מערבים שעברו בגשרי הירדן ונידון בבית־הדין הצבאי המחוזי בצפון למאסר חצי שנה בפועל ושנה וחצי על תנאי למשך שנתיים, להורדה לדרגת טוראי ולקנס בסך 1,500 ש"ח או חודש מאסר תמורתו.

הנאשם, רס"ל אשר רענן בן 37, נשוי ואב לחמישה ילדים, הועמד למשפט לפני הרכב בראשותה של אלוף־מישנה נילי פלד. התביעה טענה, כי בעת שירותו במילואים במחסום צה"ל בגשר אלנבי בתחילת דצמבר אשתקד, גנב מערבים שעברו בגשרים סכום כולל של 5,600 דינרים ו־300 דולרים, בעת שהועסק בתפקיד בודק בגשר.

התובעת, רב־סרן לני אלפורד, טענה בכתב־האישום, כי הנאשם התנהג באופן שאינו הולם את דרגתו ומעמדו.

בבית־הדין נחשפה השיטה שבה פעל הנאשם. התביעה טענה, כי הוא נהג לספור את כספם של הערבים ולהניחו במעטפות לצורך טיפול ובדיקה בטחונית. הנאשם, קבע בית־הדין, התרשם שהאוכלוסיה העוברת דרך גשרי הירדן היא מחוסרת השכלה, והוא החליט לנצל זאת לטובתו, על־ידי כך ששלח ידו בכספם של העוברים. במשך שלושה ימים נטל מ־30 עוברים את כספם לבדיקה, ומכל חבילה נהג להשמיט שטרות אחדים אל תוך כלי שהניח בהסתר מתחת לשולחנו. כספים אלה הצפין הנאשם בחדרו ובחדר השירותים בבסיס שבו שירת.

הפרשה נתגלתה, לאחר שכמה מקורבנותיו התלוננו על מעלליו.

במהלך המשפט נטען, כי הנאשם ביקש ממפקדו להעבירו לתפקיד אחר, מאחר שחש כי בהיותו בודק בגשר אלנבי לא יוכל לעמוד בפיתוי. אולם מפקדו סירב למלא את מבוקשו והוא הסתבך בפלילים.

נשיאת בית־הדין, אלוף־מישנה נילי פלד, ציינה בגזר־הדין, כי מדובר בכשלון חמור ובלתי נסלח, על אף עברו הצבאי רב הפעלים של הנאשם. „מדובר במעשים המכפישים את שמו של צה"ל ושמה של המדינה בעיני האוכלוסיה הנזקקת לשירותם בעל כורחה, בשל צורכי ביטחון המדינה", אמרה השופטת. בית־הדין ציין, כי ככל המתחשבים באישיותו ועברו החיוביים של הנאשם יש לתת את העדיפות לחומרת כשלונו, שאילמלא היה נעצר בטרם השלים את שירות המילואים עלול היה להגדיל את המעל. (עתי"ם)

הבדואים בצפון קבלו בפני השר ארנס על הריסת בתיהם

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

הריסת שמונה המבנים בערב־אל־חיאלד לפני שבועיים העיבה על סיורו של השר משה ארנס בישובי הבדואים בצפון אתמול. בסיומו נפגש עם חברים הבדואים ששטחו בפניו את בעיותיהם.

עאדל זריב מבית זרזיר אמר, כי כל נסיון להרוס מבנים ייתקל בהתנגדות אלימה. „בפעם הבאה יעלו הטרקטורים והדחפורים על גופותינו לפני שיהרסו בתים", אמר.

חוסיין הייב מכפר טיבה שאל מדוע בחרה הממשלה דווקא בבדואים כשהחליטה לנקוט יד קשה נגד הבנייה הבלתי־חוקית. „אני כמנהל בית־ספר חי בדילמה — מה אגיד לתלמיד שאביו משרת בצה"ל כאשר ישאל אותי מדוע הרסו בית זה או אחר", אמר.

מוכתר ערב־אל־סואעד ביקש להעניק לישוב מעמד של קבע ולאפשר לבני השבט לחיות על אדמתם בכבוד.

הנציגים הבדואים התלוננו על הסיירת הירוקה שמתנכלת להם, לדבריהם, וגורמת לחיסול עדרי הבקר והצאן שלהם.

בהתייחסו לנושא הריסת הבתים אמר ארנס, כי יש למצוא דרך שתאפשר שמירה על חוקי המדינה מבלי לגרום סבל וכאב מיותרים. הוא הוסיף, כי בדעתו להביא בקרוב את המלצות ועדת מרקוביץ לדיון בממשלה ולתבוע קביעת מדיניותה בנושא הבנייה הבלתי־חוקית על בסיס המלצות אלה.

„חוששים לחיי נקש ואילו את רס"ר שטרן מוכנים להפקיר"

אמר סניגורו וביקש לשחררו בערבות מחשש להתנכלויות עצירים כלפיו

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

„מדובר באיש משטרה מסור אשר חירף נפשו במלחמת יום הכיפורים ובמלחמתו המתמדת לביעור הפשע", אמר אתמול עו"ד זילברמן, פרקליטו של ראש המודיעין המשטרתי באילת, אלי שטרן, בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע, בנימוקיו לשיחרור בערבות.

עו"ד זילברמן אמר, כי יש רגליים לחשד שתכשיטי הכספת ממנה גנב מרשו, וכוודאי שהמטבע הזר, הושגו שלא כחוק. הוא ניסה גם להגדיל את חלקו בעבירה של קצין הביטחון של המלון, אמיר בוטנרו. לדבריו, פתח בוטנרו את הכספת כדי לפתות את שטרן לגנוב את תוכנה.

„שטרן הינו כיום שבר כלי. אדם ממוטט ונרדף. הפרסומים בכלי התקשורת הרסו את שמו ומעמדו קשה בתרמיתו והוא הוענש עוד בטרם נשפט", אמר עו"ד זילברמן.

הוא הביע חשש שעבריינים יתנכלו לשוטר אם יהיה נתון במעצר ואמר: „לא ייתכן שרוצח ושמו ויליאם נקש לא יוסגר לצרפת עקב חשש ערטילאי שמא יירצח בכלא הצרפתי, ואילו את שטרן מוכנה המדינה להעמיד בסכנת חיים".

פרקליטו של בוטנרו, עו"ד כדי יהודה, אמר, כי שטרן היה דומיננטי בפרשה והדיח את בוטנרו לפתוח את הכספת. לדבריו, היה בוטנרו „מעריץ עיוור של שטרן והיה מוכן ללכת אחריו בעינים עצומות. כתוצאה מהערצה זו, ניסה בוטנרו לכפות על שטרן כמהלך חקירתו ולאחר שנשבר והסגיר אותו — ניסה להתאבד פעמיים".

עם חברתנו
יעל מרחב והמשפחה
משתתפים בצער במות האח
חיים גרינשטיין
קיבוץ בית־זרע

בפלילים

4000 מנות הרואין נתפסו בקריית־שמונה

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

4000 מנות הרואין בשווי חצי מיליון דולר נתפסו אתמול בקריית־שמונה וזוהי כמות הגדולה ביותר של סמים שנתפסה על־ידי חוקרי מרחב הגליל בשנה האחרונה.

הסמים נתפסו ברשותם של שני תושבי הכפר רג'ר והם נעצרו לחקירה. כמה מתושבי הכפר נתפסו כבר בעבר כחשודים בסחר בחשיש.

משטרת מרחב הגליל הגבירה בשבועות האחרונים את מאבקה נגד הברחת סמים מדרום־לבנון. מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, מסר לפני כמה ימים בעת ביקורו בצפון, שהמלחמה בסמים היא בעדיפות ראשונה בתוכנית השנתית של משטרת ישראל.

עובד במוסד למפגרים זוכה מאונס מטפלת

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

מטפל במוסד המפגרים „טללים" בדימונה זוכה אתמול מאשמת אונס מטפלת במוסד.

הליכי המשפט נגד האיש נמשכו שנתיים. הרכב של שלושה שופטים בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע החליט לזכות את הנאשם, אסמעיל אמטירת, לאחר שפסק כי עדותה של המתלוננת, נשואה ואם לילדים, אינה מהימנה.

בכתב־האישום שהוגש לפני שנתיים נגד אמטירת נאמר, כי ב־23 ביולי 84 הוא עבד כרכז משמרת במוסד. באותה משמרת, בביתן אחר, עבדה גם המתלוננת. המטפלת התלוננה כי הנאשם ביקר בביתן שבו עבדה ואנס אותה.

אמיטרת כפר באשמתו ואמר כי אכן ביקר בביתן, אך במסגרת סיור שגרתי.

הרכב השופטים קבע, כי עדותה של המתלוננת אינה מהימנה ואופפים אותה סימני שאלה רבים. הם העלו תמיהות לגבי השהיית תלונתה בכמה ימים, העובדה שלא נמצאו סימני אלימות על גופה, העובדה שלא קראה לעזרה, ואיש מהעובדים אף לא שמע את בכייה. „יתכן שאילו יכולנו להתחקות אחר המניע לתלונתה, יכולנו להבין טוב יותר את הליכי נפשה". פסקו השופטים.

גנבו מ־9 חנויות ביום אחד

מאת יהושע מרקוס, כתב „על המשמר"

שתי נשים בנות 32 ו־34 מירושלים נעצרו שלשום ברמת־השרון כחשודות בגניבות מתשע חנויות.

השתיים נכנסו שלשום סמוך לשעה 1 בצהרים לחנות למוצרי ספורט של מיקי ברקוביץ ברחוב סוקולוב ברמת־השרון ויצאו מבלי לקנות דבר. לאחר שיצאו הבחין מנהל החנות בהיעלמותה של חולצת טרנינג בשווי 115 ש"ח. הוא יצא לחפש אחריהן ומצא אותן יושבות בבית־קפה סמוך. מנהל החנות הזעיק את המשטרה ושתיהן נעצרו לחקירה.

בחקירתן מסרו שתי הנשים שהן הגיעו באוטובוס מירושלים לרמת־השרון. אולם השוטר הבחין בתיק של אחת מהן מחזיק מפתחות של רכב פיאט. בסריקה באיזור נמצא רכב מסוג זה שעמד ברחוב אברבוך פינת סוקולוב. בחיפוש בתוך הרכב נמצאה כמות גדולה של בגדים שהשתיים גנבו באותו יום מתשע חנויות ברמת־השרון בשווי של 12 אלף דולר. שתי החשודות נעצרו לחקירה.

כואבים את מותו של יקירנו
יחזקאל בן־זאב ז"ל
ומשתתפים באבלם ויגונם של
הרעיה אסתר, הבנים גיורא, רמי ומשפחותיהם
בקיבוץ שמיר.

בן־זאב פנינה ויעקב — חולון
קופפר דבורה ואפרים — "
קופר אתי וחיליק — "
גביר זהבה ושי — "
משפחת שטיינהרץ — "
לוי רחל ודוד — רמלה

לקיבוץ כפר מסריק
ולמשפחה
משתתפים באבלכם במות
שלמה טל
קיבוץ עין המפרץ

למשפחה ולקיבוץ כפר מסריק
אתכם באבלכם
במות
שלמה טל
קיבוץ יסעור